

“Hem trobat el Messies!!”

(Jn 1,41)

1/3

Carlus Bonet Casanova

Tots els textos bíblics estan trets de:

<https://www.biblija.net/biblija.cgi?l=ca>, i estan escrits en aquest format de lletra.

Els textos no bíblics copiats, estan escrits en aquest altre format.

Les cites del Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica s'han fet en el format (CC-XX), on les XX indiquen el nº referenciat.

Els textos de l'autor del llibre, estan en aquest altre format.

Pròleg de l'autor

*Un dia que no recordo quin va ser, d'això en fa alguns anys, molt probablement el 2017, em vaig sentir mogut a escriure, amb la finalitat expressada en el salm: **Sl,40,10** Anuncio amb goig la salvació a tot el poble reunit. No puc deixar d'anunciar-la; tu prou que ho saps, Senyor. En aquest cas no es tracta de tot el poble reunit, sinó de tothom que pugui llegir aquest llibre.*

*Al final de la Paràbola del jutge i la viuda, narrada a l'evangelí de Lluc (Lc,18,1-8), Jesús fa una pregunta inquietant: **Lc,18,8** Però el Fill de l'home, quan vingui, trobarà fe a la terra? Contemplant la minva galopant de persones creients en el món d'avui, hom podria pensar que amb tota certesa la resposta serà no. Jo voldria ajudar a revertir-la.*

Vull dirigir-me en primer lloc a les persones que no creuen, ja que potser per primer cop a la seva vida, al llegir aquestes línies podran meravellar-se al veure com és de formidable l'amor amb què Déu estima els homes, i així al sentir-se estimats personalment per Ell, se'ls encengui al cor l'espurna de la fe.

També vull adreçar-me a totes les persones que tenien fe durant la infància, adolescència i inclús més endavant, però que per diversos motius o bé l'han abandonat, o bé se'ls ha adormit en un racó de l'ànima. A la masia havíem plantat en un petit jardí rodó, unes flors molt boniques de tots colors, i al bell mig hi vam posar un llorer, que al fer-se gros va ocupar tot l'espai inundant-lo d'ufanosa ombra, que provocà la desaparició de les flors. Al cap d'uns vint anys, vaig podar l'orgullós llorer de forma radical, el sol va poder tornar a escalfar el jardí, i oh meravella! les flors, mica a mica, primer una, després una altra, i una altra, amb molta sorpresa van rebrostar alegres. Havien deixat anar llavors, que es devien enterrar esperant un temps més favorable. A mi m'agradaria ajudar a podar el llorer que hi pugui haver en el cor d'aquestes persones, perquè la llavor oculta que hi tenen, pugui ser escalfada pel sol de la paraula de Déu que plana sobre aquestes pàgines, i així fructificar en rebrots de fe de tots colors.

També vull adreçar-me a tots els qui tenen fe, perquè amb aquesta lectura la puguin afermar, augmentar i així sentir-se incitats a compartir-la amb joia i valentia.

*Jo crec que la lectura d'aquest llibre, tal com afirma Joan en l'Apèndix del seu evangelí, ens pot ajudar a creure que Jesús és el Messies: **Jn,20,30** Jesús va fer en presència dels seus deixebles molts altres senyals prodigiosos que no es troben escrits en aquest llibre. **31** Els que hi ha aquí han estat escrits perquè*

cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, creient, tingueu vida en el seu nom. *Tant de bo que en tots els lectors d'aquest llibre, es compleixi el desig de l'apòstol Joan.*

M'atreia fer-ho posant un accent molt especial sobre la Mare de Déu, ja que ella va saber reconèixer la salvació de Déu i la va acollir dins el seu cor, oberta a tot el que el Senyor li demanés. Ella va acceptar ser Mare de Déu sense saber el que comportava, però disposada a tot dia rere dia, amb paciència però amb el coratge que li proporcionava la certesa de ser immensa, fidel i tendrament estimada per Déu.

Per veure la part meravellosa d'aquesta vida, hem d'entrar al seu cor, ple de la gràcia del Senyor i on Ell habitava, arca de la seva fe. Ens ho diu Elisabet: Lc,1,45 Feliç tu que has cregut. Ella va creure en Jesús Fill de Déu des de l'anunci de l'àngel, i això explica el fet extraordinari que essent qui era el seu fill, i sabent-se, per tant, mare del Fill de Déu encarnat, va saber viure junt amb Josep al costat de Jesús amb tota senzillesa i humilitat, però amb fidelitat fins a Betlem, Egipte, Natzaret, el Calvari, la Resurrecció, l'Ascensió, i la seva Assumpció al cel. Havent portat en molts aspectes una vida molt semblant a la de molts de nosaltres, ella ens mostrarà com ho va fer, i nosaltres copiant-la aprendrem a imitar-la.

Percebut que aquesta tasca era un gran repte, des del primer moment em vaig encomanar confiadament a ella, per demanar-li que obrís el cor i mostrés el que hi va guardar.

Fareu bé de no llegir aquest llibre com aquell que llegeix una història, més aviat llegiu-lo a poc a poc, i amb l'actitud de Maria: (escoltar, en aquest cas llegir), guardar al cor, meditar i complir la paraula de Déu que s'hi cita amb abundància.

Vaig pensar que m'havia de basar principalment en els passatges dels 4 evangelis i dels Fets dels Apòstols.

Els evangelis gairebé no parlen de Maria. Hem de creure que ella va tenir tracte amb els apòstols, per tant devia tractar Joan i Mateu.

Lluc no era apòstol, era un deixeble no jueu de Pau, que el va acompanyar en molts viatges, ell l'anomenava "el metge estimat" (Col,4,14). Alguns escriptors diuen que fins i tot, junt amb Sant Pau, va poder conèixer Maria en persona, en un dels viatges que van fer a Jerusalem. Jo crec que és molt versemblant. Quan va escriure el seu evangeli ja existia el de Marc; Lluc l'aprofita, però l'amplia fins a un 50 % amb la informació nova que ha aconseguit, on destaca la de la infància de Jesús i de Joan Baptista. Qui li hauria pogut explicar els fets des de l'Anunciació a Maria fins que Jesús no va iniciar la seva vida pública? I encara més, Lluc ens aporta

un detall de la seva intimitat: Lc,2,19 Maria guardava tot això en el seu cor i ho meditava. Lc,2,51 La seva mare conservava tot això en el seu cor. Qui, apart de Maria mateixa, li ho podria haver dit? Si no va ser Lluç el receptor directe d'aquesta confiança, devia ser algú altre que li va passar. Penso que podria ser que si no tot en bona part, el que de més aporta Lluç, pot provenir de Maria. Tanmateix no es pot negar que aquest argument no sigui vàlid també pels relats de la infància de Jesús que aporta Mateu, tot i que per mi, els de Lluç incorporen un to més marcat de confiança.

Marc, que tampoc és apòstol, apareix diversos cops als Fets dels Apòstols, per primera vegada a Ac,12,12, on s'explica que Simó Pere, quan és alliberat miraculosament de la presó, es refugia a casa d'una tal Maria, mare de Joan, per sobrenom Marc; després acompanyant Pau i Bernabé en el seu primer viatge Ac,13,5, i també quan torna a Jerusalem Ac, 13, 13. Al final de la seva primera carta, Pere parla de Marc "el seu fill". Està, per tant, fortament relacionat amb els dos apòstols, i no devia ser gaire difícil que com Lluç, en alguna de les seves estades a Jerusalem, coincidís amb Maria.

Per tant, m'he basat tant com he pogut en el text de l'evangelista Lluç, perquè essent ell el major i millor candidat a haver tingut contacte directe amb Maria, la seva visió hauria de ser la més influenciada per ella.

L'evangeli més antic és el de Marc, que es va escriure sobre els vols de l'any 70, i es creu que quan Maria va ser assumpta al cel podria tenir com uns 70 anys, això apuntaria a que es va produir als voltants de l'any 55, per tant en qualsevol cas la seva influència en els evangelis l'hem de reduir a les converses que ella hagués pogut tenir directament amb els evangelistes, o bé amb les persones que els van proporcionar informació.

Maria, durant la predicació de Jesús, no sols era admirada pels deixebles, sinó també pels qui se sentien seduïts pel Mestre. Uns i altres li devien preguntar més d'un cop sobre Jesús i segur que també sobre ella. Tanmateix, el fet que els evangelis parlin tan poc d'ella, és perquè devia evitar-ho tant com podia, no volia tenir cap protagonisme. Es considerava una més entre les dones que seguien Jesús. Només Joan ens explica les noces de Canà i la presència de Maria al peu de la creu. Suposant que sigui certa la hipòtesi de la humilitat proactiva de Maria, Joan, convençut de la importància de la seva presència en els dos episodis citats, no li devia fer cas, probablement coneixia que no figuraven en els altres evangelis. Per tant, tot i que no se'ns explica l'activitat de Maria durant la predicació de la Bona Nova de Jesús, això no vol dir que ella no hi pogués ser present.

Quan trobo a faltar paraules de Maria, de Josep, de Jesús, etc., no dubto d'aportar tota mena de cites bíbliques d'ambdós Testaments, traient-les si convé del context original. Penso que la paraula de Déu és perfectament vàlid extreure-la de la boca d'un personatge dels evangelis, i aplicar-la ni que sigui en una situació anterior en el temps, a un altre personatge dels mateixos evangelis, ja que Déu transcendeix el temps i la seva paraula també; en aquest sentit, aquest ús no s'hauria de considerar un proconisme.

He de dir que també recorro a la imaginació encara que sempre sostinguda pel sentit comú, algunes vegades basant-me en petits detalls dels Apòcrifs o bé dels mateixos evangelis.

Aviso que tot el referenciat en els dos paràgrafs anteriors, no pretenc elevar-ho a la categoria de real, però procuro no anar més enllà del que pugui ser previsible o raonable.

Un cop establert l'esquema, es tractava d'anar fent com en el rés del Rosari: esgranal·lar tots els passatges triats, i meditar-los com feia Maria. Aquest procés no ha sigut lineal, ni comprimit en un temps curt i seguit, sinó aprofitant les estones lliures de que he disposat, de vegades separades per llargues pauses; això sí, durant l'interim de cada tema, el meu pensament no parava de donar-hi voltes, i també de vegades acudien al meu cap idees que podien sorgir inesperadament, i que potser m'ajudaven a recrear, esborrar, completar o modificar textos ja redactats.

He pensat que estaria bé escriure de forma que la narració flueixi com una història, i una història actual. Per això he escollit fer-ho en el temps present dels verbs, i utilitzant les cites bíbliques integrant-les entre les meves línies com si fossin part d'elles mateixes. El diferent tipus de lletra, assegura que el lector no pugui tenir mai dubtes de l'autor.

*Reconec la meva manca de formació bíblica, teològica, exegètica, etc. La meva lectura dels passatges bíblics, tan els de l'Antic Testament com els del Nou és planera, interpreto els fets tal com raja, sense interpretacions simbòliques. En aquest aspecte em recolzo en la presentació que fa Lluc de la seva obra: **Lc,1,1** Són molts els qui han emprès la tasca d'escriure un relat dels fets que s'han acomplert entre nosaltres, **2** valent-se del que ens van transmetre els qui des del principi en foren testimonis oculars i després esdevingueren servidors de la Paraula. **3** Ara jo, havent-me informat minuciosament de tot des dels orígens, he decidit d'escriure-t'ho, il·lustre Teòfil, en una narració*

ordenada, ⁴ perquè constatis la solidesa de l'ensenyament que has rebut. No cal emfatitzar el que diu Lluç, però sí remarcar que ell es basa en els testimonis **oculars** dels fets que narra. Aquests testimonis li transmeten per la paraula el que han viscut, l'evangelista ho rep **auditivament** i ho plasma en la paraula escrita. És molt significatiu que digui que s'ha informat **minuciosament** de tot des dels orígens. Se li endevinen les ganes de ser fidel a la informació que ha recollit amb molta cura. Jo reivindico la forma planera de llegir els evangelis, pensant que és la forma més abastable per tothom, això sí, sense desmerèixer de cap manera la interpretació simbòlica.

A fi d'afavorir la fluïdesa de la narració, he intentat que l'esdevenir dels fets tingui un ordre cronològic "real". Això és molt difícil d'assolir, perquè cap dels evangelis està plantejat d'aquesta manera, i més encara quan molts dels fets que s'hi descriuen, queden situats no sempre després d'un mateix punt. Això fa que es pugui trobar alguna diguem-li "incoherència", tal com que apareguin cites d'un capítol posterior, abans de cites d'un capítol anterior.

No pretenc polemitzar, sols em mou ajudar a fer conèixer i a estimar aquest Déu que tant ens estima, a la manera com jo ho veig i ho sento.

Un cop acabat el primer esborrany de l'obra, el vaig enviar al claretià P. Jaume Sidera Plana cmf, traspassat el 3 de gener del 2024, que em va guiar en la darrera etapa dels meus anys de joventut quan vaig viure amb els claretians, amb la petició que el llegís, el criticqués, l'esmenés, el valorés i el millorés. Agrair-li enormement els seus suggeriments, la seva paciència i dedicació, i més quan era una persona venerable amb una vida de més de nou dècades. Un consell important que li he d'agrair molt, és que jo llegís els Evangelis Apòcrifs. Així ho he fet, i he llegit el Protoevangeli de Jaume, l'Evangeli de Tomàs, l'Evangeli del Pseudo-Mateu, la Història de Josep el fuster, i el Trànsit de Santa Maria. Jo crec que en els apòcrifs hi ha una barreja de realitat i fantasia. Qui tindrà el criteri necessari per distingir-ho? He fet la meva selecció, confrontant dades, compactant-les, combinant-les, i com he dit abans, afegint-hi la meva inventiva. És clar que tot pot ser discutible.

També un agraïment a Mn. Josep Bofarull, a qui vaig sol·licitar que fes una lectura crítica. El fruit va ser una llista de suggeriments que m'han servit molt per canviar algun contingut, algun format, i també per afegir-hi algun passatge.

Un altre agraïment encara, al claretià germà Antoni Dauí pel seu regal del dibuix de la portada. Durant la seva llarga vida religiosa, s'ha dedicat amb molt d'èxit i aplaudiment a crear dibuixos per il·lustrar escenes bíbliques variadíssimes.

Les seves obres no són sols fruit de l'artista que indubtablement és, sinó de la seva fe meditada i profunda.

Una consideració imprescindible és que com a fruit de la lectura dels Apòcrifs, seguint el criteri d'alguns Pares occidentals de l'Església, i el de gairebé tots els orientals, crec que és molt probable que els anomenats "germans de Jesús" ho són legalment perquè són fills del primer matrimoni de Josep. Anireu notant la seva presència a partir de la narració de la joventut de Maria. Us suggereixo que abans de continuar amb la lectura, vegeu a l'apartat DOCUMENTACIÓ del final del llibre, el tema: Els anomenats "Germans de Jesús".

A l'acabar el llibre, m'he adonat que potser el seu número de pàgines era excessiu, i he pensat que fora bo dividir-lo en tres.

Reprenent el fil, també m'hauria de servir d'altres documents que pogués trobar. La major part de l'obra es mou dintre del Nou Testament, però com la història de la salvació humana arranca des del Paradís Terrenal, la primera part del llibre duu el títol "Des del principi fins a la plenitud dels temps" i conté mínimament aquells textos de l'Antic que ens porten al Nou. Dir també que no estalvio cites de l'Antic durant la resta del llibre, especialment les dels salms.

La segona part l'he titulat "A la plenitud dels temps", i se centra totalment en el Nou Testament.

Aquest primer llibre comprèn "Des del principi fins a la plenitud dels temps", i també la primera part del Nou Testament fins "Abans de la vida pública de Jesús".

El segon llibre continua "A la plenitud dels temps", i parla de:

"Preparació del ministeri de Jesús",

"Ministeri de Jesús a Galilea",

"Anada a la festa dels Tabernacles"

"Pujada de Jesús a Jerusalem",

"Ministeri de Jesús a Jerusalem",

"Passió, mort, resurrecció i ascensió de Jesús

La major part d'aquests títols estan manllevats majoritàriament de l'evangeli de Lluc.

El tercer llibre segueix "A la plenitud dels temps", i parla de:

"Després de l'Ascensió de Jesús",

"D'aleshores ençà el deixeble la va acollir a casa seva",

"La dispersió dels Apòstols", i

"L'Assumpció de Maria al cel"

Inclou també altres coses, que les explicaré al seu pròleg.

Aquest primer llibre acaba amb l'apartat de DOCUMENTACIÓ, on hi he posat unes consideracions que trobo necessàries, però si les posava dins del cos del llibre haurien trencat la seva dinàmica. Al seu moment indico quan cal acudir-hi.

Li demano a Maria, ella que té com a raó principal de la seva existència portar-nos Jesús, que ens ensenyi a escoltar-lo, acceptar-lo i seguir-lo fidelment, tal com ella ho va saber fer.

DES DEL PRINCIPI FINS A LA PLENITUD DEL TEMPS

Déu

Déu és l'Ésser

Déu és l'Ésser, no té principi ni fi: Ex,3,13 Moisès va dir a Déu:

- Quan aniré a trobar els israelites i els diré: "El Déu dels vostres pares m'envia a vosaltres", si ells em pregunten: "Quin és el seu nom?", què els he de respondre?

14 Llavors Déu digué a Moisès:

- Jo sóc el qui sóc.

I afegí:

- Dígues als israelites: "Jo sóc" m'envia a vosaltres.

Déu és des de sempre "Jo sóc", sempre "Jo sóc" i per sempre "Jo sóc", no té principi ni fi.

Déu és el Pare, la seva Paraula i el seu Amor. La Paraula és el Fill, i l'Amor que comparteixen el Pare i el Fill, és l'Esperit Sant: Una família d'Amor.

1 Jn,4,8 Des del principi Déu és amor. *Jn,15,26* L'Esperit de la veritat procedeix del Pare. *El seu Esperit és el seu Amor: Rm,5,5* Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat el seu amor en els nostres cors, *un Amor que engendra. Per l'Esperit d'Amor del Senyor Déu Pare, abans de tota la creació, és engendrat el qui és la seva Paraula: Jn,1,1* Al principi existia el qui és la Paraula. La Paraula estava amb el Senyor Déu Pare i la Paraula era el Senyor Déu Fill. *Per això: Jn,14,28* el Senyor Déu Pare és més gran que el Senyor Déu Fill.

El Senyor Déu Pare, a l'engendrar el Senyor Déu Fill, li vessa el seu Esperit: Is,42,1 «Aquí teniu el meu servent, que jo sostinc, el meu elegit, en qui m'he complagut. He posat damunt d'ell el meu Esperit. *L'Esperit del Senyor Déu Pare en el Senyor Déu Fill, és també l'Esperit d'amor del Senyor Déu Fill vers el Senyor Déu Pare.*

Des del principi, el Senyor Déu Pare i el Senyor Déu Fill estan units en el Senyor Déu Esperit Sant, que és l'Esperit de l'Amor entre ells: Jn,10,30 Jo i el Pare som u. *Jn,14,11* Creieu-me: jo estic en el Pare i el Pare està en mi. *Per això el Senyor Déu Pare, en nom del Senyor Déu Fill, envia el Senyor Déu Esperit Sant: Jn,14,26* Però

el Defensor, l'Esperit Sant que el Pare enviarà en nom meu, us farà recordar tot el que jo us he dit, i us ho farà entendre. *I també el Senyor Déu Fill envia el Senyor Déu Esperit Sant des del Senyor Déu Pare: Jn,15,26* »Quan vingui el Defensor, l'Esperit de la veritat que procedeix del Pare i que jo us enviaré des del Pare, ell donarà testimoni de mi. *No és que el Senyor Déu Pare envii l'Esperit apart del Senyor Déu Fill, ni el Senyor Déu Fill l'envii apart del Senyor Déu Pare, és que l'Únic Esperit que comparteixen és enviat a l'ensems des del Senyor Déu Pare i des del Senyor Déu Fill, per això allò que fa el Senyor Déu Pare ho fa a l'ensems el Senyor Déu Fill, en la unitat del Senyor Déu Esperit Sant: Jn,5,19* Us ben asseguro que el Fill no pot fer res pel seu compte, fora d'allò que veu fer al Pare: allò que fa el Pare, ho fa igualment el Fill.

Déu és la Vida:

Des del principi el Senyor Déu Pare té vida en ell mateix i a l'engendrar el Senyor Déu Fill li concedeix també la vida en ell mateix: Jn 5,26 Perquè així com el Pare té vida en ell mateix, també ha concedit al Fill que tingui vida en ell mateix.

Déu és la Veritat:

És el Senyor Déu Fill qui ens ha fet conèixer la Veritat: Jn,1,17 La veritat ha vingut per Jesucrist. *Jn,8,40* Us he dit la veritat que he sentit de Déu. *Lc,10,22* Ningú no coneix qui és el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix qui és el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar.

Pel Senyor Déu Fill hem conegut la Veritat del Senyor Déu Pare, la Veritat del Senyor Déu Fill, Jn,14,6 Jo sóc la veritat, i la Veritat del Senyor Déu Esperit Sant *Jn,14,17* Ell és l'Esperit de la veritat, que el món no pot acollir.

La veritat coincideix amb el que existeix. La intel·ligència i els sentits són els mitjans que tenim els humans per conèixer el que existeix. Amb els sentits podem accedir a la veritat del que es pot veure, oir, tocar, olorar i tastar. Amb la intel·ligència podem arribar a conèixer coses immaterials, i amb ella i per la fe podem accedir de manera imperfecta a la revelació de la veritat que Jesucrist comparteix amb Déu Pare.

Per la ciència som capaços d'accedir cada vegada més a la veritat de la naturalesa, de la totalitat del món creat. La veritat que percebem amb els sentits i la intel·ligència pot no correspondre a la veritat existencial del que existeix,

perquè passa pel filtre de les nostres idees i percepcions, limitades per naturalesa. A més, per maldat de cor i mitjançant la nostra paraula som capaços inclús de faltar a la veritat, negant o alterant la nostra pròpia veritat que resideix al fons del cor.

Sols Déu és la Veritat en majúscula, perquè només ell té el coneixement perfecte de tot el que existeix. Ell és el qui més ens pot ajudar a estar en la Veritat: ^{S1,25,4} Fes que conegui, Senyor, les teves rutes, ensenya'm els teus camins. ⁵ Encamina'm amb la TEVA VERITAT, instrueix-me, perquè tu ets el Déu que em salves. A cada moment espero en tu.

El Gènesi i el Nou Testament (<https://www.biblija.net/biblija.cgi?l=ca>)

El primer llibre de la Bíblia parla d'un Déu que crea i salva els homes. Els salva valent-se primer del just Noè, valent-se després d'Abraham i de la seva descendència. Déu la guardarà dels perills i la conduirà a Egipte, on es convertirà en un poble nombrós. Són els primers passos de les obres de Déu, que continuaran en els temps posteriors.

El Nou Testament veu en la paraula creadora de Déu aquell qui és la Paraula: per ell tot ha vingut a l'existència (Jn 1,1-3; He 1,2-3); veu en l'esposa donada al primer home la figura de l'Església en relació amb el Crist (Ef 5,22-33); en la culpa d'Adam hi veu l'entrada del pecat i de la mort en el món, i en el Crist veu el nou Adam que ens fa justos, ens allibera de la mort i ens dóna la vida eterna, perduda en el paradís (Rm 5,12-21). En lloc de l'alè de vida que havia convertit en un ésser animat l'home fet de la pols de la terra, el nou Adam, que és del cel, dóna l'Esperit, que revesteix d'immortalitat l'existència mortal (1Co 15,45-47). La serp antiga, llançada del lloc on acusava els homes nit i dia, perseguirà inútilment la dona (Ap 12,1-16). Les promeses fetes a Abraham i a la seva descendència, abans de ser circumcidat i de rebre la Llei, es compliran en Jesucrist; per ell tots els pobles seran beneïts, seran justos i fills d'Abraham per la fe (Ga 3,6-29); esdevindran així fills, no de l'esclava, sinó de la dona lliure, com Isaac (Ga 4,21-31); circumcidats, no per mà d'home, sinó amb la circumcisió de Crist, que despulla de les inclinacions dolentes del cos (Col 2,11-12). La fe, que ens fa agradables a Déu, és present des de la creació fins a Josep, passant per Abel, Henoc, Noè, Abraham, Isaac i Jacob (He 11,3-22). L'encontre entre Abraham i Melquisedec (Gn 14,18-20) permet a l'autor de la carta als Hebreus de reflexionar sobre el sacerdocí de Crist (He 7). Així les narracions del Gènesi troben en el Nou Testament el seu sentit més ple.

El Senyor Déu Pare fa la creació per la seva Paraula

L'Amor del Senyor Déu Pare i del Senyor Déu Fill és fecund, expansiu, és la raó de la Creació. El Senyor Déu Pare la duu a terme pel Senyor Déu Fill, la seva Paraula:

Jn,1,1 La Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu. 2 Ell estava amb Déu al principi. 3 Per ell tot ha vingut a l'existència, i res no hi ha vingut sense ell, Col,1,16 ja que Déu ha creat per ell totes les coses, tant les del cel com les de la terra, tant les visibles com les invisibles, trons i sobiranes, potències i

autoritats. Tot ha estat creat per ell i destinat a ell. Col,1,17 Ell existeix abans de tot, i tot es manté unit gràcies a ell. Jn,1,3 Per ell, tot ha vingut a l'existència, i res no hi ha vingut sense ell.

Déu, per amor, decideix crear l'home

Déu ens ha creat no sols perquè Ef,1,12 volia que fóssim lloança de la seva glòria, sinó també perquè per Jesucrist fóssim els seus fills: Ef,1,3 Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt al cel. Ef,1,4 Ens escollí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irreprehsibles als seus ulls. Per amor Ef,1,5 ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, Ef,1,6 que dóna glòria i lloança a la gràcia que ens ha concedit en el seu Estimat.

Déu és Amor i no pot crear res sense estimar-ho Sv,11,24 És que estimes tot el que existeix i no et repugna res del que has creat, ja que no has fet res sense estimar-ho.

Per amor, Déu crea l'home a imatge seva, donant-li un esperit intel·ligent, capacitat d'estimar, i talment com ell, en família: Gn,1,27 Déu va crear l'home a imatge seva, el va crear a imatge de Déu, creà l'home i la dona. Gn,1,28 Déu els beneï dient-los:

- Sigueu fecunds i multipliqueu-vos, ompliu la terra i domineu-la; sotmeteu els peixos del mar, els ocells del cel i totes les bestioles que s'arrosseguen per terra.

Per amor, durant milions d'anys Déu prepara el planeta Terra per donar-li a l'home un habitatge digne i ple de recursos: Gn,1,29 Déu digué encara:

-Mireu, us dono totes les herbes que fan llavor arreu de la terra i tots els arbres que donen fruit amb la seva llavor, perquè siguin el vostre aliment. I va ser així. Gn,1,31 Déu veié que tot el que havia fet era molt bo.

El Paradís (Gn 2)

8 Després el Senyor-Déu plantà un jardí a l'Edèn, a la regió d'orient, i va posar-hi l'home que havia modelat. 9 El Senyor-Déu va fer néixer de la terra fèrtil tota mena d'arbres que fan goig de veure i donen fruits saborosos. Al

mig del jardí hi féu néixer l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal.

15 El Senyor-Déu va prendre l'home i el va posar al jardí de l'Edèn perquè el conreés i el guardés. **16** I li va donar aquest manament:

- Pots menjar dels fruits de tots els arbres del jardí. **17** Però no mengis del fruit de l'arbre del coneixement del bé i del mal, perquè el dia que en mengis, tingues per cert que moriràs.

18 Llavors el Senyor-Déu els digué:

- «No és bo que l'home estigui sol. Li faré una ajuda que li faci costat.»

19 El Senyor-Déu va modelar amb terra tots els animals feréstecs i tots els ocells, i els va presentar a l'home, per veure quin nom els donaria: cada un dels animals havia de portar el nom que l'home li posés. **20** L'home donà un nom a cada un dels animals domèstics i feréstecs i a cada un dels ocells; però no va trobar una ajuda que li fes costat.

21 Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, prengué una de les seves costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. **22** De la costella que havia pres a l'home, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home.

23 L'home exclamà:

- Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meva carn!

El seu nom serà "dona", perquè ha estat presa de l'home. **24** Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, i des d'aquest moment formen una sola carn.

25 Tots dos, l'home i la seva dona, anaven nus, i no se n'avergonyien.

Déu estima Adam, li planta un jardí de terra fèrtil amb tota mena d'arbres que fan goig de veure, donen fruit saborosos, i li dóna per morada. Adam és creat adult, el seu únic pare és Déu, que sol·licit se li dóna a conèixer. El Senyor-Déu li vol parlar, per això l'ha dotat amb el llenguatge que Ell mateix ha inventat. Als ulls d'Adam tot és nou, tot és una meravella, però ningú no li ha explicat res del que contemplen els seus ulls. Déu mateix, orgullós de tot el que ha creat, és el qui li presenta els animals i les plantes perquè els doni un nom. Déu ha donat coneixement i llibertat a l'home, i vol que Adam, també l'estimi lliurement. Li posa un manament: Hi ha un arbre, el del bé i del mal, del qual no en pots menjar el fruit; si en menges, moriràs. Déu confia que l'home li farà cas per l'amor que li ha mostrat.

Déu nota que Adam es troba sol, perquè la companyia dels animals no l'omple, no son os dels seus ossos ni carn de la seva carn, no els pot parlar, per això crea la dona i li presenta. Al veure-la, Adam se sorprèn agradablement, obre els ulls gairebé fins a petar, la cara se l'il·lumina, un somriure li puja als llavis. Es mira Eva de dalt a baix, la llarga cabellera li sembla una preciositat, l'encisen les línies fines del seu rostre delicat... Quan li veu els pits, en el seu interior exclama: Què són aquest parell de coses tan boniques?... Llavors es fixa en el ventre, i pensa: no és igual que jo... després es para a les cuixes, contempla l'esveltesa de les cames... mentre va pensant: No som iguals, però és os dels meus ossos, i girant-se cap el Senyor-Déu, li diu:

- Quina cosa més bonica em presenteu, Senyor-Déu, el meu cor m'ha saltat de joia, només veure-la.

Mentrestant, Eva, que encara no s'ha recuperat de la sorpresa de la seva existència, només coneix el Senyor-Déu que l'acaba de crear, també s'ha complagut de veure Adam, tot ell li sembla bell i agradable a la vista. El Senyor Déu els presenta i els invita a parlar. Adam s'acosta a Eva i li toca la ma, ella se la deixa agafar. El Senyor Déu els ha creat home i dona, els ha dissenyat perquè estiguin encantats l'un de l'altra, s'enamoren, formin família i tinguin fills: Mt,19,4 Jesús els va dir: No heu llegit en l'Escriptura que el Creador, des del principi, els va fer home i dona? 5 I digué encara: Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona, i tots dos formen una sola carn. 6 Per tant, ja no són dos, sinó una sola carn. El Senyor-Déu s'ha alegrat molt quan ha vist la forma amb que es miraven l'home i la dona, Ell s'ha esforçat a donar-los bellesa masculina i bellesa femenina, i també diferents maneres de ser, de pensar, d'actuar...i a fe que ho ha encertat. Els dos seran una sola carn, i als fills els anirà molt bé tenir un pare i una mare que es complementaran en les tasques d'educació i acompanyament. El Senyor-Déu sap les dificultats de relació que tindran, per això els ha ajudat fent que s'atreguin tant. El Senyor-Déu esta satisfet d'haver creat la parella humana.

Adam i Eva son innocents com un infant, no s'avergonyeixen d'anar nus.

El pecat i les seves conseqüències (Gn 3)

1 La serp era el més astut de tots els animals que el Senyor-Déu havia fet. Preguntà, doncs, a la dona:

- Així, Déu us ha dit que no mengeu dels fruits de cap arbre del jardí?

2 La dona va respondre a la serp:

- Podem menjar dels fruits de tots els arbres del jardí, **3** però dels fruits de l'arbre que hi ha al mig del jardí, Déu ha dit que no en mengem ni el toquem, perquè moriríem.

4 La serp li va replicar:

- No, no moriríeu pas! **5** Déu sap que, si un dia en menjàveu, se us obririen els ulls i seríeu igual com déus: coneixeríeu el bé i el mal.

6 Llavors la dona, veient que el fruit de l'arbre era bo per a menjar i feia goig de veure, i que era temptador de tenir aquell coneixement, en va collir i en va menjar; i va donar-ne també al seu home, que en menjà amb ella. **7** Llavors a tots dos se'ls obriren els ulls i es van adonar que anaven nus. Van cosir fulles de figuera i se'n feren faldars.

8 Quan l'home i la dona van sentir els passos del Senyor-Déu, que es passejava pel jardí a l'aire fresc de la tarda, es van amagar entremig dels arbres del jardí, perquè el Senyor-Déu no els veiés.

9 Però el Senyor-Déu cridà l'home i li va dir:

- On ets?

10 Ell li va respondre:

- He sentit que et passejaves pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat.

11 El Senyor-Déu li replicà:

- Qui t'ha fet saber que anaves nu? És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit? **12** L'home va respondre:

- La dona que has posat al meu costat m'ha ofert el fruit de l'arbre i n'he menjat.

13 Llavors el Senyor-Déu va dir a la dona:

- Per què ho has fet, això?

Ella va respondre:

- La serp m'ha enganyat i n'he menjat.

14 El Senyor-Déu va dir a la serp:

- Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals feréstecs. T'arrossegars damunt el ventre i menjaràs pols tota la vida. **15** Posaré enemistat entre tu i la dona, entre el teu llinatge i el seu. Ell t'atacarà al cap i tu l'atacaràs al taló.

16 Després digué a la dona:

- Et faré patir les grans fatigues de l'embaràs i donaràs a llum enmig de dolors. Desitjaràs el teu home, i ell et voldrà dominar.

17 Després va dir a l'home:

- Ja que t'has escoltat la teva dona i has menjat el fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit, la terra serà maleïda per culpa teva: tota la vida passaràs fatigues per treure'n l'aliment. **18** La terra et produirà cards i espines, i t'hauràs d'alimentar d'allò que donin els camps. **19** Et guanyaràs el pa amb la suor del teu front fins que tornis a la terra d'on vas ser tret: perquè ets pols, i a la pols tornaràs.

20 L'home va donar a la seva dona el nom d'Eva, perquè ella ha estat la mare de tots els qui viuen.

21 Llavors el Senyor-Déu va fer túniques de pell i va vestir l'home i la dona. **22** Després el Senyor-Déu digué: L'home s'ha tornat com un de nosaltres: ja coneix el bé i el mal! I si ara agafa el fruit de l'arbre de la vida, el cull i en menja, viurà per sempre!

23 Llavors el Senyor-Déu va expulsar l'home del jardí de l'Edèn, perquè treballés la terra d'on havia estat tret. **24** Un cop l'hagué expulsat, va posar a l'orient de l'Edèn els querubins amb la flama de l'espasa fulgurant per a guardar el camí de l'arbre de la vida.

Talment com els infants perden la innocència per la influència dels altres, la serp la fa perdre als primers pares. Provoca Eva dient-li que si menja el fruit prohibit serà com els deus que coneixen el bé i el mal. A ella això li sembla temptador, i després es mira la fruita. Adam li ha dit que Déu ha prohibit que en mengin, fins ara ho tenia assumit i ni s'havia plantejat desobeir Déu, però Eva, en aquest moment, troba que la fruita prohibida fa goig de veure, es deixa portar per la serp, la cull, en menja i en dóna al seu home, que es deixa portar per la dona sense fer la més mínima objecció.

Adam i Eva estan avesats a sentir la presència de Déu al Paradís on els ha posat. Després de pecar, com habitualment, senten els passos del Senyor Déu que gaudeix de la companyia de l'home i tot sovint es passeja pel jardí a l'aire fresc de la tarda, però avui en lloc de sortir a trobar-lo, s'amaguen, se'ls han obert els ulls i senten vergonya, han descobert que van nus, tenen por perquè s'adonen que han transgredit el manament del Senyor Déu.

Llavors el Senyor Déu, dolgut per la desobediència d'aquells que estima tant, els fa preguntes per tenir coneixement del fet. Veient la seva culpa, els expulsa del

Paradís, no vol que tornin a menjar la fruita prohibida, si ho feien viurien per sempre, i això no pot ser perquè la pena del pecat són la mort i fatiga per treballar la terra.

Adam i Eva acaben de cometre el primer pecat de la Humanitat, el pecat original. L'home que Déu ha creat lliure, ha fet ús de la seva llibertat per voler ser com un déu, això li fa obrir els ulls, deixa de ser un infant innocent, té coneixement del bé i del mal. Tots els descendents d'Adam i Eva heretaran la seva feblesa. Déu ha comprovat la debilitat de l'home. En l'home ha fet una meravella, una barreja d'esperit i de fang, n'estava molt orgullós, però ara veu que per salvar-se necessiten molt més d'Ell: Mc,10,26 Ells quedaren encara més desconcertats, i es deien els uns als altres: Si és així, qui pot salvar-se? 27 Jesús se'ls mirà i digué: Als homes els és impossible, però no a Déu, perquè Déu ho pot tot.

Però el Senyor Déu, que Sl.103,13 com un pare s'apiada dels seus fills, 14 perquè sap de quin fang ens va formar i es recorda que som pols, no deixa d'estimar el llinatge humà, de fet ho demostra amb un gest de tendresa extraordinari: li fa pena veure els faldars que de forma maldestre s'han confeccionat amb pàmpols de figuera, i amorosament, ell mateix els fa túniques de pell per vestir-los. El Creador exercint de sastre de la creatura: El Senyor Déu se'ls acosta amb els vestits penjant del seu braç potent, ells tenen el cap cot i els ulls fets a terra, però quan senten la tendresa d'Ell sobre la seva pell, amb timidesa li mostren el seu agraïment.

El pla del Senyor Déu per fer-nos els seus fills, de moment ha fallat per culpa del pecat, però el Senyor Déu ja té un pla per redimir-lo: Rm,5,12 Per obra d'un sol home va entrar el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort; i així la mort s'ha estès a tots els homes, ja que tots han pecat. Rm,5,17 Així, doncs, si per la falta d'un de sol la mort ha imperat per culpa d'ell, molt més els qui reben aquesta sobreabundància de gràcia i el do de la justícia viuran i regnaran gràcies a un de sol, Jesucrist. El Senyor Déu li donarà a l'home sobreabundància de gràcia, i la justícia els la donarà per la fe en Jesucrist. El Senyor Déu Pare, a la plenitud del temps, enviarà el seu Fill Unigènit a plantar la seva tenda al mig de la Humanitat. Per Maria, la nova Eva, Jesucrist Déu i Home, el nou Adam llinatge de la dona, redimirà els homes del pecat i de la mort, tornaran a tenir vida per sempre.

Noé (Gn 6)

Els homes s'aparten cada cop més de Déu. **5** Quan el Senyor va veure com creixia la malícia dels homes i que d'un cap a l'altre del dia només pensaven a fer mal, **6** s'entristí i es penedí d'haver-los creat. **7** I va dir: «Faré desaparèixer de la terra l'home que vaig crear. No hi deixaré ni homes, ni animals, ni bestioles, ni ocells. Em penedeixo d'haver-los fet.» **8** Però el Senyor va mirar Noè amb benvolença. *És més fort l'amor que Déu té pels homes, que les ofenses que li fan.*

El diluvi (Gn 7)

1 El Senyor va dir a Noè:

- Veig que tu ets l'únic home just d'aquesta generació. Entra a l'arca amb tota la teva família. **2** De cada espècie d'animals purs, pren-ne set parelles, cada mascle amb la femella; però, dels impurs, una sola parella, **3** i de cada espècie d'ocells, set parelles, perquè se'n conservi l'espècie a la terra. **4** D'aquí a set dies faré ploure durant quaranta dies i quaranta nits, i faré desaparèixer de la terra tots els éssers que vaig crear.

5 Noè va complir tot el que el Senyor li havia ordenat.

17 El diluvi va caure sobre la terra durant quaranta dies. **24** La terra quedà coberta per les aigües durant cent cinquanta dies.

Fi del diluvi (Gn 8)

13 L'any sis-cents u de la vida de Noè, el dia primer del primer mes, les aigües s'havien eixugat a la terra. Noè va apartar la coberta de l'arca per mirar, i va veure que la terra era eixuta. **14** El dia vint-i-set del mes segon, la terra ja era seca del tot.

15 Llavors Déu digué a Noè:

16 -Surt de l'arca amb la teva dona, els teus fills i les teves nores. **17** Fes sortir amb tu tots els éssers vius que són a dins amb tu: ocells, animals domèstics i feréstecs i totes les bestioles que s'arrossegueu per terra. Que es moguin per tota la terra, que siguin fecunds i es multipliquin.

18 Noè, doncs, va sortir de l'arca amb els seus fills, la seva dona i les seves nores. **19** Van sortir tots els éssers vius, tot el que es belluga, amb tots els

ocells i les bestioles que s'arrosseguen per terra. Tots van sortir de l'arca agrupats en famílies.

20 Noè va dedicar un altar al Senyor. Prengué animals i ocells de cada espècie considerada pura i els oferí en holocaust sobre l'altar.

21 El Senyor es va complaure en l'olor agradable dels sacrificis, i va dir: «No tornaré mai més a maleir la terra per culpa dels homes, perquè el cor de l'home està inclinat al mal des de la seva joventut. No tornaré a fer morir tots els vivents com acabo de fer-ho. **22** »Mentre duri la terra, mai no faltaran sembres i collites, fred i calor, estiu i hivern, dies i nits.»

Aliança de Déu amb Noè (Gn 9)

8 Després Déu va dir a Noè i als seus fills:

9 -Mireu, jo faig la meva aliança amb vosaltres, amb els vostres descendents **10** i amb tots els éssers vius que us envolten: els ocells, els animals feréstecs i domèstics que han sortit de l'arca, en una paraula, amb tots els éssers vius de la terra. **11** Faig amb vosaltres aquesta aliança: les aigües del diluvi no tornaran mai més a exterminar ningú, cap més diluvi no devastarà la terra.

12 I Déu va afegir:

-El signe de l'aliança que faig amb vosaltres i amb tots els éssers vius que us envolten, per totes les generacions i per sempre, és aquest: **13** posaré el meu arc en els núvols com a signe de la meva aliança amb la terra.

Noé és l'únic home de la seva generació, que el Senyor troba just. El Senyor se li acosta i li mana construir l'arca, a fi de salvar-lo. Per Noé es mantindrà la fe a la terra. Immediatament després de castigar els homes, Déu promet no tornar-ho a fer, li sap molt de greu haver-ho fet. No pot deixar d'estimar els homes: Fa una aliança amb Noé, els seus fills i els seus descendents.

Déu crida Abram (Gn 12)

1 El Senyor va dir a Abram:

- Vés-te'n del teu país, de la teva família i de la casa del teu pare, cap al país que jo t'indicaré. **2** Et convertiré en un gran poble, et beneiré i faré gran el teu nom, que serà font de benedicció. **3** Beneiré els qui et beneixin, però

als qui et maleeixin, els maleiré. Totes les famílies del país es valdran del teu nom per a beneir-se.

4 Abram se n'anà tal com el Senyor li havia dit, i Lot se n'anà amb ell. Quan Abram va sortir d'Haran tenia setanta-cinc anys. **5** Abram es va endur la seva muller Sarai, el seu nebot Lot, tots els béns que posseïa i tots els servidors que havia adquirit a Haran. Van sortir d'allà per anar al país de Canaan.

Aliança amb el Senyor i circumcisió d'Abraham (Gn 17)

1 Quan Abram tenia noranta-nou anys se li aparegué el Senyor i li digué:
-Jo sóc el Déu totpoderós. Viu seguint els meus camins i sigues irrepreensible. **2** Faré una aliança entre jo i tu, i serà nombrosíssima la teva descendència.

3 Abram es va prosternar amb el front a terra, i Déu li digué:

4 Mira, aquesta és la meva aliança entre jo i tu: seràs pare d'una multitud de pobles. **5** Ja no et diràs més Abram; el teu nom serà Abraham, perquè et faré pare d'una multitud de pobles. **6** Et faré molt i molt fecund; els teus descendents formaran diverses nacions, i de tu sortiran reis. **7** Mantindré la meva aliança entre jo i tu, i amb les generacions que et succeiran. Serà una aliança perpètua: jo seré el teu Déu i el Déu de la teva descendència. **8** A tu i als teus descendents, us donaré tot el país de Canaan, on ara vius com a immigrant. Serà possessió d'ells per sempre; i jo seré el seu Déu.

9 Déu digué encara a Abraham:

- Tu i els teus descendents, de generació en generació, heu de guardar la meva aliança. **10** Aquest és el signe de l'aliança que s'ha de mantenir per sempre entre jo i vosaltres, és a dir, amb els teus descendents: tots els homes hauran de ser circumcidats. **11** Circumcidareu el vostre prepuci, i aquest serà el signe de l'aliança entre jo i vosaltres. **12** De generació en generació, tots els infants mascles seran circumcidats el vuitè dia d'haver nascut. També ho seran els servents nascuts a casa vostra o els que hàgiu comprat a qualsevol estranger que no sigui del teu llinatge. **13** Tant el servent nascut a casa teva com el que hagi comprat, seran circumcidats. Així la meva aliança quedarà marcada a la vostra carn com una aliança perpètua. **14** Tot home que no hagi estat circumcidat serà exclòs del poble, perquè haurà trencat la meva aliança.

15 Després, Déu digué a Abraham:

- A la teva esposa, no li diràs més Sarai, sinó Sara. **16** Jo la beneiré i d'ella et donaré un fill. La beneiré, i serà mare de pobles i de reis.

Deixem que Sant Pau ens expliqui la promesa de Déu a Abraham i a la seva descendència:

Rm,4,13 Abraham i la seva descendència no van rebre la promesa de posseir en herència el món en virtut de la Llei, sinó en virtut de la justícia que s'obté per la fe. **16** Per això els qui ara són hereus en virtut de la fe, ho són per pura gràcia. La promesa, doncs, va quedar assegurada a tota la descendència, no tan sols als qui havien d'observar la Llei, sinó també als qui participen de la fe d'Abraham, que és pare de tots nosaltres, **17** tal com diu l'Escriptura: *T'he fet pare d'una multitud de pobles*. Abraham va creure en Déu, que fa reviure els morts i crida a l'existència allò que no existia. **18** Esperant contra tota esperança, va creure i va arribar a ser pare d'una multitud de pobles, d'acord amb el que diu l'Escriptura: *Així serà la teva descendència*. **19** Abraham no va defallir en la fe tot i saber que, als seus quasi cent anys, ja tenia el cos esmorteït, com mortes estaven les entranyes de Sara. **20** Al contrari, davant la promesa de Déu, no es deixà endur per la incredulitat, sinó que va enfortir la seva fe i donà glòria a Déu. **21** Estava del tot convençut que Déu és prou poderós per a complir allò que ha promès. **22** Per això també llegim: *Li ho comptà com a justícia*. **23** I si es va escriure li ho comptà, no va ser tan sols per a ell, **24** sinó també per a nosaltres, a qui Déu també havia de comptar la fe: nosaltres, que creiem en aquell qui va ressuscitar d'entre els morts Jesús, Senyor nostre, **25** entregat a la mort per perdonar-nos els pecats i ressuscitat per fer-nos justos.

Moisès. El Senyor proposa una aliança (Ex 19)

1 El primer dia del tercer mes després de la sortida d'Egipte, els israelites van arribar al desert del Sinaí. **2** Havien partit de Refidim i, quan van arribar al desert del Sinaí, van plantar el campament.

Israel acampà davant la muntanya, **3** i Moisès va pujar cap a Déu. El Senyor el cridà des de la muntanya i li digué:

- Parla al casal de Jacob, comunica això als fills d'Israel: **4** "Vosaltres heu vist com he tractat els egipcis, com us he portat igual que l'àguila porta els

aguilons sobre les ales i us he conduït fins a mi. **5** Ara, doncs, si escolteu la meua veu i observeu la meua aliança, sereu la meua heretat preferida entre tots els pobles, ja que tota la terra és meua: **6** sereu per a mi un reialme sacerdotal i una nació santa." Això és el que has de dir als israelites.

7 Moisès va tornar i convocà els ancians del poble per exposar-los tot el que el Senyor li havia manat que digués. **8** Tot el poble, unànimement, va respondre:

- Complirem tot el que ha dit el Senyor.

Moisès va comunicar al Senyor la resposta del poble.

Els deu Manaments (Ex 20)

Déu estima els homes, vol el seu bé i vol instruir-los per ajudar-los a apartar-los del mal, els ensenya els seus camins: SI,103,7 Ha revelat a Moisès els seus camins, els seus propòsits, als fills d'Israel.

1 Déu va donar al poble d'Israel aquests manaments:

2 -Jo sóc el Senyor, el teu Déu, que t'he fet sortir del país d'Egipte, la terra on eres esclau.

3 »No tinguis cap altre déu fora de mi.

4 »No et fabriquis ídols; no et facis cap imatge del que hi ha dalt al cel, aquí baix a la terra o en les aigües d'aquí baix. **5** No els adoris ni els donis culte, perquè jo, el Senyor, el teu Déu, sóc el Déu-gelós: demano comptes als fills de les culpes dels pares fins a la tercera i la quarta generació dels qui no m'estimen. **6** Però, per als qui m'estimen i guarden els meus preceptes, mantinc el meu amor durant un miler de generacions.

7 »No juris en fals pel nom del Senyor, el teu Déu, perquè jo, el Senyor, no tinc per innocent el qui jura en fals pel meu nom.

8 »Recorda't de consagrar-me el repòs del dissabte. **9** Tens sis dies per a treballar i fer totes les feines que calgui, **10** però el dia setè és el dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu. No facis cap treball ni tu, ni el teu fill, ni la teva filla, ni el teu esclau, ni la teva esclava, ni cap dels teus animals, ni l'immigrant que resideix a la teua ciutat. **11** Perquè en sis dies el Senyor va fer el cel, la terra, el mar i tot el que s'hi mou, però el dia setè va reposar: per això el Senyor ha beneït el dissabte i l'ha consagrat.

12 »Honra el pare i la mare. Així tindràs llarga vida en el país que et dona el Senyor, el teu Déu.

13 »No matis.

14 »No cometis adulteri.

15 »No robis.

16 »No acusis ningú falsament.

17 »No desitgis la casa d'un altre. No desitgis la seva dona, ni el seu esclau, ni la seva esclava, ni el seu bou, ni el seu ase, ni res del que li pertany.

Acceptar amb llibertat i complir aquests preceptes porta felicitat i llarga vida. Ho va proclamar Moisès, de part de Déu, al poble d'Israel: Dt,4,40 Observa els seus decrets i els seus manaments que avui et dono, perquè tu i els teus descendents sigueu feliços, i tingueu llarga vida en el país que el Senyor, el vostre Déu, us dona per sempre.

Moisès. Celebració conclusiva de l'aliança (Ex 24)

1 El Senyor va dir a Moisès:

- Puja cap a mi, el Senyor, amb Aaron, Nadab i Abihú, i setanta ancians d'Israel, i adoreu-me des de lluny. 2 Però només Moisès es podrà acostar a mi, el Senyor. Ells no s'hi poden acostar, i el poble no ha de pujar-hi.

3 Moisès anà a comunicar al poble tot el que el Senyor li havia dit i ordenat. Tot el poble va respondre a una sola veu:

- Complirem tot el que el Senyor ha dit.

4 Moisès va escriure totes les paraules del Senyor. De bon matí es va llevar, dedicà un altar al peu de la muntanya amb dotze pedres plantades per les dotze tribus d'Israel. 5 Després va manar als joves israelites que oferissin holocaustos i que immolessin vedells al Senyor com a sacrificis de comunió. 6 Moisès va recollir la meitat de la sang en cossis, i amb l'altra meitat aspergí l'altar. 7 Després va prendre el document de l'aliança i el llegí al poble. Ells van respondre:

- Complirem tot el que ha dit el Senyor i l'obeïrem.

8 Llavors Moisès va aspergir el poble amb la sang i va dir:

- Aquesta és la sang de l'aliança que el Senyor conclou amb vosaltres d'acord amb totes les paraules d'aquest document.

9 Moisès va pujar amb Aaron, Nadab i Abihú, i setanta ancians d'Israel, **10** i van veure el Déu d'Israel. Tenia sota els peus com un paviment de safir, d'una nitidesa com la del cel mateix. **11** Però Déu no va fer morir aquests privilegiats d'entre els israelites: el van veure, i menjaren i begueren.

12 El Senyor digué a Moisès:

- Puja cap a mi a la muntanya i estigues allí, que et donaré les taules de pedra amb la Llei i els manaments que hi he escrit per a instruir els israelites.

13 Moisès, amb Josuè, el seu ajudant, va pujar a la muntanya de Déu, **14** després de dir als ancians:

- Espereu-nos aquí fins que tornem. Aaron i Hur són amb vosaltres; si algú té una qüestió, que recorri a ells.

15 Moisès va pujar a la muntanya, i un núvol la va cobrir. **16** La glòria del Senyor es va posar damunt la muntanya del Sinaí, i el núvol la va cobrir durant sis dies. El dia setè, el Senyor va cridar Moisès d'enmig del núvol. **17** La glòria del Senyor apareixia als ulls dels israelites com un foc abrandat al cim de la muntanya. **18** Moisès va entrar al mig del núvol, pujà a la muntanya i s'hi estigué quaranta dies i quaranta nits.

El Senyor envia Isaïes (Is 6)

8 Després vaig sentir la veu del Senyor que deia:

-Qui hi enviaré? Qui ens hi anirà?

Li vaig respondre:

-Aquí em tens. Envia-m'hi.

9 Ell digué:

--Vés a dir a aquest poble: "Escoltareu, però no entendreu; mirareu, però no comprendreu." **10** Fes insensible el cor d'aquest poble, fes sordes les seves orelles i cecs els seus ulls. Que els seus ulls no hi vegin, que les seves orelles no hi sentin, que el seu cor no compregui. Que no es converteixin ni siguin guarits.

11 Jo vaig demanar:

-Fins quan, Senyor?

Ell em respongué:

-Fins que tot sigui devastat, les viles despoblades, les cases sense ningú, les terres, un ermàs. **12** El Senyor allunyarà tothom i el país quedarà

abandonat. ¹³ I si sobreviu un home entre deu, també serà consumit. Serà com l'alzina o el roure tallats, que tenen la soca i prou. Però d'aquesta soca en naixerà un rebrot sant.

Israel és infidel al Senyor, que s'enfada ... tot serà devastat, consumit, només quedarà la soca, però l'esperança no es perdrà, perquè d'aquesta soca en naixerà un rebrot sant.

El senyal de l'Emmanuel (Is 7 i 9)

Is,7,10 Després el Senyor va comunicar un altre missatge al rei Acaz:

Is,7,11 --Demana un senyal al Senyor, el teu Déu: tria si el vols al fons del país dels morts o ben alt en el cel.

Is,7,12 Però Acaz va respondre:

-No en demanaré cap: no vull posar a prova el Senyor.

Is,7,13 Aleshores Isaïes digué:

-Escolteu-me, descendents de David: ¿No en teniu prou d'acabar la paciència dels homes, que voleu acabar també la del meu Déu? Is,7,14 Doncs ara el Senyor mateix us donarà un senyal: la noia que ha d'infantar tindrà un fill, i li posarà el nom d'Emmanuel (que vol dir: "Déu amb nosaltres").

Is,9,5 Perquè ens ha nascut un infant, ens ha estat donat un fill que porta a l'espatlla la insígnia de sobirà. Aquest és el seu nom: «Conseller prodigiós», «Déu heroi», «Pare per sempre», «Príncep de pau». Is,9,6 Estendrà arreu la sobirania, i la pau no tindrà fi. Assegut al tron de David, establirà i refermarà el seu regne sobre el dret i la justícia, des d'ara i per sempre. Això és el que farà l'amor ardent del Senyor de l'univers.

Déu comença a parlar clarament del fill d'una noia, que serà Déu-amb-nosaltres: Emmanuel.

El Messies davídic (Mi 5)

¹ Diu el Senyor: «I tu, Betlem Efrata, ets petita per a ser comptada entre els clans de Judà, però de tu sortirà el qui ha de governar Israel. Els seus orígens vénen d'antic, vénen de l'eternitat.» ² Així, doncs, el Senyor els tindrà abandonats fins al temps que infanti la qui ha d'infantar. Aleshores la resta dels seus germans es reunirà amb els fills d'Israel. ³ Ell vindrà a pasturar amb

el poder del Senyor, amb la glòria del nom del Senyor, el seu Déu. Viuran segurs perquè ell serà gran d'un cap a l'altre de la terra. ⁴ Ell serà la pau.

Déu concreta que Betlem serà el lloc d'on sortirà el qui ha de governar Israel.

Anunci de la vinguda del Missatger del Senyor (Ml 3)

¹ El Senyor de l'univers us diu:

- Jo envio el meu missatger perquè obri un camí davant meu, i tot seguit entrarà al seu temple el Sobirà que vosaltres cerqueu. El missatger de l'aliança, que vosaltres desitgeu, ja ve! ² Qui resistirà el dia de la seva arribada? Qui es mantindrà dret quan ell aparegui? Perquè és com el foc del fonedor, com el sabó de rentar roba. ³ S'asseurà com qui depura i refina la plata, i purificarà els descendents de Leví. Els refinarà com la plata i l'or. Llavors presentaran al Senyor ofrenes dignes d'ell. ⁴ Les ofrenes de Judà i de Jerusalem seran agradables al Senyor com ho eren en els temps antics, en èpoques passades.

Déu anuncia que envia el seu missatger per obrir un camí abans que el Sobirà no entri al temple... ja ve!

A LA PLENITUD DEL TEMPS

Abans de la vida pública de Jesús

Déu envia el seu Fill

Ga,4,4 Quan va arribar la plenitud del temps, Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona, nascut sota la Llei, **5** perquè rescatés els qui vivíem sota la Llei i rebéssim la condició de fills. **Sir,24,8** Llavors el creador de l'univers em va donar una ordre, el qui m'havia creat m'indicà on havia de residir. Em digué: "Vés a habitar entre els descendents de Jacob, pren Israel com a heretat teva."

*Jesucrist va acceptar el pla del Pare amb totes les conseqüències: **Sl,40,8** Per això et dic: A tu em presento, en el llibre hi ha escrit el que vols de mi. **9** Déu meu, vull fer la teva voluntat.*

*El Pare envia el Fill per salvar-nos: **Jn,8,42** Jo he sortit de Déu i vinc d'ell. No he vingut pas pel meu compte: és ell qui m'ha enviat. **Jn,2,17** Déu no ha enviat el seu Fill al món perquè el món fos condemnat, sinó per salvar-lo per mitjà d'ell.*

*El Pare ens envia el Fill per amor: **1 Jn,4,9** L'amor de Déu s'ha manifestat enmig nostre quan ha enviat al món el seu Fill únic perquè visquem gràcies a ell. **1 Jn,4,10** L'amor consisteix en això: no som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ens ha estimat primer i ha enviat el seu Fill com a víctima que expia els nostres pecats.*

*El Pare li mana al Fill que ens faci conèixer el seu nom, que faci que l'amor que el Pare li té, estigui en nosaltres, i que el mateix Fill estigui també amb nosaltres: **Jn,17,26** Jo els he fet conèixer el teu nom, i els el faré conèixer més encara, perquè l'amor amb què m'has estimat estigui en ells, i jo també hi estigui.*

*El Pare li mana al Fill que es faci home i així ens parli per fer-nos entendre l'amor immens, fidel, entranyable i boig que ens té des del principi. No pot aguantar més que la Humanitat no ho sàpiga, ens vol com a fills. Li mana que es carregui tots els nostres pecats a fi de rescatar-nos del pecat i de la mort, perquè l'home n'és incapaç. Que ho faci donant-nos la prova més gran possible del seu amor, entregant la seva vida: **Jn,15,13** Ningú no té un amor més gran que el qui dóna*

la vida pels seus amics. **Rm,5,8** Però Déu ha donat prova de l'amor que ens té, perquè Crist va morir per nosaltres quan encara érem pecadors.

La immaculada concepció de Maria

La dona que Déu Pare escollí per a encarnar-se el seu Fill fou Maria i ell la preservà del pecat, no pas com un privilegi per a ella, sinó perquè complís una missió a favor de tots els homes: ser la mare de Jesús, i així servir-nos Jesucrist que és la Paraula de salvació i el fonament de la nostra esperança, perquè la Paraula de Déu, ben encarnada, pogués ser escoltada pels homes.

*En la concepció de Maria, Déu li anticipa el fruit de la passió, mort i resurrecció del seu Fill, el Salvador de la Humanitat. Des de la seva concepció, Déu Pare l'ha estimat i amb el Fill ha vingut a fer estada en ella: **Jn,14,23** El meu Pare l'estimarà i vindrem a fer estada en ell. La concepció de Maria és el seu Baptisme, la seva Pasqua i alhora la seva Pentecosta, perquè, des d'aquest moment és plena de l'Esperit Sant: **Lc,1,28** L'Àngel entrà a trobar-la i li digué: Déu te guard, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu. En l'encarnació del Verb en el seu ventre, el Pare i el Fill des del cor d'ella i per l'acció de l'Esperit Sant, fan que el Fill, la Paraula del Pare, es faci home en el seu ventre.*

Naixement, infantesa i joventut de Maria

(La major part d'aquest apartat és suggerit pel Protoevangeli de Jaume)

La concepció i el naixement

Joaquim està casat amb Anna des de fa molts anys. El Senyor no els ha donat descendència. Sovint es recorda d'Abraham, que essent molt gran i sense fills, el Senyor li'n va donar un: Isaac. És un home poderós que té per costum fer al Senyor el doble de les ofrenes establertes. Un tal Rubèn l'humilia davant de tot el poble, dient-li que si no té fills, no les pot oferir. Entristit per la seva sort, deixa la seva dona i es retira a dejunar al desert durant quaranta dies i quaranta nits, per demanar descendència al Senyor. Anna també se sent humiliada per la seva esterilitat, se'n plany molt, i li demana sovint al Senyor que fertilitzi les seves entranyes tal com li va fer a Sara, l'esposa d'Abraham.

Al cap d'un temps el Senyor els escolta i envia un àngel a Anna:

- El Senyor ha escoltat el teu clam. Seràs mare, i arreu de la terra es parlarà de la teva descendència.

Anna creu l'anunci, i abrandada després de tants anys de suportar la seva ignomínia, reconeixent que la seva maternitat és un do del Senyor, afirma:

- Tant si és nen com nena, juro que quan sigui mare, presentaré el meu fill al Senyor, el meu Déu, com una ofrena, i estarà al seu servei tots els dies de la seva vida. Si el fruit del meu ventre és per obra del Senyor, és just que jo li dediqui.

Déu vol que la qui ha de ser mare del seu Fill, li sigui dedicada des de la seva concepció.

No gaire després, arriba Joaquim, excitat i ple de goig:

- Alegra't, Anna, mentre jo era al desert, un àngel ha baixat a comunicar-me que el Senyor ha escoltat la meva pregària i m'ha assegurat que tu has concebut un fill meu a les teves entranyes.

Anna corre cap a Joaquim, se li tira al coll i exclama:

- Ara sí que el Senyor m'ha beneït abundantament. Jo que no tenia fills, he concebut a les meves entranyes.

Agraït a Déu, ara que ja pot fer ofrenes, Joaquim ofereix a Déu una desena d'anyells sense tara, dotze vedells pels sacerdots, i cent cabrits per a tot el poble. Els pares que Déu ha triat per Maria, creuen en el Déu d'Israel, el reverencien, saben pregar-li i donar-li gràcies. Ells iniciaran Maria en el camí de la fe.

Al setè mes, a Anna li ha arribat l'hora d'infantar, i havent donat a llum, els primers mots que li venen a la boca són per preguntar a la llevadora què ha tingut.

Aquesta li respon:

- Una nena.

Anna aixeca la mirada i diu: La meva ànima ha estat enaltida aquest dia, li dono gràcies al Senyor. Al seu dia, compleix amb el ritus de la purificació, i posa el nom de Maria a la seva filleta.

La infantesa

Conseqüent amb la promesa d'entregar la filla al Senyor, Anna no vol que per les mans de Maria hi passi cap cosa profana o impura, per això ha convertit la cambra de Maria en un oratori, vol que sigui totalment digna del Senyor. Només les noies sense taca li poden fer companyia.

Maria acaba de fer un any, i per celebrar-ho, el seu pare prepara un gran convit. Hi són convidats el grans sacerdots, els sacerdots, mestres de la Llei, notables i tot el poble. Els pares presenten la seva filla i els sacerdots pronuncien benediccions per a la nena:

- Que el déu dels nostres pares, beneeixi aquesta nena amb la benedicció més excel·lent i li doni eterna anomenada entre totes les generacions. Inspirats pel Senyor, li desitgen anomenada a la que serà proclamada beneïda entre totes les dones.

Al fer Maria el segon any, Joaquim li diu a Anna:

- És hora de portar la nena al Temple, per complir la nostra promesa. No esperem que el Senyor ens la reclami.

Anna vol assegurar que Maria no s'hi oposi quan l'ofereixin al Senyor, i li fa a Joaquim aquesta proposta:

- Esperem el tercer any, perquè la nena no s'enyori i no es faci enrere.

Ell hi està d'acord.

De seguida que Maria ha adquirit la capacitat d'entendre, Joaquim i Anna li han explicat com ella és un regal que els ha fet Déu quan no podien tenir fills. Ella sent parlar sovint els seus pares del goig que senten de tenir-la, no perden cap ocasió d'explicar-ho a tothom. A Ella, tot i ser tan petitona, l'impressiona l'abrandament de la seva mare, li fa molta gràcia que diguin que ella és un regal, i ho repeteix tot sovint.

Els pares li parlen molt del Senyor Déu d'Israel, li expliquen les seves gestes a favor del poble, i l'ensenyen a pregar amb ells. Ella sempre els escolta amb molta atenció, al seu cor s'ha encès la flama de la fe, i sovint demana als pares que li expliquin la història d'Israel.

Al tercer any, Anna deslleta Maria. La nena és l'admiració de tot el poble: camina amb pas segur, parla perfectament i sap aplicar-se amb fervor a la lloança de Déu. Ha arribat l'hora d'entregar-la al Senyor. Joaquim decideix fer pregària perquè Maria en el moment decisiu no es faci enrere, que el seu cor no quedi captivat per res fora del Senyor.

El dia assenyalat, Joaquim i Anna proposen que donzelles sense taca, prenguin cadascuna una torxa i la mantingui encesa per acompanyar Maria al Temple. Un cop allà, els pares entreguen les seves ofrenes, i tot seguit fan donació de la seva filla perquè visqui a la comunitat de verges, que s'estan nít i dia lloant Déu. La deixen davant la façana del Temple, i la nena puja de pressa els quinze esgraons sense mirar enrere, fora de tota enyorança paterna. Els qui ho veuen queden estupefactes, i els sacerdots se'n meravellen. El qui la rep, la fa seure al tercer esgraó de l'altar, primer li fa un petó, i després li diu:

- El Senyor ha enaltit el teu nom per totes les generacions. En tu el Senyor començarà la redempció dels fills d'Israel.

La nena es posa a ballar, i es guanya l'afecte de tota la casa d'Israel. El Senyor Déu vessa la seva gràcia sobre ella.

Joaquim i Anna baixen del Temple admirats i glorificant Déu perquè la seva filla els ha deixat tant decidida i sense adreçar-los la mirada.

El Senyor s'ha valgut de l'esterilitat d'Anna perquè Maria li sigui dedicada des la seva infantesa més tendra, la vol tota per Ell: SI,45,11 Escolta, filla, estigues atenta, oblida el teu poble i la casa del teu pare; SI,45,12 el rei està corprès de la teva bellesa. És el teu senyor: fes-li homenatge. Maria s'incorpora amb alegria al grup de noies: SI,45,14 Entra la princesa tota radiant, el seu vestit és de brocats d'or. SI,45,15 Guarnida amb brodats és conduïda al rei: l'acompanya el seguici de donzelles amigues. SI,45,16 Conduïdes entre cants de festa, entren al palau del rei. Les noies li pregunten com és que amb només tres anys els seus pares l'han entregat al Temple, i ella contesta:

- Els meus pares ja són grans i no tenien cap fill, llavors han pregat al Senyor i he nascut jo. Diuen que jo sóc el regal que els ha fet el Senyor, i estan tant contents, que li han tornat el regal. Jo estic molt contenta de ser el regal del Senyor.

Tot i la seva tendra infància, Maria no s'enyora dels pares, s'integra perfectament al grup. El buit que li han deixat els pares l'omple amb la presència de Déu al seu cor.

L'Evangeli del Pseudo-Mateu ens diu el nom de cinc de les verges: Rebeca, Sèfora, Susanna, Abigea i Zael. També explica meravelles dels nou anys d'estada al Temple: Dóna lloança a Déu amb fervor, i és assídua a la pregària; deixa entreveure que esta permanentment unida a Déu, de tal manera que quan parla es veu ben clar que les paraules d'ella són les paraules d'Ell. Treballa la llana de forma admirable, les dones expertes se'n sorprenen. S'aplica tant als ensenyaments que rep sobre la Sagrada Escriptura i el culte a Déu, que cap de les verges més grans no és més docta que ella en el seu coneixement. Cap d'elles és més humil que ella, ni més destra en la interpretació dels salms.

Quan Maria és més grandeta, els sacerdots celebren un consell i decideixen teixir una cortina per al Temple del Senyor. Una de les verges triades és Maria. Els sacerdots preparen tot el que es necessita: or, amiant, lli, seda, jacint, escarlata i porpra. Per assignar la feina a cada una, ho fan a la sort, i a Maria li toca filar l'escarlata i brodar la porpra.

Durant aquests anys el cor de Maria es va amarant de Déu pel treball, la pregària i el coneixement de la Sagrada Escriptura per la meditació. No sols aprèn

la Llei de Déu, sinó la història d'Israel. La impressiona com Déu ha acollit el seu poble tal com va prometre a Abraham i a la seva descendència per sempre. És la història del Déu que es dona a conèixer als homes, els acompanya tant manifestant el seu poder com la seva tendresa, fa amb ells aliances, i suscita profetes que no sols criden a conversió quan cal, sinó que també anuncien el Messies. Ella coneix els textos d'Isaïes que hi fan referència, i prega tot sovint a Déu que envii el príncep de la pau que estableixi el seu regne de dret i justícia. La seva fe no para de créixer paral·lelament a la meditació de l'Escriptura.

Sovint recita el Shemà Israel: Dt,6,4 Escolta, Israel: el Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'Únic. 5 Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces. 6 Grava en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono. 7 Inculca-les als teus fills; parla'n a casa i tot fent camí, quan te'n vagis al llit i quan et llevis. 8 Lliga-te-les a la mà com un distintiu, porta-les com una marca entre els ulls. 9 Escribeu-les als muntants de la porta de casa teva i dels portals de la ciutat.

“Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb totes les forces”..., aquestes paraules la commouen especialment, se les creu i l'esperonen a entregar-se al Senyor. “Grava en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono”... amb aquestes altres aprèn a guardar al seu cor i meditar tot el que li ve del Senyor. Així ho fa amb els salms, paraula de Déu que dels llavis li baixa al cor, són com l'aire fresc que poc a poc es disposa a la part baixa d'una estança. Els que més la mouen se'ls aprèn de memòria, llavors li escalfen el cor i com l'aire calent, li pugen fins als llavis en la pregària: una pregària de paraules divines encarnada en paraules humanes.

La seva vida, mica a mica, només te sentit en Déu, se sent cada cop més estimada per Ell, i també més petita i indigna. Va madurant la idea que el seu cor sols pot ser d'Ell. Si de Zacaries i d'Elisabet a Lc,1,6, es diu que eren justos davant de Déu i irrepreusibles en el compliment de tots els manaments i les observances del Senyor, també es pot dir d'ella el mateix, i tal com Déu seduï Jeremies, Jr,20,7 Senyor, m'has seduït i m'he deixat seduir, i s'apoderà de l'Apòstol Pau, Fi,3,12 Jesucrist es va apoderar de mi, Déu Pare ha seduït Maria i s'ha apoderat d'ella per donar-li al seu Fill una mare digna.

Déu posseeix completament el seu cor, allí no hi ha espai per el pecat.

Tot i ser tan jove, la fe de Maria en Déu és profunda, plena. Déu, des la seva concepció li ha donat la plenitud de l'Esperit, i en el seu cor a mida que ha anat

avançant en la consciència i el coneixement de l'amor de Déu, la fe ha esdevingut plena, i per correspondre al seu amor, arriba al convenciment d'entregar-li tot el seu cor, arriba a la conclusió que ella és l'esclava del Senyor: Jdt,11,17 Jo, la teva esclava, sóc una dona piadosa que dono culte nit i dia al Déu del cel. Ningú vol ser esclau de ningú, si pensem com els amos els han tractat habitualment, però en el seu cas, és fruit de com ella percep l'amor amb que Déu estima Israel i com se sent d'estimada ella mateixa. Qui no voldria ser esclau d'algú totpoderós, que ens ha creat per amor, que ens estima amb amor immens, fidel i entranyable? Sant Pau a la carta a Filèmon li diu que estimi el seu esclau Onèssim Flm,1,16 no ja com un esclau, sinó molt més que això: com un germà estimat. Si Onèssim pot continuar essent esclau, perquè la fe de Filèmon l'obliga a estimar-lo, per què no hauríem de voler ser esclaus del Déu, el nostre Pare entranyable que ens salva, i ens estima com a fills? Maria n'està segura, sap que Déu no disposa a caprici de les persones humanes que ha creat amb amor, sinó que les acompanya des del Paradís i s'implica personalment per a salvar-les del pecat i de la mort omplint-les de gràcia. L'actitud d'esclava que reivindica Maria davant un Déu que estima tant, és la d'estar sempre a la seva presència, Si,16,8 Sempre tinc present el Senyor; amb ell a la dreta, mai no cauré, i complir la seva voluntat. El cor de Maria és com un braser encès pel foc de l'Esperit Sant.

La joventut

Quan Maria compleix dotze anys, els sacerdots es reuneixen en consell, temorosos que en qualsevol moment no esclati la seva pubertat i el santuari del Senyor quedi impur. En aquesta època i en aquesta fase, les dones es consideren impures i la tradició prohibeix que d'ençà d'aquesta circumstància cap dona visqui al Temple de Déu.

Llavors acorden que el gran sacerdot Zacaries, el pare de Joan Baptista segons el Protoevangeli de Jaume, entri al Sant dels Sants a pregar per ella. Havent-ho ja fet, Zacaries crida Maria a la seva presència, la fa a seure i li diu:

- Maria, tu saps que la teva estada entre nosaltres té un final, perquè quan les noies esdevenen dones ja no poden seguir al Temple. També saps que al deixar-nos, les noies s'uneixen a un home en matrimoni.

Maria escolta amb atenció, ja fa temps que pensa que no tardarà a arribar el seu moment de marxar, ha vist com totes les noies més grans han anat marxant, i li diu:

- Sí que ho sé, senyor.

Zacaries continua:

- En el darrer consell que hem celebrat, vam acordar que jo entrés al Sant dels Sants a pregar per tu al Senyor. Ja ho he fet i el Senyor m'ha enviat un àngel, que m'ha dit:

- Zacaries, convoca els vidus del poble, perquè la noia ha de ser l'esposa d'aquell sobre qui el Senyor faci un senyal prodigiós.

- Us he de comunicar el meu secret, senyor, li fa Maria: Amb tots els anys que he viscut dedicada al Senyor, m'he enamorat d'Ell, he decidit i li ho he promès solemnement dins el meu cor, que vull dedicar-li la meva vida i no vull conèixer mai cap home, però si Ell us ha dit això, jo sóc la seva esclava, feu el que Ell us ha manat.

Maria s'acomiada de Zacaries i se'n va tot seguit i de pressa a pregar:

- Aquí em teniu, Senyor. Acabo de saber la vostra voluntat per boca del gran sacerdot. Vos des de petita m'heu seduït, heu posseït el meu cor i m'heu mogut a entregar-vos-el. Vos sabeu que és tot vostre. Jo pensava que a la meva vida no hi havia d'haver cap home, però ara veig que la vostra voluntat inclou les dues coses. Vos m'ensenyareu com simultaniejar-les. Ara no sé que voleu de mi, però Vos sí que ho sabeu, estic segura que quan sigui l'hora ja m'ho manifestareu. Sigui el que sigui, ja ho accepto des d'ara. Vull seguir el vostre camí, estaré atenta a escoltar-vos.

Mentrestant, Zacaries fa enviar un herald a totes les tribus, convocant el poble per al cap de tres dies davant el Temple. Reunida l'assemblea, el sacerdot Abiatar puja a les grades més altes perquè tothom el pugui sentir bé:

-Escolteu, fills d'Israel, escolteu amb atenció. Des que Salomó va construir el Temple, hi han viscut moltes verges filles de reis, de profetes, i de sacerdots, moltes de les quals han esdevingut admirables, i al tenir l'edat adequada s'han unit en matrimoni amb un home, però Maria és la primera que vol plaure Déu restant verge. Llavors hem decidit que el gran sacerdot consulti el Senyor. Havent-ho fet, Déu ha manifestat que Maria tanmateix el seu oferiment a Déu, ha de ser l'esposa d'aquell home vidu sobre qui farà un senyal prodigiós. Ara us hem convocat aquí, perquè esperem que Déu ens indiqui a qui l'hem de donar en custòdia.

Per saber de quina de les 12 tribus han de ser els homes escollits, es recorre a la sort, i resulta afavorida la de Judà. El sacerdot insta a que l'endemà es presentin tots els homes vidus d'aquesta tribu, cadascú amb una vara.

Elecció de Josep

A la Història de Josep el Fuster es diu que Josep és un home just, també ho afirma l'evangelista Mateu (Mt,1,19). Ser just vol dir obrar amb justícia i raó, i viure segons la Llei de Déu. Josep, per tant, acomoda la seva vida a la Llei de Déu, sap lloar-lo, i també reconèixer la seva acció i providència. Coneix bé la saviesa i l'art de treballar la fusta.

Com a bon complidor de la Llei, aquests dies es troba a Jerusalem perquè és Pasqua. Hi ha vingut amb el seu fill petit Jaume. Tots dos han sentit la proclama d'Abiatar, però Josep no fa gaire temps que és vidu i troba a faltar molt la seva dona, va per la vida esmaperdut, i no hi ha parat atenció. És el seu fill qui ha captat bé el missatge:

- Pare, que no ho has sentit? Han demanat que demà es presentin davant del Temple tots els homes vidus de la tribu de Judà. Tu ho ets oi?

Josep reacciona a la pregunta del seu fill.

- Això han dit? Sí, jo ho compleixo. I has entès per què ho volen?

- Sí, perquè volen trobar un home que es faci càrrec d'una noia que fins ara ha viscut al Temple, li respon el seu fill.

Josep es posa a pensar en veu alta:

- Compleixo les condicions exigides, però tinc una edat i tinc fills, per altra banda tinc un taller, no em guanyo malament la vida, i dirigint-se la mirada al seu fill, li fa:

- No tinc cap intenció de viure ara amb una altra dona, per mi és molt important respectar la memòria de la teva mare.

- Perdona, Pare, li diu el Jaume, han dit que el gran sacerdot ha pregat per aquesta noia i que ha sigut Déu qui li ha dit que li busquin un home.

Llavors a Josep se li trenquen els arguments, perquè ara sap que la convocatòria ve de Déu, i tot i que amb recança, decideix presentar-s'hi. Josep es mira el Jaume i li pregunta:

- Han donat alguna instrucció?

- Sí, pare, han dit que tothom qui es presenti ha de dur una vara.

- I ara on la trobarem? es pregunta Josep. Si fóssim a casa cap problema. Anem a veure si ens fem amb alguna.

Finalment Josep n'ha trobat una que no li acaba de fer el pes, perquè la troba un pèl curta.

Som al Temple, és l'hora assenyalada. Maria i les seves companys verges estan en un lloc preferent. No gaire més enllà hi ha el lloc reservat per als homes a escollir, que van acudint seriosos, cadascú amb la seva vara. Hi ha molt gent del poble. Totes les mirades de les noies estan concentrades en el lloc dels candidats, i amb veu baixa no paren de fer comentaris sobre ells. Ja no queda cap candidat per arribar, es presenta el sacerdot, i els candidats li entreguen les seves vares. Després d'oferir un sacrifici, el sacerdot fa consulta al Senyor, que li indica que porti les vares dins el lloc santíssim, i que convoqui els seus propietaris per a recollir-les el dia següent.

Ja és l'endemà, tot és a punt. El sacerdot, les verges, els candidats i el poble, cadascú al seu lloc. Josep es troba acompanyat del seu fill en un racó darrera els candidats. Fins ara ningú no s'ha fixat en ell, és un home ja gran per qui ningú no hauria apostat. Es presenta el sacerdot Abiatar i tot seguit se'n va al lloc santíssim a recollir les vares. Quan torna les va entregant una per una, però no passa res.

Josep esta content de com va la cosa, la seva vara sembla que s'ha perdut. L'estratègia d'arraconar-se ha sigut encertada, no pensa reclamar la vara, però aquest no és el pla de Déu.

Llavors Abiatar es revesteix amb els ornaments sacerdotals, torna a entrar al lloc santíssim i se li apareix un àngel, que li fa un retret:

- Entre les vares n'hi ha una de més curta, de la qual no n'has fet cas, entrega-la al seu propietari i llavors es produirà el senyal.

Abiatar surt fora i crida amb veu forta:

- Qui és el propietari d'aquesta vara?

Josep s'adona que la vara per la que el sacerdot pregunta, és la seva. Atordit com està, sense voler li surt dels llavis:

- Soc jo.

Ara totes les mirades s'acumulen sobre ell, tothom esta esperant. Maria, per primer cop, li fixa la mirada.

- Molt bé, com et dius? li pregunta el sacerdot.

- Em dic Josep.

- Josep, vine a recollir la teva vara, li mana Abiatar.

Atrapat, i molt espantat, s'acosta al sacerdot, que li entrega la vara. Josep estén la ma per agafar-la, i ràpidament, de la punta en surt un colom, que després de fer unes voltes pel Temple, desapareix. Tant Maria com Josep veuen que el Senyor s'ha manifestat clarament, i dels llavis de Maria en brolla aquesta exclamació:

- Que es faci la vostra voluntat, Senyor.

Abiatar li diu a Josep:

- T'ha tocat en sort la custòdia de la verge del Senyor.

Josep esta perplex, i es refugia un altre cop en l'excusa:

- Jo sóc vell i vidu, tinc fills, i ella és molt jove. Seré la riota de tot Israel.

El sacerdot no li accepta:

- Josep, és decisió del Senyor, recorda't de com Datan, Abiron i Corè van ser engolits per la terra, quan es van rebel·lar contra Ell.

Llavors, Josep, ple de temor, diu:

- No vull oposar-me a la voluntat de Déu, al contrari, jo tinc per norma fer-la sempre. M'emportaré la noia i esperaré que el Senyor em faci conèixer quin dels meus fills la podrà prendre per esposa.

- Abiatar li replica:

El Senyor no li vol per espòs cap dels teus fills, sinó a tu.

- Llavors Josep ja ho té clar i no treu cap més excusa: Si Déu ho vol així, faré la seva voluntat.

Josep pren Maria amb ell

Abiatar fa cridar Maria, i li diu:

- Maria, Josep ha acceptat la decisió del Senyor, creu que és la seva voluntat, t'acollirà i et custodiarà fins que no arribi a celebrar-se el matrimoni.

Maria s'alegra de veure que Josep també es guia per la voluntat del Senyor, i mirant-lo als ulls li diu:

- Josep, jo també crec que el Senyor vol que tu siguis el meu espòs. Tot i que no ho entenc, ho accepto contenta.

Aleshores Maria, al veure el noiet que va amb Josep, pregunta:

- Qui és aquest noi tan maco?

Qui contesta és el Jaume:

- Jo sóc el seu fill petit.

Maria queda sorpresa. Tot seguit se celebra una senzilla cerimònia de prometatge, i a l'acabar, el sacerdot es dirigeix al nuvi:

- Josep, pren Maria amb tu sense cap recança, estigues segur que és Déu qui t'ha escollit entre tots els candidats per ser el seu espòs.

Llavors Josep pren Maria amb ell, i abans de res, li demana disculpes per la seva actitud de rebuig inicial:

- Jo sóc gran, recent vidu i ja tinc fills; no em volia complicar la vida, però el Senyor ha manifestat la seva voluntat i això per mi és definitiu.

La disculpa de Josep provoca admiració en Maria, que li diu:

- No t'amoïnis, Josep, entenc la teva actitud. Tu has sentit que jo he promès entregar-me en cos i ànima al Senyor i he renunciat a conèixer cap home. Així li vaig manifestar al gran sacerdot quan em va dir que havia arribat l'hora d'abandonar el Temple. Però ell em va replicar que li havia fet consulta a Déu per veure què calia fer amb mi, i Déu li va dir clarament que jo havia de ser l'esposa de l'home sobre qui Ell faria un senyal prodigiós. De veritat que no entenc res, però crec en el Senyor, sóc la seva serventa, vull fer la seva voluntat, i estic convençuda que em farà conèixer el seus desigis.

Josep queda corprès de la maduresa de Maria, i li diu:

- Molt bé, Maria. Estigues segura, i t'ho prometo ara i fins al final, que jo respectaré sempre la teva consagració al Senyor. Potser has sentit com jo li he proposat al sacerdot que no fos jo, sinó un dels meus fills, el qui fos el teu espòs, però ja que Ell ha volgut que fos jo mateix, ho seré per custodiar-te, acompanyar-te, mantenir-te, servir-te en tot el que calgui, i també estimar-te. Tots dos ens ajudarem mútuament a esbrinar i complir el que el Senyor vol de nosaltres, perquè jo tampoc no entenc res.

- Gràcies, Josep, agraeixo molt les teves paraules. Una cosa et voldria demanar, he de recollir les meves poques pertinences, això no dura gaire, però m'agradaria acomiadar-me com cal de totes les persones del Temple amb qui he conviscut aquests anys, per agrair-los tot el que han fet per mi. Et sabria greu?

- De cap manera, Maria, què et sembla si quedem per demà al mati aquí mateix?

- Moltes gràcies, Josep, i també a tu Jaume. Demà en aquesta hora seré aquí.

Maria se'n torna al Temple. Les primeres persones que es troba són les seves companyes. Una d'elles li etziba:

- Vaja, quin home t'ha tocat, gairebé podria ser el teu pare!

- Sí, tens raó, no entenc res, però tu saps que jo confio en el Senyor.

Després Maria s'acomiada de totes les persones que han tingut cura d'ella i els agraeix amb humilitat i afecte tot el que han fet per ella. També va a trobar Zacaries:

- Deixa que et beneeixi, Maria, el Senyor s'ha manifestat clarament, els seus camins de vegades no s'entenen, fins i tot poden semblar contradictoris. Jo sé que tu li tens posada la confiança, no tinguis por, segur que Ell et guiarà.

- Així és, Senyor, moltes gràcies per les vostres paraules.

Maria llavors s'acomiada d'ell, després de preguntar-li per Elisabet.

- Vés en pau, Maria, el Senyor és amb tu.

Al vespre, Maria se sent cansada per les emocions que ha viscut i pel canvi radical de vida que li espera. Cada nit, abans d'adormir-se, recita amb tota pausa el salm 91, és un dels que sap de memòria, li encanta el primer versicle: 1 Tu que vius a recer de l'Altíssim i fas nit a l'ombra del Totpoderós, 2 digues al Senyor: «Ets la muralla on m'emparo, el meu Déu, en qui confio.» Durant la seva estada al Temple, ha experimentat la presència de Déu, ha sigut conscient que ella ha viscut a casa d'Ell, que allà hi ha passat les nits a la seva ombra. La seva ànima s'ha sentit segura quan recitava aquest versicle: 4 T'abrigarà amb les seves plomes, trobaràs refugi sota les seves ales.

Avui, però, no el recita sencer, altres paraules malden per eixir del seu cor: Aquesta nit, Senyor, clou la meva estada a casa vostra. Els meus pares, agraiïts a Vos perquè jo vaig ser el vostre regal per ells, us ho van agrair quan jo tenia tres anys, retornant-me a Vos com a acció de gràcies. Ells em van parlar de Vos des de l'inici i em van ensenyar a conèixer-vos i a estimar-vos, és que Vos esteneu el vostre amor de generació en generació. Jo els hauria hagut d'enyorar, però no va ser així, perquè en Vos he trobat el meu pare i la meva mare. Durant aquests anys m'heu ensenyat que el vostre Esperit habita en mi, el vostre temple és el meu cor, i Vos sou el meu regal. Per això tampoc no trobaré a faltar la meva vida aquí. En Vos m'emparo, Vos em protegiu, perquè jo sé que sempre m'escolteu. Ara el que us demano és que m'ajudeu en la meva vida a Natzaret, aquest poble que no conec. Us dono gràcies perquè m'heu fet conèixer la vostra voluntat, heu volgut que el meu cor sigui només vostre i ara voleu que el comparteixi amb Josep. Us dono gràcies perquè ell ha acceptat respectar el meu compromís d'entrega a Vos, sou Vos qui li heu mogut el cor a acceptar-ho. Sento que m'estimeu, aquí em teniu, Senyor, vull fer la vostra voluntat.

L'endemà, Josep i Jaume van al lloc on havien quedat amb Maria. Ella ja hi és, els espera asseguda, l'acompanya un farcellet amb les seves pertinences.

- Bon dia, nois!

- Hola, Maria, ja estàs preparada?

- Sí, quan vulgueu.

Durant el camí, Maria li diu a Josep:

- M'agradaria que m'expliquessis els trets més importants de la teva vida.

Llavors Josep pren la paraula:

- Sóc descendent de David, ja t'he dit que sóc vidu, i tinc fills, tants com sis. El més gran es diu Josep com jo, les noies es diuen Maria i Salomé, llavors hi ha el Simó, el Judes i el més marrec ja el coneixes, el Jaume. La vila on vivim és Natzaret de Galilea, hem vingut per celebrar la Pasqua, la meva casa i la meva família són allà. Treballo de fuster i gràcies a Déu em guanyo prou bé la vida. Jo crec que quan el Senyor vol de nosaltres alguna cosa, ens dóna la força necessària per dur-la a terme, per això, tot i que sóc gran, estic convençut que Ell m'ajudarà a fer el que ara vol de mi. T'he de dir que la meva feina no es limita a Natzaret, sinó també més enllà, i això fa que de tant en tant passi temporades fora de casa. Els dos fills grans m'ajuden en les meves tasques, ells i les dues filles estan casats i tenen casa pròpia. Sols el Jaume viu amb mi.

(És curiós que a la Història de Josep es parla dels fills grans de Josep i del petit Jaume, però no es fa cap referència a Judes).

- Caram Josep, quina família més nombrosa! li fa Maria. I com ha sigut que t'has presentat a la crida que han fet els sacerdots per a donar-me un espòs?

Abans Josep no parli, s'avança el Jaume:

- M'ho deixes explicar a mi, pare?

- Sí, explica-li, fill meu.

- Doncs mira, Maria, el pare i jo hem vingut a Jerusalem per Pasqua, i casualment ens trobàvem al lloc on s'anunciava que es cercava un candidat entre els homes vidus de la tribu de Judà. Saps Maria? no fa gaire que es va morir la mare, i la trobem molt a faltar, el pare l'enyora molt i de vegades sembla que no hi sigui. Sort que jo ho escoltava tot, i li vaig dir el que estaven anunciant.

- És veritat, Maria, el que diu el Jaume, estic molt tocat i esmaperdut. Jo no tenia cap ganes de tenir una altra dona, i estava decidit a no presentar-me, ja tinc prou problemes, però el Jaume em va posar el dit a la llaga quan em va dir que havia sentit com el sacerdot explicava que el gran sacerdot havia pregat per tu, i Déu li havia dit que et busquessin un espòs entre els vidus de la tribu de Judà. Llavors vaig canviar de idea, no podia oposar-me a la voluntat de Déu.

Maria se sent commoguda per l'explicació que li acaben de fer. Veu que Déu l'ha posat en bones mans, i en el seu interior li fa aquesta pregària: Senyor, des de molt petita no he viscut amb els meus pares, no he sentit el seu escalf, però he conegut el vostre nom i us he trobat al cor, Vos heu sigut el meu pare i la meva mare. Ara veig que em voleu estimar també a través d'aquestes bones persones.

Josep també eleva a Déu el seu cor: Us dono gràcies, Senyor, perquè tot i que tinc el cor trencat per la mort de la meva esposa, no voleu que estigui sense

companyia. Ella té el cor dedicat a Vos, i jo li he promès respectar-ho. No sé què voleu de nosaltres, jo no volia cap més dona perquè ja sóc gran i els meus fills també ho són, però Vos us heu manifestat clarament, i no vull oposar-me a la vostra voluntat. Ajudeu-me a seguir els vostres camins, encara que siguin tan sorprenents i no els entengui.

Quan arriben a Natzaret, Josep presenta Maria a la seva família. Tots queden enormement sorpresos quan el seu pare els la presenta com la seva promesa, no els agrada que no els hagi dit res dels seus plans, perquè bé els devia tenir... Josep s'esforça a explicar-los que ha passat, el Jaume el recolza, però ells es mostren escèptics, no aproven la que qualifiquen com a deriva del seu pare... fa molt poc temps que la mare és morta... Maria es mostra molt amable amb la família de Josep, s'ofereix a ajudar-los en el que creguin convenient, i els demana que l'ajudin a conèixer la gent i els costums per adaptar-s'hi aviat.

Com que encara no poden viure junts fins a la celebració del matrimoni, que s'acostuma a celebrar al cap d'un any, Josep li busca a Maria una casa prop de la seva.

Algú del poble, al veure Maria promesa a Josep, ha comentat: Ves ara, aquest home, a la seva edat, què ha de fer amb aquesta noia tan jove! I també hi ha hagut qui ha criticat Maria: Què busca aquesta joveneta en un jaio com el fuster?

Al cap de poc temps, Maria ja està plenament integrada. Déu va duent a terme amb tot detall el seu pla de redempció dels homes, torçant el camí de Josep i el de Maria, però seguint ben recte el seu.

Segons la Història de Josep el Fuster, quan Gabriel anuncia l'Encarnació de Jesús, Maria ja porta dos anys a la casa que li ha posat Josep. Degut a la juvenesa de Maria, segurament la parella havia consensuat donar-se més temps.

Acostumada a viure al Temple de Jerusalem, ara es troba en un poble petit, ja fa dos anys!!! allunyada de la seva gent, esperant celebrar el matrimoni amb un home gran...

- Què deu voler Déu de mi? Aquí em teniu, Senyor, han passat dos anys seguint el vostre camí, que passin tots els anys que Vos vulgueu. Qualsevol cosa que vulgueu de mi, jo ja l'accepto ara, manifesteu-me la vostra voluntat i jo la compliré amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces.

De vegades Josep i Maria comenten la seva situació, i després del temps que ja porten promesos, comencen a pensar que la vida que estan portant és la que el Senyor els vol per sempre. Josep més d'un cop li ha dit a Maria:

- *Estic molt content de tu, Maria, i li'n dono gràcies a Déu. Ja coneixes la meua recança inicial, però ara que portes tot aquest temps amb nosaltres, crec que et conec prou bé. Veig que m'estimes, i estimes la meua família, el Jaume t'estima com si fossis la seva mare. T'ho agraeixo no ho saps prou. T'has integrat molt bé a la família i al poble. Tothom parla bé de tu.*

Maria li fa:

- *No n'hi ha per tant, Josep. Jo també em sento estimada per tu i la teua família, i el Jaume és un encant de noi. Tu sempre em tractes molt amablement i m'ajudes en tot. També jo li dono gràcies a Déu per la teua família, que ara també és la meua.*

Déu va seguint el seu pla: Vol que la gent de Natzalet vegi la família de Josep i Maria com una de tantes del poble. La divinitat de Jesús ha de passar desapercebuda fins que no arribi l'hora marcada pel Pare. Pels natzarens Jesús és el fill de Josep i Maria, els fills de Josep són els germans de Jesús, gent del seu poble.

Anunci del naixement de Joan Baptista (Lc 1)

*Malaquies havia anunciat la vinguda del precursor, el missatger que obrirà un camí davant del Senyor: **ML3,1** El Senyor de l'univers us diu: Jo envio el meu missatger perquè obri un camí davant meu. Jesús mateix confirma la profecia a Mt,11,10.*

El cel frisa per la imminència de la materialització del pla de Déu per redimir la Humanitat. Cal anunciar l'arribada del Precursor del Salvador. Déu envia l'arcàngel Gabriel. Exulteu homes i dones de tot el món i de tots els temps, el Senyor, és a punt de realitzar meravelles, el Senyor és a prop!

5 *És el temps d'Herodes, rei de Judea, hi ha un sacerdot del torn d'Abià que es diu Zacaries. La seva muller, descendent d'Aaron, es diu Elisabet. **6** Tots dos són justos davant de Déu i irrepreussibles en el compliment de tots els manaments i les observances del Senyor. **7** Però no tenen fills, perquè Elisabet és estèril i tots dos són ja d'edat avançada.*

8 *Un dia, mentre Zacaries és al temple oficiant davant de Déu amb els del seu torn, **9** segons el ritual dels sacerdots, li toca per sorteig d'entrar al santuari del Senyor a oferir l'encens. **10** Mentre l'ofereix, tot el poble és a fora pregant. **11** Llavors se li apareix un àngel del Senyor, a la dreta de l'altar de*

l'encens. **12** Zacaries, en veure'l, es *torba* i la por *s'apodera* d'ell. **13** Però l'àngel li *diu*:

-No tinguis por, Zacaries: la teva súplica ha estat escoltada. Elisabet, la teva muller, et donarà un fill, i li posaràs el nom de Joan. **14** En tindràs una gran joia, i molts s'alegraran del seu naixement. **15** Serà gran als ulls del Senyor; *no beurà vi ni altres begudes alcohòliques* i quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare. **16** Conduirà molts israelites cap al Senyor, el seu Déu. **17** Anirà al davant del Senyor amb l'esperit i el poder d'Elies: *farà que els pares es reconciliïn de cor amb els fills* i portarà els rebels pels camins dels justos. Així prepararà per al Senyor un poble ben disposat.

18 Zacaries *pregunta* a l'àngel:

- Com puc saber que serà així? Jo ja sóc vell i la meva dona també és d'edat avançada. **19** L'àngel li *respon*: Jo sóc Gabriel i m'estic prop de Déu. És ell qui m'ha enviat per anunciar-te aquestes bones noves. **20** Quedaràs mut, sense poder dir res, fins al dia que passi tot això: tu no has cregut les meves paraules, però al seu temps es compliran.

21 Mentrestant, el poble *espera* Zacaries, estranyat que *s'estigui* tanta estona dins el santuari. **22** Quan finalment *surt*, no *pot* parlar-los, i *comprenen* que mentre *ha sigut* al santuari *ha tingut* una visió. *S'expressa* només amb senyes, perquè *ha quedat* mut.

23 Quan *s'han acabat* els dies del seu servei sacerdotal, Zacaries *se n'ha tornat* a casa seva. **24** Al cap de poc temps, la seva muller Elisabet *ha quedat* embarassada. Durant cinc mesos ella no *ha sortit* de casa, i *pensa*: **25** «Com ha obrat amb mi el Senyor! Ha volgut treure'm la vergonya de no tenir fills.»

Anunci del naixement de Jesús (Lc 1)

Déu envia l'àngel Gabriel a Natzaret

A l'evangeli del Pseudo-Mateu, tot just després de relatar l'Anunciació de Gabriel a Maria, s'explica que Josep estava fent unes feines a Cafarnaüm que van durar nou mesos, i a la Història de Josep el fuster s'afirma que no va tornar a Natzaret fins que Maria no portava tres mesos encinta, cosa que vol dir recent tornada de la visita a Elisabet. Josep, per tant, ara no és a Natzaret, i Maria es troba sola a casa fent la seva vida de cada dia.

26 El sisè mes de l'embaràs d'Elisabet, Déu envia l'àngel Gabriel a un poble de Galilea anomenat Natzaret, **27** a una noia verge, unida per acord matrimonial amb un home que es diu Josep i és descendent de David. La noia es diu Maria.

*Gabriel ha percebut encís en la faç de Déu Pare quan a l'encomanar-li la missió ha pronunciat el nom de la noia. Immediatament apareix a Natzaret a la casa on viu ella. **28** L'àngel entra a trobar-la, s'admira al veure el cor d'ella ple de l'Esperit Sant, es dóna a conèixer, i li diu:*

- Alegra't, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu.

29 Ella es torba en sentir aquestes paraules i pensa per què la saluda així.

A Maria se li posen vermelles les galtes, accelera el pensament per trobar el sentit de les paraules del missatger, però no té temps de trobar-lo perquè el missatge continua. Això sí, escolta amb tota l'atenció.

30 L'àngel l'asserena dient-li:

*- No tinguis por, Maria, li repeteix Déu t'ha concedit la seva gràcia. I sense més preàmbuls li fa saber el missatge de l'Altíssim: **31** Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. **32** Serà gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare. **33** Regnarà per sempre sobre el poble de Jacob, i el seu regnat no tindrà fi.*

Gabriel sap que el cor de Maria és tot del Senyor, sap que es considera la seva esclava perquè ha fet decisió ferma de fer sempre la seva voluntat, sigui previsible o totalment inesperada, i encara que només sigui una nimietat. També sap que fa dos anys, no sabent què li volia el Senyor, ja va acceptar-ho, i que des d'aleshores ella ha estat sempre atenta. Per això no li fa cap pregunta, simplement li relata la decisió del Senyor, li parla d'un fet que es produirà amb tota certesa. Les seves paraules son poques però molt clares, contundents.

Ella continua torbada, està pensant de pressa per processar tots els detalls del que acaba de sentir. Coneix qui és Gabriel pel llibre del profeta Daniel, percep que el Senyor està en el seu cor, però que li digui plena de la seva gràcia, això li sembla exagerat; el seu torbament augmenta extraordinàriament al considerar el contingut del missatge, que li és totalment sorprenent: Tindràs un fill, li posaràs el nom de Jesús, serà gran i anomenat Fill de l'Altíssim, tindrà el tron de David i regnarà per sempre sobre el poble de Jacob en un regnat sense fi. Ella sap qui és l'Esperit Sant, i creu fermament que l'Altíssim és totpoderós. No hi ha cap precedent de que mai Déu hagi proposat a algú semblant proposta, però

tanmateix creu que l'Esperit Sant pot venir sobre ella i el poder de l'Altíssim cobrir-la amb la seva ombra i fer-la mare.

Ha ofert a Déu la seva virginitat, però ara Déu li diu que serà mare, tindrà un fill, i no un fill qualsevol: el Fill de l'Altíssim. Es té per una noia senzilla que viu en un petit poble sense cap importància, una noia jove que es considera a si mateixa com una de les tantes que hi ha a Israel... no s'hauria pogut imaginar mai que pogués rebre aquest anunci. Realment tot plegat és per quedar-se molt i molt torbada. Tot i la sorpresa del missatge i del missatge, capta perfectament el significat de les paraules, les entén. No té dubte que venen de Déu, per tant, sigui el que sigui, ella les acceptarà, però hi ha una cosa que no té clara, de quina manera Déu ha previst que es faci. Ella li ha ofert la seva virginitat, però si fos la seva voluntat, estaria disposada a renunciar-hi. No es vol exposar a equivocar-se, necessita que l'àngel li ho aclareixi, i com és assenyada, ³⁴ Maria pregunta a l'àngel:

- Com podrà ser això, si jo sóc verge?

³⁵ *L'àngel li respon:*

- L'Esperit Sant vindrà sobre teu i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit que naixerà serà sant i l'anomenaran Fill de Déu. ³⁶ També Elisabet, la teva parenta, ha concebut un fill a les seves velleses; ella, que era tinguda per estèril, ja es troba al sisè mes, ³⁷ perquè per a Déu no hi ha res impossible.

Maria entén l'explicació de l'àngel, l'Esperit Sant obrarà un miracle i ella s'ho creu, sempre ha cregut que per a Déu no hi ha res impossible, per això no li demana més aclariments. Amb un instant n'ha tingut prou per acomodar el seu cor i el seu pensament a l'afirmació de l'àngel, no en calcula les conseqüències, no demana garanties, es fia de Déu, sobren consideracions, igual com li van sobrar a Abraham quan va ser requerit a sacrificar Isaac. Hi ha un instant solemne de silenci, l'Àngel té els ulls fets en ella, i Maria entén que ha de parlar.

³⁸ *Maria diu:*

- Sóc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules.

I l'àngel es retira

^{Lc,1,38} *I l'àngel es retira. Maria, un cop retirat l'àngel, primer de tot grava l'escena i les paraules al seu cor, i després, genolls a terra, les medita. Decideix que des d'avui quan dirigeixi la seva pregària a Déu se li adreçarà com a Déu Pare.*

A l'acabar la meditació fa aquesta pregària: Us dono gràcies, Senyor Déu Pare. Gabriel m'ha saludat dient-me que m'alegri. Jo sempre he sentit que m'estimeu immensament i entranyable, però amb les seves paraules Gabriel m'ha anunciat que Vos m'heu omplert el cor a vessar de la vostra gràcia, i m'ha confirmat el que jo ja sentia, que Vos sou amb mi. Ara m'alegro immensament en Vos, perquè em sento tan estimada que gairebé la meua petitesa no ho pot aguantar. Heu vessat a mans plenes en mi la vostra gràcia, heu ocupat el meu cor amb la vostra presència. Qui sóc jo, què sóc jo perquè m'estimeu tant? Em rendeixo tota a Vos, aquí em teniu, Senyor, per fer la vostra voluntat!

Vos voleu que jo, pel vostre Esperit Sant, sigui la mare del vostre Fill que heretarà el tron de David, i regnarà per sempre. Voleu que jo sigui la noia que Isaïes va profetitzar que infantaria i tindria un fill, i li posaria el nom d'Emmanuel! En aquest moment m'adono amb profunditat del que voleu fer en mi, Senyor! També m'adono de la transcendència de la meua acceptació, per això el meu esperit, la meua ànima i fins i tot el meu cos s'estremeixen. Deixeu-me que em postri fins a posar el front a terra i, tremolosa com estic, us adori, Senyor. Vos, el Déu Totpoderós, el meu Salvador, el qui ha creat Adam i Eva al Paradís, el qui s'ha revelat als patriarques, el qui ha suscitat els reis d'Israel, el qui ha donat la seva paraula als profetes, el qui ha alliberat Israel d'Egipte amb braç potent, el qui habita al Temple de Jerusalem, voleu que jo, la més petita de les vostres creatures, sigui la mare del vostre Fill, voleu encabir la seva inabastable immensitat, en la petitesa del meu ventre.

Aquests pensaments s'apoderen de tot el seu cos i ara Maria s'estira a terra, bocaterrosa, estén els braços per davant del seu cap, les mans palma contra palma, els dits contra els dits, i roman així una llarga estona, en silenci, amb actitud d'adoració.

Després continua la seva pregària: Només fa una estona, jo no tenia la més mínima idea del que volíeu de mi, Senyor. Vos sabeu que moltes vegades Josep i jo hem comentat que no enteníem perquè ens volíeu units en matrimoni, però ara sí que ho entenc, Senyor. Voleu que jo sigui la mare del vostre Fill encarnat, Josep li faci de pare, i que visquem en família. Em sento tan estimada per Vos, que em trobo sobrepassada per la vostra desmesura, com heu volgut unir la vostra majestat amb la meua petitesa? Voleu obrar en mi meravelles, fent que sigui mare sense deixar de ser verge. Vos sabeu que sóc la vostra esclava, però ara, davant la magnitud de la meua maternitat humana del vostre Fill, em sento encara molt més immensament insignificant.

Ara, doncs, Senyor Déu Pare, Vos que m'heu escollit per ser la mare del vostre Fill, ensenyeu-me a estimar-lo com a fill meu, i el meu fill com a Fill vostre. Vos sabeu que sóc tota vostra, i per això he acceptat el que Vos m'heu fet anunciar, però ara m'heu d'ajudar, Senyor. Guieu-me per no interferir mai en els vostres plans: Sl,25,4 Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, ensenyeu-me els vostres camins. 5 Encamineu-me amb la vostra veritat, instruïu-me, perquè Vos sou el Déu que em salveu. A cada moment espero en Vos. Ensenyeu-me a ser humil, a ser discreta i a mantenir-me sempre en segon terme. Confio en el vostre ajut.

Maria, l'escollida de Déu

En l'encarnació del Verb s'acaba el primer Advent de la Història de la Humanitat. Com he dit abans, el cor de Maria és un braser ple del foc de l'Esperit Sant; tal com a la vetlla pasqual el ciri s'encén del foc de les brases, del seu cor s'encén el veritable Ciri Pasqual, que des d'allí s'encarna al seu ventre per habitar entre nosaltres.

Ella és l'Arca de la Nova Aliança. Si a l'Antic Testament, Déu es va fer present a l'Arca de l'Aliança: Ex,25,8 Vull que els israelites facin un santuari perquè jo pugui habitar enmig d'ells, ara es fa present en el si de Maria per habitar entre els homes. Aquest cop no han sigut els israelites els qui l'han fabricat, sinó Déu mateix, i l'ha preparat per ser un habitatge noble i digne per al seu Fill: Ex,25,11 Recobreix-la d'or pur per dins i per fora i adorna-la amb una motllura d'or tot al voltant.

Dintre el ventre de Maria, l'Esperit Sant hi encarna el Fill Unigènit de Déu, i amb Ell, veritable Déu i veritable Home, se segella una aliança perpètua on Déu es troba amb la Humanitat. Aquesta Arca de la Nova Aliança ens porta la salvació: 1 Sa,4,3 Si l'arca ve enmig de nosaltres, el Senyor ens salvarà dels nostres enemics! Maria és l'arca que ens porta el Salvador. En Maria s'uneixin la omnipotència i la senzillesa, la divinitat i la creatura, l'eternitat amb el temps.

Déu entra a la Història

I vos, Senyor Déu Fill, heu deixat Jn,17,5 la glòria que teníeu vora el Pare des d'abans que el món existís i us heu encarnat en el si de Maria: Jn,1,14 Vos que sou la Paraula us heu fet home i heu habitat entre nosaltres.

Déu entra de ple a la Història, i no tria els poderosos del moment, ni els caps religiosos del seu poble escollit, sinó una noia jove i senzilla d'un poble molt petit. El seu palau serà una casa corrent de Natzaret, allí viurà el fill de l'Altíssim, l'hereu del tron de David, el qui regnarà sobre el poble de Jacob en un regnat que no tindrà fi. Realment es tracta d'un reialme sorprenent.

Maria pensa en Josep

Immediatament Maria pensa en Josep, ara està convençuda que Déu li ha donat per espòs pensant en el fill que ha de tenir, vol que Josep en sigui el pare, però no sap si Déu també li ha enviat el missatger. Per evitar-li dubtes, no voldria que ell sabés el seu embaràs per terceres persones, seria bo que li pogués explicar en persona. Llavors li venen al pensament moltes preguntes sobre quina reacció podrà tenir ell en el cas que no ho pugui saber per ella, però les rebutja totes i ho encomana a Déu. Déu ha posat la seva vida en una cruïlla i ara no sap per quins camins la portarà, però ara mateix, la seva certesa és que se sent amarada de l'amor del seu Senyor, té el seu Senyor amb ella, i res no la farà dubtar, res no l'apartarà de fer la seva voluntat, el seu cor és totalment d'Ell, confia totalment en Ell.

Ella pensa que és primordial informar Josep, però aleshores recorda el que Gabriel li ha comunicat de l'embaràs d'Elisabet, i moguda per l'Esperit, sent en el seu cor un impuls intensíssim de visitar-la.

Maria visita Elisabet ([Lc 1](#))

Déu Pare vol omplir de l'Esperit Sant el Precursor per la presència del Salvador del món recent encarnat. Maria ja ha decidit visitar Elisabet i pensa que ho ha de comunicar a la família. Amb molta convicció els diu:

- He sabut que la meva parenta Elisabet a la seva vellesa ha quedat embarassada. Tinc moltes ganes d'ajudar-la, i com que Josep encara tardarà temps a tornar de Cafarnaüm me n'aniré un temps a casa seva, a la Muntanya de Judea on viu.

La família no ho acaba d'entendre, els torna la impressió que van tenir d'ella quan el seu pare els la va presentar. Pensen que no és prudent que faci aquest viatge tota sola. Maria els endevina el pensament, però no es deixa torçar. Decidida, no tarda a preparar-se per fer un viatge de 140 km. que durarà alguns dies.

39 Per aquells dies, Maria se'n va de pressa a la Muntanya, a un poble de Judea. Surt de casa decidida a ajuntar-se a una caravana. Tot i la seva jovesa, és valenta, no té por perquè té fe: **Mc,4,40** Per què sou tan covards? Encara no teniu fe? Ningú pot sospitar que en ella viatja el Senyor de l'univers. Com de bonica és aquesta noia tan jove, que traspuja al seu rostre la presència de Déu en el seu cor i en el seu ventre!

El Fill del Déu totpoderós gestant-se en el si d'una dona, com un home qualsevol, ella guardant el seu secret, és la primera persona i en aquests moments la única que ho sap. Va replegada en el seu interior, amb el cor joiós, però atenta a tot el que passa al seu voltant. Des de l'anunciació de l'àngel, viu centrada a meditar tot el que ha succeït, aprofita tots els moments que el viatge li permet per anar-ho reflexionant. La seva ànima està que vessa de gratitud al Senyor, els textos sagrats gravats al seu cor durant la seva formació al Temple, aflueixen amb força al seu cor.

*En primer lloc són sentiments de reconeixement del que Déu ha obrat en ella, Ell que és totpoderós i l'ha salvat: **So,3,15** El Senyor, rei d'Israel, és dintre teu: mai més no hauràs de témer cap mal. **So,3,17** El Senyor, el teu Déu, el tens a dins. Ell és poderós i et salva., i conscient del que Déu ha fet en ella, el seu esperit exulta, no en si mateixa, sinó en Ell: **Is,61,10** Aclamo el Senyor ple de goig, la meua ànima celebra el meu Déu, **1 Sa,2,1** Celebro de tot cor el Senyor. Sóc feliç perquè ell m'ha salvat. **Sl,33,21** És l'alegria del nostre cor i confiem en el seu sant nom.*

*Es veu molt petita davant el Senyor, per haver obrat en ella tantes meravelles: **Gn,32,11** Però jo sóc massa poca cosa per tants favors i per tanta fidelitat com has tingut amb mi, el teu servent. **Sl,40,6** Com has pensat en nosaltres, Déu incomparable! Quantes meravelles has fet, Senyor, Déu meu! Totes les generacions ho sabran reconèixer: **Jdt,14,7** Sigues beneïda en totes les poblacions de Judà i en totes les nacions, que quedaran admirades quan sentin el teu nom!*

*Reconeix que el Senyor és Sant, el seu amor es manté de generació en generació: **1 Sa,2,2** Ningú no és sant com el Senyor. **Sl,103, 17** Però l'amor del Senyor pels seus fidels és de sempre i dura sempre; la seva bondat s'estén als fills dels fills.*

*No sols s'ha manifestat totpoderós amb ella: **Sl,89,14** El teu braç és fort i potent. **1 Sa,2,7** És el Senyor qui dona pobresa o riquesa, qui abaixa o enalteix. **8 Aixeca***

de la pols el desvalgut, treu el pobre de la cendra, per asseure'l entre els poderosos i donar-li possessió d'un soli gloriós. **Sl 138,6** El Senyor és excels, però es mira els humils, mentre que coneix els altius de lluny estant. **Sl,69,34** El Senyor escolta els pobres, mai no abandona els captius.

*El Senyor no s'ha oblidat mai d'Israel, des les promeses que va fer a Abraham al principi: **Sl,98,3** S'ha recordat de l'amor que guarda fidelment a la casa d'Israel.*

Una i altra vegada va repassant aquests textos; el seu esperit està inflammat.

40 A l'arribar al poble, de seguida entra a casa de Zacaries i saluda Elisabet. **41** Tan bon punt Elisabet sent la salutació de Maria, l'infant salta dins les seves entranyes, i Elisabet queda plena de l'Esperit Sant. **42** Llavors l'Esperit li revela que Maria està embarassada, i crida amb totes les forces:

- Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes! **43** Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar? **44** Tan bon punt he sentit la teva salutació, l'infant ha saltat de joia dins les meves entranyes. **45** Feliç tu que has cregut: allò que el Senyor t'ha anunciat es complirà!

*Quin escenari més solemne! La Santíssima Trinitat present, l'Esperit Sant davallant sobre el Precursor, perquè **Mt,11,11** entre els nascuts de dona no n'hi haurà cap de més gran que Joan Baptista, i cal que es compleixi la profecia de l'àngel a Zacaries: **Lc,1,15** Quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare. L'Esperit Sant també davalla sobre Elisabet, és la Pentecosta del nen i de la mare.*

*Si algú especulava sobre si Maria va dubtar quan li va preguntar a l'àngel **Lc,1,34** Com podrà ser això, si jo sóc verge?, el mateix Esperit Sant, per boca d'Elisabet, ho desmenteix: **45** Feliç tu que has cregut.*

A Maria que té el cos, l'ànima i l'esperit tibats per l'Esperit Sant, al sentir la vehement proclama d'Elisabet li esclata el cor, i dels seus llavis en brolla un càntic nou.

Càntic de Maria (**Lc 1**)

46 Maria diu:

La meva ànima magnifica el Senyor,

47 el meu esperit celebra

Déu que em salva,

48 perquè ha mirat la petitesa
de la seva serventa.
Des d'ara totes les generacions
em diran benaurada,
49 perquè el Totpoderós
obra en mi meravelles:
el seu nom és sant,
50 i l'amor que té
als qui creuen en ell
s'estén de generació en generació.
51 »Les obres del seu braç són potents:
dispersa els homes de cor altiu,
52 derroca els poderosos del soli
i exalta els humils;
53 omple de béns els pobres,
i els rics se'n tornen sense res.
54-55 »Ha protegit Israel, el seu servent,
com havia promès als nostres pares;
s'ha recordat del seu amor a Abraham
i a la seva descendència per sempre.

A l'acabar l'himne, unides per l'acció de l'Esperit, Maria i Elisabet s'abracen una llarga estona, s'estrenyen molt fort en silenci, no tenen paraules que puguin expressar tot el que ha trasbalsat els seus esperits. Joan ha tornat a saltar de joia dins les entranyes d'Elisabet.

Maria encara no nota les conseqüències de l'embaràs, però no té cap dubte de que està encinta.

A casa d'Elisabet

Quan Zacaries arriba a casa, queda parat al trobar-hi Maria. No en sap res des que ella es va acomiadar del Temple. Maria s'adona que està mut, i li'n pregunta la raó a Elisabet, que li fa una ràpida pinzellada del fet. Zacaries se'n va corrents a buscar les tauletes i el punxó, té moltes preguntes a fer, la primera és per Elisabet:

- Com és que ens visita la Maria?

De seguida capta la il·luminació que hi ha a les cares d'Elisabet i de Maria. Elisabet esclata:

*- Alegra't, Zacaries, ens ha visitat la mare de Nostre Senyor.
- Què ha passat? expliqueu-m'ho, endevino per les vostres cares de goig que alguna cosa important ha succeït.*

La segona és per a Maria:

- I el Josep?

- Josep és a Cafarnaüm, fent una llarga feina, li respon Maria.

Elisabet encara està exaltada, i amb vehemència li explica a Zacaries tot el que ha passat des de l'arribada de Maria.

- Lloat sigui el Déu d'Israel, que ve a visitar el seu poble, posa Zacaries.

Ràpidament escriu altra vegada i ho fa a llegir a Maria:

- Explica'ns com has esdevingut embarassada i la teva vida amb Josep.

Maria explica l'aparició de Gabriel, com no entenia que Déu s'havia fixat en la seva petitesa per ser la mare del seu Fill.

- Encara estic torbada però decidida a complir la seva paraula, demano al Senyor ferventment que m'ajudi a seguir fidelment la seva voluntat.

També explica que l'àngel li ha dit que li posi per nom Jesús.

Zacaries junta les mans davant el seu rostre, mentre aixeca els ulls al cel. Es gira cap a Maria i Elisabet, i s'adona que volen saber que pensa, llavors escriu i ho ensenya a Elisabet:

- Anirà al davant del Senyor.

Tot seguit li fa un gest com volent-li dir: Explica-li a Maria.

Elisabet li diu a Maria que Gabriel es va aparèixer a Zacaries, i li va dir que Joan aniria al davant del Senyor, i dirigint la mirada a Zacaries, exclama:

- Hem sabut que el nostre fill Joan ha d'anar al davant del Senyor, i ara sabem que el Senyor és el teu fill, Maria. Lloat sigui Déu que s'ha fixat en nosaltres.

- Lloat sigui Déu, repeteix Maria.

Zacaries una i altra vegada va assentint amb el cap, mentre escriu per a Maria:

- Quan eres al Temple jo percebia que Déu era amb tu, tu mateixa em vas dir que el teu cor era tot d'Ell, després vaig veure la seva intervenció en la tria de Josep, sempre he pensat que el Senyor t'havia escollit per fer alguna cosa gran.

Maria abaixa els ulls, i diu:

- La meva ànima magnifica el Senyor.

Zacaries agafa les tauletes i amb el dit li ensenya a Maria una de les coses que ja hi havia mostrat abans: La teva vida amb Josep.

Maria pren la paraula:

- Acabeu de dir, senyor, que Déu va manifestar que Josep havia de ser el meu espòs, i recordareu que vos em vàreu dir que no tingués por, perquè segur que Ell em guiaria. Aleshores jo no entenia res, però ara, després de dos anys, veig el que vol de mi. La meva preocupació és que Josep encara no sap què ha passat, i quina reacció farà. Crec en la providència del Senyor, i us demano que pregueu per mi. Pel que fa a Josep, em va prendre cap a Natzaret de Galilea, on hi té un taller i la seva família. És una bellíssima persona, es guia per la voluntat de Déu, i m'ha promès respectar la meva dedicació en cos i ànima al Senyor.

- Jo també veig que el Senyor és amb tu, Maria, li diu Elisabet. Com has decidit venir a visitar-nos?

Maria explica:

- Abans de desaparèixer, Gabriel em va fer saber que tu havies complert el sisè mes d'embaràs, i després vaig sentir dins el meu cor unes ganes irresistibles de visitar-vos. Ara penso que Déu volia que el meu fill visités el teu. Explica'm tu com va ser l'anunci de Gabriel a Zacaries.

Llavors Elisabet li explica a Maria que ja passa del sisè mes d'embaràs, li narra l'extraordinari anunci de Gabriel a Zacaries, amb tota riquesa de detalls, sobretot el que va anunciar respecte al seu fill Joan: **15** Serà gran als ulls del Senyor; no beurà vi ni altres begudes alcohòliques i quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare. **16** Conduirà molts israelites cap al Senyor, el seu Déu. **17** Anirà al davant del Senyor amb l'esperit i el poder d'Elies: farà que els pares es reconciliïn de cor amb els fills i portarà els rebels pels camins dels justos. Així prepararà per al Senyor un poble ben disposat.

Elisabet hi afegeix:

- Estem molt agraïts al Senyor per haver-nos eixugat l'afronta de no tenir fills. Durant els cinc primers mesos d'embaràs he sentit vergonya i no he sortit de casa.

Elisabet, Zacaries i Maria s'adonen que el Senyor, mitjançant Joan i Jesús, els ha unit en un mateix destí: Joan anirà davant de Jesús amb l'esperit i el poder d'Elies, i li prepararà un poble ben disposat. La vida de les seves famílies, regida pels plans de Déu, que no vol que el nucli dur de la família humana del seu Fill, sigui gaire nombrós; això ajudarà a protegir la seva vida fins que no sigui gran.

Lc,1,56 Maria es queda uns tres mesos amb ella, i després se'n torna a casa seva.

Maria, està molt contenta de saber que l'Esperit Sant li ha revelat a Zacaries i Elisabet el secret que fins ara sols sabia ella, així pot compartir la seva joia. Els seus cors sobreixen de la gràcia del Senyor, i durant tres mesos Maria acompanya Elisabet en les feines de la casa, molt atenta als preparatius que s'hi fan per a rebre Joan com cal; a ella li vindran molt bé per al naixement de Jesús. Quin honor per a Elisabet tenir la mare del seu Senyor vivint a casa seva i ajudant-la en tot! La Mare de Déu, no sols es considera serventa del Senyor, exerceix de serventa d'Elisabet.

El relat que ve a continuació, Lluc el situa després de la tornada de Maria a casa seva, però si en l'Anunciació de Maria, se li diu que Elisabet ja es troba al sisè mes, i que Maria es va quedar uns tres mesos amb ella, té molt de sentit pensar que Maria no podia abandonar la seva cosina en el moment més important, i per tant es devia quedar per ajudar Elisabet en el part. Jo crec que amb aquest versicle, Lluc tanca el relat dels anuncis de Gabriel a Elisabet i Maria. No pretén tant no relatar que Maria va ser testimoni del naixement del Baptista, sinó posar un punt i apart per iniciar els relats dels naixements de Joan i de Jesús. Abundant en la hipòtesi que ella no volia mai prendre el protagonisme dels fets que explicava, devia considerar que no era important la seva presència en el de Joan. Més encara, crec que aquest relat va sortir dels llavis d'ella, fixeuvos en el versicle 66 que ve tot seguit. Ella, al ser al lloc dels fets, hauria constatat personalment com "la gent parlava d'aquestes coses per tota la muntanya de Judea", potser també hauria copsat com "tothom qui ho sentia es preguntava: Què serà aquest infant?", però jo penso que l'afirmació "ho guardava en el seu cor" només li correspon a ella, l'atribució a tothom és la cortina darrera la qual ella s'oculta.

Naixement i circumcisió de Joan Baptista ([Lc 1](#))

57 Quan se li ha complert el temps, Elisabet ha tingut el fill. **58** Els veïns i els parents han sentit a dir que el Senyor li ha mostrat el seu amor, i tots la feliciten.

59 Al cap de vuit dies es reuneixen per circumcidar l'infant i volen que es digui Zacaries, com el seu pare. **60** Però la seva mare s'hi oposa dient:

- No! S'ha de dir Joan!

61 Ells li repliquen:

- Però si no hi ha ningú de la família que porti aquest nom!

62 Llavors fan senyes al pare i li pregunten com vol que es digui. **63** Ell demana unes tauletes i hi escriu: «El seu nom és Joan.» Tots queden

meravellats. ⁶⁴ A l'instant Zacaries *recobra* la paraula i *comença* a beneir Déu. ⁶⁵ Un gran respecte *s'apodera* de tots els veïns. La gent *parla* d'aquestes coses per tota la muntanya de Judea, ⁶⁶ i tothom qui ho *sent* ho *guarda* en el seu cor i es *pregunta*: «Què serà aquest infant?»

Realment, la mà del Senyor *és* amb ell.

Càntic de Zacaries ([Lc 1](#))

⁶⁷ Zacaries, el pare de Joan, *queda* ple de l'Esperit Sant i *diu* profèticament:

⁶⁸ --Beneït sigui el Senyor, Déu d'Israel:

ha visitat el seu poble i l'ha redimit;

⁶⁹ fa que s'aixequi un salvador poderós

a la casa de David, el seu servent,

⁷⁰ com havia anunciat de temps antic

per boca dels seus sants profetes.

⁷¹ Així ens salva,

alliberant-nos dels enemics,

de les mans dels qui ens volen mal,

⁷² mogut pel seu amor als nostres pares

i pel record de l'aliança santa

⁷³ que jurà al nostre pare Abraham,

prometent de concedir-nos

que, ⁷⁴ sense por,

lliures dels enemics, li donem culte,

⁷⁵ amb santedat i justícia, tota la vida.

⁷⁶ »I a tu, infant, et diran

profeta de l'Altíssim,

perquè aniràs al davant del Senyor

a preparar els seus camins;

⁷⁷ faràs saber al poble

que li ve la salvació,

el perdó dels seus pecats.

⁷⁸ Per l'amor entranyable del nostre Déu,

ens visitarà un sol que ve del cel,

79 per il·luminar els qui viuen a la fosca,
a les ombres de la mort,
i guiar els nostres passos
per camins de pau.

És la Pentecosta de Zacaries. Maria beneeix Déu quan Zacaries recupera la parla, i grava en el seu cor el naixement de Joan.

Al proclamar Zacaries el seu càntic, el cor d'ella s'abranda en sentir que el Senyor ha visitat el seu poble, com ho sap ella que el porta a les seves entranyes! Ha escoltat amb molta atenció el que ha profetitzat referent a Jesús i també el referent a Joan. Després medita i contempla com la ma del Senyor ha actuat en tots dos, i del seu cor en surt un rosari de lloances. El Senyor acaba de fer-li conèixer més detalls del seu fill i ella li ho agraeix.

Estant amb Elisabet, Maria s'adona que ha complert la primera falta, li ho comenta, i juntes lloen el Senyor. Maria percebia l'amor del Senyor en el seu cor, i ara també el percep a les seves entranyes.

Quan neix Joan, els senyals de l'embaràs de Maria ja són evidents, ha superat la tercera falta. Com qualsevol noia que espera un fill, té il·luminada la cara.

Elisabet li agraeix el seu ajut i convé amb ella que ha arribat l'hora de tornar a Natzaret. Maria prepara el viatge, i tot seguit s'acomia demanant a Elisabet i Zacaries que preguin per ella.

Maria retorna a Natzaret

Arribada a Natzaret, el primer que fa és anar a saludar la família del fill gran de Josep. La seva nora queda de pedra al veure-la embarassada. El Jaume, que també es troba allí, se li tira al coll i li diu:

- T'he trobat a faltar.*
- Jo també, Jaume.*

I dirigint-se a la nora:

- No n'estava segura quan vaig marxar, però ara ja no ho puc amagar. Estic molt contenta de compartir-ho amb vosaltres. Potser vàreu estranyar el meu comportament d'aleshores, però ja sabeu què els passa a les embarassades, i a més m'havia d'afanyar si volia ajudar la meva parenta.

Salta la nora:

- Caram el nostre pare! Ens crèiem que ja no ens donaria cap més sorpresa! Com t'ha anat amb la teva cosina?

- Molt bé, li replica Maria, li he fet un gran favor, ja t'ho explicaré amb tranquil·litat, perquè han passat coses extraordinàries. Tot el que he après allà m'anirà molt bé quan neixi el meu fill. La meva cosina ha tingut un nen molt maco que es diu Joan.

- Celebro el teu retorn, Maria, li diu la nora. Jo no faria mai una cosa així. Ets molt valenta, coratjosa i decidida.

Genealogia de Jesús (Mt 1)

1 Genealogia de Jesús, el Messies, fill de David, fill d'Abraham.

2 Abraham va ser el pare d'Isaac; Isaac, de Jacob; Jacob, de Judà i els seus germans; **3** Judà va ser el pare de Fares i Zara, nascuts de Tamar; Fares va ser el pare d'Hesron; Hesron, d'Aram; **4** Aram, d'Amminadab; Amminadab, de Naasson; Naasson, de Salmon; **5** Salmon va ser el pare de Booz, nascut de Rahab; Booz va ser el pare d'Obed, nascut de Rut; Obed va ser el pare de Jessè; **6** Jessè va ser el pare de David, el rei.

David va ser el pare de Salomó, nascut de la muller d'Uries; **7** Salomó va ser el pare de Roboam; Roboam, d'Abies; Abies, d'Asà; **8** Asà, de Josafat; Josafat, de Joram; Joram, d'Ozies; **9** Ozies, de Jotam; Jotam, d'Acáz; Acáz, d'Ezequies; **10** Ezequies, de Manassès; Manassès, d'Amon; Amon, de Josies; **11** Josies va ser el pare de Jeconies i els seus germans. En aquell temps hi hagué la deportació a Babilònia.

12 Després de la deportació de Babilònia, Jeconies va ser el pare de Salatiel; Salatiel, de Zorobabel; **13** Zorobabel, d'Abihud; Abihud, d'Eliaquim; Eliaquim, d'Azor; **14** Azor, de Sadoc; Sadoc, d'Aquim; Aquim, d'Eliüd; **15** Eliüd, d'Eleazar; Eleazar, de Matan; Matan, de Jacob, **16** i Jacob va ser el pare de Josep, l'espòs de Maria, de la qual nasqué Jesús, l'anomenat Messies.

17 En total, doncs, són catorze les generacions des d'Abraham fins a David; catorze, des de David fins a la deportació de Babilònia, i catorze, des de la deportació de Babilònia fins al Messies.

Jesús, fill de David, per Josep

Mt,22,42 --Què en penseu, del Messies: de qui ha de ser fill? Li responen:
- De David.

Mt,21,9 La gent que anava davant d'ell i els qui seguien darrere cridaven: -
Hosanna al Fill de David! Beneït el qui ve en nom del Senyor! Hosanna a dalt del cel!

*Jesús és legalment fill de David, ja que Josep, el seu pare legal, ho és. **Mt,13,55** No és el fill del fuster?*

Dubtes de Josep (Mt 1)

18 El naixement de Jesús, el Messies, fou d'aquesta manera: Maria, la seva mare, estava unida amb Josep per acord matrimonial i, abans de viure junts, ella es trobà que havia concebut un fill per obra de l'Esperit Sant. **19** Josep, el seu espòs, que era un home just i no volia difamar-la públicament, resolgué de desfer en secret l'acord matrimonial.

Al cap d'uns dies d'haver retornat Maria a Natzaret, a la nit, també hi arriba Josep, acompanyat dels seus dos fills grans. Abans d'anar a casa té la intenció de recollir el seu fill Jaume. Com que la casa del seu fill Josep és la primera del poble, pare i fill s'acomoden de l'altre germà, que té pressa per arribar a casa seva. Quan obren la porta, la nora surt a rebre'ls, els altres estan dormint, i de seguida felicita el seu sogre:

- Enhorabona Josep, t'he de felicitar.

- Per què? Què ha passat? Que potser he de ser avi?

- No, no es tracta de mi, vas molt equivocat. Es tracta de la teva promesa Maria. Ho saps, o bé no ho saps?

- Carai, què he de saber?... no em tinguis intrigat... Li ha passat alguna cosa? Ha pres mal? Esta malalta?

- Ja veig que no ho saps, però la teva Maria està embarassada.

Josep queda perplex i desconcertat, es bloqueja, però aconsegueix simular naturalitat en l'últim sospir, quan anava a mostrar el seu trasbalsament. El seu pensament s'accelera, intentant resoldre de moment la situació, i el primer que se li acut és deixar que el Jaume es quedi a dormir allí, necessita arribar a casa seva per guanyar temps, pair la notícia i sospesar-la. Així és que escurça tant com pot la visita, dient:

- Bé, m'alegro molt de veure-us, però estic cansat, ja passaré demà a recollir el Jaume, tinc ganes de ser a casa per poder reposar. Me'n vaig a trobar la Maria.

S'acomia i se'n va, però no a trobar la Maria, va a casa seva, necessita pensar molt. Arribat a casa, no té gana, el cap li bull. Vol anar a descansar, prova d'estirar-se al llit, però al cap d'un moment ja no s'hi troba bé.

L'evangelista Mateu ens diu que era un home just, cosa que vol dir un fidel seguidor de la Llei. Que Maria estigui embarassada, segons la Llei és una difamació per a ella i per a ell. A les xafarderies del poble ningú no dubtarà que Maria està embarassada d'ell, però ell no té cap dubte que no n'és el pare, i per tant, té el dret de difamar-la públicament i rebutjar-la. En tota la nit no aconsegueix aclucar els ulls, la seva ansietat no para d'augmentar, no fa calor, però ell sua. Per què, Déu meu, m'heu escollit per espòs d'aquesta noia? Jo ja no volia acceptar-ho, però vos us vàreu manifestar clarament i jo finalment ho vaig acceptar, i li he donat casa pròpia fins que no celebrem el matrimoni. De qui està embarassada? Què voleu de mi? No entenc res.

Entremig de les seves cabòries no para d'invocar el Senyor perquè l'ajudi a resoldre l'angoixa que ja comença a asfixiar-lo: **Sl,25,4** Fes que conegui, Senyor, les teves rutes, ensenya'm els teus camins. **5** Encamina'm amb la teva veritat, instrueix-me, perquè tu ets el Déu que em salves. A cada moment espero en tu. Després de donar-hi moltes voltes s'inclina pel mal menor: La rebutjarà però no ho farà públicament, ho farà en secret. No li vol causar mal, però decideixi el que decideixi, ell sap que n'hi causarà, perquè si l'abandona, al cap de poc temps ella passarà igualment per adúltera. Torna a sospesar llargament la situació, però no hi veu cap altra sortida, continua tremendament confús, sap que la Llei està a favor seu, però inexplicablement experimenta sentiment de culpa.

En això, el seu cos cau rendit, la son s'apodera dels seus ulls. Déu en veure tant esmaperdut el qui ha destinat a ser pare del seu Fill, escolta el seu prec. **Sl,25,12** Qui és l'home que venera el Senyor? Ell li ensenyarà el camí que ha de seguir, i esdevé l'anunciació que Déu ha previst per Josep:

20 Tot just presa la decisió, quan se li apareix en somnis un àngel del Senyor que li diu:

- Josep, fill de David, no tinguis por de prendre Maria, la teva esposa, a casa teva: el fruit que ella ha concebut ve de l'Esperit Sant. **21** Tindrà un fill, i li posaràs el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble.

L'àngel remarca a Josep la condició de Fill de David, posant en valor el títol que posseeix.

Josep es desperta sense angoixa al cor, però excitat. Necessita reflexionar i s'asseu a pensar. El fill que tindrà Maria ve de l'Esperit Sant, s'ha de dir Jesús perquè ve a salvar dels pecats el seu poble, i Déu vol que no tingui por de prendre Maria i el seu fill a casa meva. Jo he de ser el cap de la família del Fill de Déu... què estic dient, Déu meu? Llavors s'adona de l'abast de la notícia i cau de genolls a terra: Senyor, jo ja sóc gran, Vos coneixeu la meva senzillesa, sabia que m'estimàveu, però això em sobrepassa. Vos sabeu que vull fer sempre la vostra voluntat, però no sóc digne de que us hagueu fixat en mi. Ara sí que heu parlat clar, voleu que sigui el cap de família del vostre Fill. Crec tot el que m'heu fet saber, i faré el que m'heu demanat.

Quin home en tota la terra i de qualsevol temps, després de veure embarassada la seva promesa sense saber de qui, es creuria un missatge com el que rep Josep? En tota la història del món mai ningú no s'hi ha trobat, Josep no en té cap precedent, i tanmateix s'ho creu. Com n'és de gran la seva fe en el Déu d'Israel! Com sap reconèixer la seva paraula! Ni ell ni ningú no hauria imaginat mai un fet com aquest, els homes fins ara han nascut sempre mitjançant relacions conjugals entre un home i una dona, i ara a ell li diuen, en un somni!, que el fill que Maria espera ve de l'Esperit Sant i que no tingui por de prendre-la a casa la seva, i ho creu.

*Si Gabriel li havia dit a Maria que era plena de la gràcia del Senyor, també li hauria pogut dir el mateix a Josep. Com devia modelar Déu el cor de Josep per a que pogués creure tan per sobre de la natura! La seva fe és comparable a la de Abraham i a la de Maria, sobren consideracions quan Déu parla, li és clar que per a Déu no hi ha res impossible. Josep creu en Déu, creu que Déu li ha parlat en un somni mitjançant l'àngel, creu que el fill de Maria ve de l'Esperit Sant, creu que salvarà dels pecats el seu poble, accepta ser cap d'aquella família, posar-li el nom de Jesús, i resol prendre Maria a casa seva. Queda asserenat, la paraula de Déu passa per sobre la Llei, reconeix l'ajut del Senyor i li'n dona gràcies **Sl,16,7** Beneït sigui el Senyor, que em dona seny. Fins a les nits instrueix el meu cor.*

De seguida pensa en Maria, té tota la pressa del món per explicar-li el que li ha passat i perquè ella també li expliqui com ha anat tot. És molt de matinada, espera amb delit que apunti el dia. Si fos per ell, ara mateix l'aniria a trobar, però decideix esperar el matí. A trenc d'alba no pot aguantar més, s'aixeca de pressa, i quan arriba a casa d'ella, s'ho pensa per un moment: vols dir que no és massa aviat?

però ansiós, amb el seu fort puny pica quatre vegades a la porta. Passa un estoneta. A Josep li sembla una eternitat, i finalment sent la veu d'ella, que pregunta:

- Qui hi ha?

- Obre Maria! sóc Josep.

Ella surt sense res al cap i despenatada, immediatament s'adona que la cara d'ell traspuja pau i goig:

- Què hi ha Josep! M'has de perdonar, Maria, he passat una nit horrible. Vam arribar de Cafarnaüm ahir a la nit, vaig voler entrar un moment a saludar la família del meu fill Josep per recollir el Jaume, i només entrar la nora em va dir que estaves embarassada. Vaig quedar trasbalsat. He patit molt, no em podia explicar de cap manera com estaves embarassada, i he dubtat de tu. Fins i tot he pensat repudiar-te en secret. Que Déu em perdoni i tu també.

Maria diu:

- Jo també he estat molt preocupada esperant la teva reacció, no dubtant de la teva rectitud, sinó perquè el fet tan extraordinari que Déu ha fet en mi, ni tu ni jo no el podíem esperar. Davant d'això, he confiat que Déu trobaria la solució per a l'enrenou en que Ell mateix ens ha posat. Què t'ha passat? Jo tenia moltes ganes d'explicar-te el que Déu m'ha anunciat, per evitar que ningú et pogués provocar confusió.

Josep li diu:

- Les meves cabòries no em permetien dormir, però estava tan desesperat i esgotat, que finalment he caigut rendit. Llavors, un àngel se m'ha aparegut durant el somni, i m'ha dit que el fill que tu esperes ve de l'Esperit Sant, el nen s'ha de dir Jesús i salvarà dels pecats el seu poble, i jo no he de tenir por de prendre't a casa meua. M'he sentit molt alleujat i n'he donat gràcies a Déu, jo no parava de demanar-li que m'ajudés, perquè realment no sabia que fer, la Llei em protegia, però qualsevol solució em semblava dolenta. M'he sentit molt avergonyit d'haver dubtat de tu, i et torno a demanar disculpes. Em perdones, Maria?

Maria s'avança per abraçar-lo, i li diu:

- De què t'hauria de perdonar, Josep? No diré que és culpa de Déu, al contrari, és la seva gràcia, però si ell no ens ajudava, qui ho podria fer? És molt natural la teva reacció. Ara ens ha manifestat clarament què vol de nosaltres, vol que tu i jo siguem els pares del seu Fill que ve al nostre món per salvar els homes. Tu has de ser el seu pare, el cap de la família.

En aquest moment, per Jesús i com Elisabet, Josep queda ple de l'Esperit Sant, és la seva Pentecosta, i del fons del cor li surten aquestes paraules:

- Sàpigues, Maria, que li dono gràcies al Senyor perquè s'ha fixat en la meua humil persona, jo no sóc digne de ser l'espòs de la Mare del meu Senyor, ni el pare del seu Fill.

Tot seguit, els dos alhora donen gràcies a Déu per haver-los esvaït tots els dubtes, s'emocionen al reconèixer com els ha triat Déu.

Llavors Josep amb rostre solemne es dirigeix a Maria:

- Et prometo Maria que fins que Déu vulgui i en tot, no estalviaré cap esforç per tirar endavant aquell projecte del Senyor, i tinc moltes ganes de prendre't ja a casa meua, tal com m'ha manat l'àngel. Et proposo celebrar immediatament les núpcies.

Maria ho accepta joiosa.

Aleshores Maria li diu a Josep:

- Queda't a esmorzar. Així et podré explicar tots els detalls dels fets extraordinaris que he viscut.

Maria para taula, i Josep l'ajuda. Als dos per separat, l'àngel els ha dit que el nen és fruit de l'Esperit Sant, i que el seu nom ha de ser Jesús; ara ho comparteixen.

*Maria explica l'aparició de Gabriel, el viatge i l'estada durant tres mesos a casa d'Elisabet amb el naixement i la circumcisió de Joan. Josep queda meravellat, i creu tot el que Maria li explica. L'ha impressionat molt el que Gabriel ha dit referent a Jesús, i s'ho ha fet repetir de Maria: **Lc,1,31** Serà gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare,, **Lc,1,33** regnarà per sempre sobre el poble de Jacob, i el seu regnat no tindrà fi. **Lc,1,35** El fruit que naixerà serà sant i l'anomenaran Fill de Déu, **Lc,1,69** un salvador poderós a la casa de David. **Lc,1,78** un sol que ve del cel, **Lc,1,79** per il·luminar els qui viuen a la fosca, a les ombres de la mort, i guiar els nostres passos per camins de pau. I també el referent a Joan: **Lc,1,76** Li diran profeta de l'Altíssim, perquè anirà al davant del Senyor a preparar els seus camins; **Lc,1,77** farà saber al poble que li ve la salvació, el perdó dels seus pecats.*

*Per la seva banda, Maria afegeix als seus records el que li ha explicat Josep: **Mt,1,21** Li posaràs el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble.*

Un cop compartida l'explicació dels fets, i havent acabat d'esmorzar, es comprometen tots dos a una, a tirar endavant la família, confien en el Senyor, ja els anirà mostrant els seus camins, i determinen no explicar ni a la família ni a la

gent del poble els esdeveniments que Déu ha volgut que comparteixin. La gent creurà que Jesús és el fill de Josep i de Maria. El Senyor ha visitat el seu poble, viurà a casa seva i els poderosos del món, inclosos els dirigents religiosos d'Israel, no n'han sigut informats, sols la seva família i la d'Elisabet. Abans de tornar a casa seva, Josep li fa una abraçada a Maria.

22 Tot això va succeir perquè es complís allò que el Senyor havia anunciat pel profeta: **23** *La verge concebrà i tindrà un fill, i li posaran el nom d'Emmanuel*, que vol dir «Déu amb nosaltres». **24** Quan Josep es despertà, va fer el que l'àngel del Senyor li havia manat i va prendre a casa la seva esposa.

En aquest punt es realitza la segona part del matrimoni, les núpcies, que consisteixen en la conducció solemne de l'esposa a casa del marit. Des d'aquest moment viuen junts. Com és costum han fet un senzill àpat de celebració al que hi ha convidat la família, els amics i coneguts.

Lluc confirma que quan Josep i Maria van a Betlem a complir l'edicte de César August, Maria ja és esposa: **Lc,2,5** Josep havia d'inscriure's juntament amb Maria, la seva esposa. Maria esperava un fill.

Maria, doncs, s'instal·la finalment a casa de Josep, on també hi viu el seu fill petit Jaume. Que bonic és pensar que Maria i ell no tenen massa diferència d'edat, i que Jesús també conviurà amb ell. També ho és pensar que Déu Pare ha triat per al seu Fill formar part d'una família com aquesta, sembla més una família pròpia del nostre temps.

Aviat comencen els preparatius que cal fer per rebre Jesús. La casa on viuen, és una casa de les tantes de Natzalet, fetes de tova, una barreja d'argila i palla, que generalment tenen l'aspecte d'una gran caixa quadrada amb un pati central, on sovint es disposa d'una terrassa feta amb bigues entrecreuades que es cobreixen amb branques i fang, i on el terra acostuma a ser de terra aixafada.

No hi havia tingut relacions conjugals (Mt 1)

25 No hi havia tingut relacions conjugals quan ella tingué el fill.

Aquí se'ns afirma que Josep no va tenir relacions conjugals amb Maria abans que ella tingués el fill, però ni es nega ni s'afirma que n'hi hagués tingut després. Aquesta frase ha sigut molt controvertida.

L'encarnació del Verb va ser per obra de l'Esperit Sant, per tant la seva concepció va ser virginal. Per altra banda, l'Església descarta que Josep tingués mai relacions matrimonials amb ella.

*Quan Lluc afirma que **Lc,2,7** va néixer el seu fill primogènit, no s'ha d'entendre com el primogènit d'una colla de germans, sinó per recalcar els privilegis i obligacions que comporta el ser-ho, segons la Llei de Moisès.*

Naixement de Jesús (Lc 2)

1 Per aquests dies ha sortit un edicte de Cèsar August ordenant que es faci el cens de tot l'imperi. 2 Aquest cens no s'ha de confondre amb el que més endavant farà Quirini quan serà governador de Síria. 3 Tothom va a inscriure's a la seva població d'origen. 4 També Josep puja de Galilea, del poble de Natzaret, a Judea, al poble de David, que es diu Betlem, perquè és de la família i descendència de David. 5 Josep ha d'inscriure's juntament amb Maria, la seva esposa. Maria espera un fill.

A la vista de la major part dels homes, les obres de Déu en el món són invisibles, però ell havia determinat que el Messies havia de néixer a Betlem de Judea, la ciutat de David, i es val de l'edicte de Cèsar August per a dur-ho a terme. L'embaràs de Maria ja està molt avançat, fa temps que percep els moviments del seu fill. Ja estan preparades les coses que es necessiten per al naixement a casa, però no per a tenir el part en un viatge. En saber-ho, es veu obligada a proveir-se d'algunes coses addicionals. El que per a molts seria un contratemps, per a Maria i Josep és l'expressió de la voluntat de Déu. Ho han sospesat i parlat amb el fill gran de Josep: No s'enduran el Jaume, que posarà a casa del seu germà.

El camí de Betlem és d'uns cent trenta quilòmetres i el poble està situat a uns set-cents seixanta metres d'altura, una pujada considerable per posar fi a una ruta de diversos dies, i segurament durarà més del normal perquè l'estat de Maria farà que hagin de parar més sovint a descansar. En aquesta etapa de l'embaràs és quan una dona desitja estar a casa seva, per tenir la família i els amics al seu costat. A Maria li cal valor per fer aquest viatge, però ella l'ha emprès confiant en el Senyor. Agraeix molt a Déu la companyia de Josep, que ha preparat el trajecte amb tota cura, per a estalviar-li a la seva esposa com més incomoditats millor.

El matrimoni sospira alleujat quan divisen Betlem. A l'arribar, apressats per les circumstàncies i a fi d'evitar complicacions, decideixen abans de res anar al lloc on es fa el cens, i allà s'inscriuen tots dos.

Josep porta a sobre els diners necessaris per a llogar una estança adequada per infantar, i de seguida malda per trobar-la. Cerquen aquí i allà, però hi ha molta gent, i finalment no troben cap lloc adequat. Davant d'això, decideixen provar de trobar un lloc als afores.

Josep li diu a Maria:

- No tinguis por, Maria, el Senyor proveirà.

Maria no tarda gaire a rebre el primer senyal de part. Tots dos alhora eleven la seva ànima a Déu Pare perquè els ajudi a proveir-los un lloc on almenys hi puguin tenir intimitat, i així és: troben una cova. Josep amb pressa i neguit l'endrega tant com pot.

6 *Mentre són allà, se li compleixen els dies 7 i neix el seu fill primogènit: ella el faixa amb bolquers i el posa en una menjadora, perquè no han trobat cap lloc on hostatjar-se.*

Aquell fill de qui Gabriel havia dit que Déu li donaria el tron de David amb un regnat sense fi, ha nascut en un estable i el seu bressol és una menjadora... ell és el veritable Anyell Pasqual que donarà vida eterna a tots els qui creuran en Ell i el menjaran. Senyor Déu nostre, realment aquest regne no és d'aquest mon, Josep i Maria ho comencen a constatar. Déu no envia els àngels per ajudar Josep i Maria a que el seu Fill tingui totes les comoditats, en té prou amb la seva plena disposició, el seu esforç, la seva tendresa, el seu amor.

Al tenir el fill als seus braços, el rostre de Maria s'il·lumina, les galtes enceses, el seu cor inflammat... amb un punt de tristor per no poder-lo posar en un lloc millor. El nen no té cap aparença extraordinària, ella l'amanysa, però sap i creu que amanyagant el seu fill està amanyagant el Fill de Déu, abraçant el seu fill, adora el Fill de Déu. Tanca els ulls, i li diu: Fill meu i Déu meu, i roman llarga estona contemplant el rostre de l'infant.

Llavors acluca els ulls, i adreça aquesta pregària a Déu Pare: Senyor Déu, Pare verdader d'aquest infant fill meu que ara acaba de néixer de mi en aquest lloc tan poc confortable. Sou Vos, Déu Pare Totpoderós, qui heu volgut que jo, indigna filla vostra, la vostra serventa, per l'Esperit Sant sigui la mare del vostre Fill fet home. Des de la meua infància els pares em van ensenyar a reverenciar-vos i estimar-vos, i jo pel vostre amor, m'he trobat que per adreçar-me al vostre Fill Unigènit li puc dir fill meu amb tota veritat, quan jo sempre havia emprat els mots Senyor i Déu. Gràcies Déu meu! El meu cor exulta en Vos, estic plena de joia, però no en sóc digna, Senyor. Vos que m'estimeu tant, ajudeu-me ara i sempre a ser-li la mare que Vos voleu.

Josep embadalit, mira l'escena amb tendresa, no perdent-se cap detall. Ha vist com el rostre de Maria es transforma. De seguida ella obre els ulls, li fa que s'acosti, aixeca el nen, i li posa en braços, dient:

- Aquí tens el teu fill.

Josep s'agenolla, s'emociona al veure Déu en aquell infant tan tendre i desvalgut, l'estreny contra el seu pit i en veu alta, dirigeix a Déu Pare aquestes paraules: Sigueu sempre lloats Déu meu, Vos heu volgut que el vostre servent, després de quedar-se desconsolat sense la mare dels meus fills, admirablement hagi esdevingut l'espòs de la mare del vostre Fill i així també el seu pare. Em sento aclaparat pel vostre amor, no en sóc digne, Senyor.

Llavors Josep, inclinant-se profundament i des del fons del cor, adora Déu Pare i Déu Fill.

8 A la mateixa contrada hi ha uns pastors que viuen al ras i de nit es relleven per guardar el seu ramat. **9** Un àngel del Senyor se'ls apareix i la glòria del Senyor els envolta de llum. Ells s'espanten molt. **10** Però l'àngel els diu:

- No tingueu por. Us anuncio una bona nova que portarà a tot el poble una gran alegria: **11** avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. **12** Això us servirà de senyal: trobareu un infant faixat amb bolquers i posat en una menjadora.

13 I de sobte s'uneix a l'àngel un estol dels exèrcits celestials que lloa Déu cantant: **14** Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima.

Déu i la Humanitat, el cel i la terra, la distància que els separa on és? Aquest nen recent nascut és Déu amb nosaltres, els àngels del cel són a la terra, la glòria del Senyor envolta de llum els pastors, que s'espanten. Exulteu, homes de tot el mon, perquè se us anuncia una gran alegria: Us ha nascut un salvador, el Messies, el Senyor; és un nen faixat amb bolquers i posat en una menjadora als afores de Betlem. Vosaltres, pastors, que potser viviu d'esquena a la Llei de Moisès, sou els qui Déu ha triat per a escampar la gran notícia. I de sobte un estol dels exèrcits celestials s'uneix a l'àngel i es posen a cantar per lloar Déu. Podem imaginar aquells pastors, inundats de llum, contemplant els àngels, i escoltant el seu cant?

15 Quan els àngels els deixen i se'n tornen cap al cel, els pastors queden estupefactes, però aviat reaccionen, i al seu cor sorgeix amb força una decisió. Diuen entre ells:

- Arribem-nos a Betlem a veure això que ha passat i que el Senyor ens ha fet saber.

Es creuen el missatge, tenen fe. Tot seguit s'organitzen, decideixen qui es queda a guardar el ramat i qui se'n va a trobar el salvador, el Messies, i es posen en marxa de pressa cap a Betlem. Amb tan poc precises indicacions es disposen a trobar aquest nen. Com s'ho faran? A quants llocs aniran? Es trobaran amb algú i aprofitaran per demanar-los orientació? La notícia s'escamparà per tota la contrada? Es propagarà ràpidament?

16 *Hi van, doncs, de pressa i troben Maria i Josep, amb el nen posat a la menjadora.*

Els pares, que havien cercat un lloc discret i tot just acaben de netejar i vestir Jesús, de cop i volta han sentit una remor que s'acosta, s'han posat alerta, i tot seguit s'han trobat amb la inesperada visita dels pastors. S'han sorprès molt, ells que pensen que és millor guardar en secret l'encarnació del Fill de Déu...

17 *En veure-ho, els pastors es donen a conèixer i contenen el que els han anunciat de l'infant.*

*Josep i Maria estan molt atents a l'explicació i s'han estremeït al sentir el que l'àngel ha dit de Jesús: **Lc,2,11** Avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. És el primer cop que senten anomenar el nadó d'aquesta manera, Gabriel no havia emprat aquesta paraula, i ara la senten dels llavis dels pastors... i ho creuen. També és la primera vegada que Maria i Josep han sentit junts un missatge del Senyor.*

20 *Després els pastors se'n tornen, glorificant Déu i lloant-lo pel que han vist i sentit: tot ho han trobat tal com els ho han anunciat. Estan tan plens de joia que ho expliquen a tort i a dret. **18** Tothom qui ho sent es meravella del que els diuen els pastors.*

*Maria i Josep estan plens de goig, no se'n saben avenir de tot el que els està passant. Els seus esperits exulten a vessar, i els seus ulls s'amaren de la boniquesa del rostre del nounat. **19** Maria guarda tot això en el seu cor i ho medita.*

Circumcisió de Jesús (Lc 2**)**

Un cop superats els tràfecs dels primers dies després del naixement de Jesús, Josep i Maria han decidit cercar una casa per la contrada, on pensen romandre fins haver complert el que mana la Llei del Senyor. Josep se'n preocupa, i no tarda gaire a trobar-la. Així no estaran tan exposats als curiosos de la vila. Llavors la família deixa la cova i s'hi instal·la.

21 Quan van complir-se els vuit dies i hagueren de circumcidar l'infant, li van posar el nom de Jesús; era el nom que havia indicat l'àngel abans que el concebés la seva mare.

Josep i Maria, seguidors fidels dels preceptes de la Llei, als vuit dies circumciden el nen i li posen el nom de Jesús. És costum que la faci el pare. La circumcisió és el símbol de l'aliança que va establir Déu amb Abraham per a ser el seu Déu i el de la seva descendència (Gn,17,7-12).

Jesús, com a fill d'home descendent d'Abraham, guarda l'antiga Aliança.

Presentació de l'infant Jesús al temple (Lc 2)

22 Havent-se complert els dies que mana la Llei de Moisès referent a la purificació, porten Jesús a Jerusalem per presentar-lo al Senyor.

*Només fa quaranta dies que Jesús ha nascut, i per complir el que mana la Llei de Moisès, Josep i Maria es disposen a fer els 7 km que els separen de Jerusalem. Maria ja s'ha recuperat del part. Josep, sol·lícit, per estalviar-li el pes de l'infant, el porta dins un mocador gran lligat al coll. És el primer viatge de Jesús: **Is,60,1** Alça't radiant, Jerusalem, que arriba la teva llum: sobre teu clareja com l'alba la glòria del Senyor. **2** Mentre les tenebres embolcallen la terra i negres nuvolades cobreixen les nacions, sobre teu resplendeix el Senyor, apareix la seva glòria. **Sl,24,9** Portals, alceu les llindes; engrandiu-vos, portalades eternes, que ha d'entrar el rei de la glòria! **10** Qui és aquest rei de la glòria? És el Senyor de l'univers, és aquest el rei de la glòria. **Ml,3,1** I tot seguit entrarà al seu temple el Sobirà que vosaltres cerqueu. El missatger de l'aliança, que vosaltres desitgeu, ja ve!*

23 Així ho prescriu la Llei del Senyor: *Tot primogènit mascle serà consagrat al Senyor.* **24** Havien d'oferrir en sacrifici, tal com diu la Llei del Senyor, un parell de tórtors o dos colomins.

El Fill de Déu Pare és presentat al Temple de Jerusalem amb tota senzillesa, fent cua entre les dones que se sotmeten al ritual de la purificació. És presentat a Déu Pare com l'Anyell de Déu que ens rescata del pecat; el qui és l'únic sant, ve a ser rescatat amb un parell de tórtors, i la seva mare, la Mare immaculada del Déu fet home, igual com totes les dones després d'haver infantat, ve a ser purificada. Així ho prescriu la Llei del Senyor.

*A la carta als Hebreus, es descriuen els sentiments de Crist Déu i Home: **He,10,5** Per això, quan entra al món, Crist diu a Déu: No has volgut sacrificis*

ni oblacions, però m'has format un cos; **6** no t'has complagut en holocaustos ni en sacrificis pel pecat. **7** Per això t'he dit: A tu em presento. En el llibre hi ha escrit de mi que vull fer, oh Déu, la teva voluntat.

25 *Per aquests dies viu a Jerusalem un home que es diu Simeó. És just i pietós, espera que Israel serà consolat i té el do de l'Esperit Sant.* **26** *En una revelació, l'Esperit Sant li ha fet saber que no morirà sense haver vist el Messies del Senyor.* **27** *Va doncs, al temple, guiat per l'Esperit, i quan els pares entren per la porta de Nicanor a fi d'accedir a l'atri dels israelites amb l'infant Jesús per complir amb ell el que és costum segons la Llei,* **28** *Maria i Josep el veuen apropar-se decidit, els demana el nen, el pren en braços i beneeix Déu dient:*

29 *-Ara, Senyor, deixa que el teu servent se'n vagi en pau, com li havies promès.* **30** *Els meus ulls han vist el Salvador,* **31** *que preparaves per presentar-lo a tots els pobles:* **32** *llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el teu poble.*

33 *El pare i la mare es meravellen del que es diu d'ell.* **34** *Simeó els beneeix i diu a Maria, la seva mare:*

- Aquest infant serà motiu que a Israel molts caiguin i molts d'altres s'aixequin; serà una senyera combatuda, **35** i a tu mateixa una espasa et traspasarà l'ànima. Així es revelaran els sentiments amagats al cor de molts.

36 *Hi ha també una profetessa, Anna, filla de Fanuel, de la tribu d'Aser. És d'edat molt avançada: ha viscut set anys amb el seu marit, **37** però ha quedat viuda, i ara ja té vuitanta-quatre anys. Mai no es mou del temple i dona culte a Déu nit i dia amb dejunis i pregàries.* **38** *Ella, doncs, es presenta en aquell mateix moment i dona gràcies a Déu i parla de l'infant a tots els qui esperen que Jerusalem serà alliberada.*

Quin contrast en el missatge de Simeó! Josep i Maria han tornat a sentir, ara de boca de l'ancià, que Jesús és el salvador i la llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el seu poble, però un salvador que serà senyera combatuda. I hi afegeix que l'ànima d'ella haurà de ser traspassada per una espasa; això és nou.

Presenten el seu fill amb el cor disposat a complir la voluntat del Senyor, ara saben que aquesta voluntat a ella l'hi causarà dolor, i havent-se retirat Simeó i arribat el seu torn, presenten al Pare el fill d'ells, el Fill d'Ell, el qui salvarà tots els pobles, no sols el poble jueu; això també és nou.

Déu va duent a terme els seus plans, i sols els qui són guiats per l'Esperit n'estan al cas. Josep i Maria, que volen mantenir el seu secret, tornen a constatar que Déu de moltes maneres vol fer saber als homes que el seu Fill ja ha vingut al món, que la redempció és a tocar, i en va sembrant l'expectació. Els dirigents religiosos i els polítics no s'adonen de res.

Després que han complert tot el que mana la Llei, Josep i Maria pensen que ja és hora de tornar a Natzaret, però faran una primera etapa fins a la casa dels afores de Betlem a fi de fer-hi un descans. Es posen en marxa. Mentre avancen, repassen els esdeveniments que han compartit des que Josep va acceptar Maria a casa seva: les peripècies de la inesperada anada a Betlem i les del naixement de Jesús, combinades amb les meravelles que els han explicat els pastors i les profecies de Simeó i d'Anna.

Maria agraeix a Déu la companyia i l'ajut de Josep per passar les dificultats, i mirant-lo somrient li diu:

- Què hauria fet jo sense tu, Josep?

Ell li respon:

- És Déu qui ens ajuda a tots dos; tu i el nen sou el meu tresor, Maria. És un goig el que el Senyor ha volgut de mi.

Se'n tornen a Galilea? (Lc 2)

39 *Havent complert tot el que mana la Llei del Senyor, se'n tornen a Galilea, al seu poble de Natzaret.*

És molt sorprenent que Lluc no expliqui res del que relata Mateu sobre la infantesa de Jesús: La visita d'uns savis, la fugida a Egipte, i la matança dels innocents. Per això clou aquesta etapa amb la frase que precedeix, però si s'accepta com a real o al menys possible el que Mateu explica, hauríem de pensar que la frase de Lluc no és precisa, i la tornada a Galilea caldria situar-la després dels relats de Mateu. Seguint aquesta lògica, el darrer versicle amb que Lluc clou la infància de Jesús, i que es refereix a la seva creixença, el situo en el paràgraf de la creixença de Jesús. De fet, Mateu posa al final de l'explicació del retorn d'Egipte (Mt,2,23) el fet que se'n van a viure a un poble anomenat Natzaret. Però aquesta expressió, ens porta a pensar que per Mateu, Josep i Maria no hi haguessin viscut mai abans, contradient flagrantment Lluc.

Per què Lluc no explica el mateix que Mateu? Per què les diferències entre aquests dos evangelistes? Qui ho pogués saber!

Abans de començar les narracions de Mateu, faig aquestes consideracions:

A l'inici del paràgraf de la Circumcisió i al final del de la Presentació al Temple, he apostat per una casa als afores de Betlem, i la mantinc per la visita dels savis, perquè si Herodes es va inquietar, i amb ell tot Jerusalem, què no hauria passat també a l'entorn d'una casa d'un poble tan petit com Betlem?

També aposto que l'adoració dels savis es va produir no gaire després de la Circumcisió i de la Presentació al Temple, perquè hauria sigut molt complicat evitar la persecució d'Herodes si la presentació al temple encara no s'hagués produït. L'evangelista posa en boca dels savis aquesta pregunta: On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Aquesta expressió crec que és hiperbòlica. Pels savis aquest "acaba de néixer" correspondria al moment del coneixement del missatge, que coincidiria amb el moment de l'aparició de l'estrella, però el poc temps que ha transcorregut fa que encara sigui verdadera. Per tant els savis deurien arribar a Jerusalem després de quaranta dies i escaig. Tots els episodis de la primera infància de Jesús calia que es produïssin en un marge curt de temps, per eludir la persecució d'Herodes. Establert això, hom podria concloure que els savis procedien d'un o d'uns llocs situats a una distància que a peu o bé cavalcant es podia fer en uns quaranta dies.

*I si atenem als qui aposten que el lloc va ser Natzaret, segur que el fet encara hauria perdurat a la memòria dels habitants que el van presenciar i que encara eren vius quan Jesús va ser expulsat de la sinagoga, cosa que hauríem de descartar tenint en compte els comentaris que hi van fer els vilatans: **Mc,6,2** D'on li ve, tot això? Què és aquesta saviesa que ha rebut? I aquests miracles obrats per les seves mans? **3** No és el fuster, el fill de Maria, el germà de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves germanes, no viuen aquí entre nosaltres? No associen Jesús amb res d'extraordinari, el seu currículum es redueix a ser el fill del fuster...*

Visita d'uns savis (Mt 2)

*Fins ara a més de Maria i Josep, Déu ha anunciat el naixement del Messies a Elisabet i Zacaries, després ho ha fet saber als pastors de Betlem, i a Simeó i Anna. Segurament per boca dels pastors la notícia ha arribat a molta gent de la contrada, i qui sap si de més lluny, però també vol fer-ho als pobles de més enllà, concretament a uns savis d'Orient. Ho va profetitzar Isaïes: **Is,60,1** Alça't radiant, Jerusalem. **Is,60,3** Els pobles s'acostaran a la teva llum, els reis vindran a la*

claror de la teva albada. **Is,60,6** Et cobriran onades de camells, dromedaris de Madian i d'Efà; tots vindran de Saba portant or i encens i proclamant la grandesa del Senyor.

1 Després que Jesús *ha nascut* a Betlem de Judea, en temps del rei Herodes, *han vingut* uns savis d'Orient i *a l'arribar* a Jerusalem, **2** *han preguntat*: - On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo.

Estant al seu lloc d'origen i mitjançant una estrella, han sabut que just en aquell moment acabava de néixer un rei dels jueus. No es tracta d'un rei qualsevol, es tracta d'un rei a qui cal adorar, i han decidit anar a fer-li el degut homenatge. Davant la manca de detalls, han pensat que el millor seria anar a la capital del regne, pensant que allà els sabran donar raó i guiar-los per a dur a terme el seu propòsit. Han preparat el viatge immediatament i s'han posat en marxa. S'han endut un intèrpret que els pugui ajudar quan arribin a destí

3 *La pregunta dels savis, ràpidament provoca i escampa rumors, i quan el rei Herodes ha sentit que es refereixen al naixement d'un suposat rei dels jueus, s'ha inquietat, i amb ell tot Jerusalem. El rebombori que s'ha generat és superlatiu. Segurament el rei no és aliè al que des de l'adoració dels pastors ha circulat de boca a boca sobre el naixement del Messies, però ara els savis parlen del rei dels jueus. Sentir parlar del Messies no li ha importat gaire, però ara s'adona que el Messies és l'anomenat rei dels jueus, i això no ho pot consentir.*

4 *Herodes convoca tots els grans sacerdots i els mestres de la Llei que hi ha entre el poble. És urgent preparar un pla contra aquest rei dels jueus. Es tracta d'un rival directe. El primer que cal aclarir és el lloc on ha sigut l'esdeveniment, i els pregunta on diu l'Escriptura que ha de néixer, però no volent aixecar sospites, no l'anomena rei dels jueus, sinó el Messies.* **5** *Ells li responen:*

- A Betlem de Judea. Així ho ha escrit el profeta: **6** » *I tu Betlem, terra de Judà, no ets de cap manera la més petita de les principals viles de Judà, perquè de tu sortirà un príncep que pasturarà Israel, el meu poble.*

7 *El tema és súper important per Herodes, s'adona que encara no té prou informació, i com que no vol errar el tret, crida en secret els savis, i els demana el moment exacte en què se'ls ha aparegut l'estrella, així podrà encertar a fer el càlcul de l'edat d'aquest reietó, 8 i per assegurar l'estratègia els encamina a Betlem dient-los:*

- Aneu i informeu-vos amb exactitud d'aquest infant; i quan l'haureu trobat, feu-m'ho saber, perquè jo també pugui anar a adorar-lo.

Herodes esta orgullós de si mateix, està convençut que la seva estratègia de lloç disfressat d'anyell no li pot fallar. Per això els ha incitat a marxar de pressa, així tornaran més aviat. Ell no sap que Déu ha fet que ell es fii dels savis, i no vulgui encomanar als seus soldats que no els perdin de vista.

9 Després de sentir aquestes paraules del rei, es posen en camí. Llavors l'estrella que havien vist sortir comença a avançar davant d'ells, fins que s'atura damunt el lloc on és l'infant. **10** L'alegria que tenen en veure l'estrella és immensa.

11 *El lloc és una austera casa de camp, ells havien imaginat que el rei dels jueus habitava en un palau, però el rei que habita un palau l'acabaven de tractar i no és pas recent nascut. Quina mena de rei és aquest petit noi? On és la seva cort i els seus guardes?*

Fan per entrar a la casa, veuen el nen amb Maria, la seva mare. Josep no hi és, ha sortit a fer llenya, sent la remor però des d'on és no veu bé el que esta succeint. Maria el crida, i ell compareix tot seguit. Tots dos estan torbats, els savis en constatar-ho s'afanyen a donar-los explicacions:

- Venim de llocs llunyans on hem vist sortir una estrella que ens anunciava el rei dels jueus acabat de néixer. Al veure-la, hem sentit als nostres cors un foc ardent que ens ha empès a adorar-lo; decidits, ens hem preparat per viatjar a Jerusalem, on hem preguntat amb afany. La nostra presència ha arribat a oïdes del rei Herodes, que en secret ens ha fet cridar per demanar-nos el moment exacte de l'aparició de l'estrella. Llavors ha convocat els grans sacerdots i els mestres de la llei per preguntar-los on diuen les escriptures que ha de néixer el Messies, i ells han afirmat que a Betlem de Judea. El rei ens ha indicat com arribar a Betlem, i ens ha encomanat trobar l'infant i informar-nos be d'ell; ens ha dit que sobretot un cop trobat tornem a veure'l per fer-li-ho saber tot, ja que ell també el vol adorar. Ens hem posat novament en camí, i hem tingut una alegria immensa quan l'estrella ha tornat a aparèixer, i de seguida ha començat a guiar-nos fins a parar-se aquí.

Josep i Maria es relaxen al sentir l'explicació, i els somriuen. Josep els invita a seure al pedrís del fons de l'estança, però els savis s'apropen a Jesús amb reverència i s'inclinen per contemplar-lo; tot seguit demanen a Josep i Maria quin dia va néixer el seu fill, i admirats constaten que coincideix amb el dia que se'ls va aparèixer l'estrella. Llavors els sol·liciten tota mena de detalls sobre l'infant. Maria

els relata l'anada a Betlem, i el naixement; Josep la visita dels pastors. Els savis escolten amb atenció, i creuen que el nen és el Fill de Déu. Llavors es prostren a terra i l'adoren. Després obren les seves arquetes i li ofereixen presents: or, encens i mirra.

Maria i Josep els accepten amb humilitat i agraïment.

Finalment els savis, després de compartir amb la família una bona estona, amb molta cerimònia s'acomiaten i emprenen el camí de retorn. 12 I, advertits en somnis que no vagin pas a veure Herodes, se'n tornen al seu país per un altre camí. Herodes ha volgut ser murri, però Déu és totpoderós. Quin home, per poderós i llest que sigui, pot impedir els seus plans?

*Un cop sols, Josep i Maria repassen tots els detalls de l'extraordinària visita, i magnifiquen Déu per tot el que els està passant, senten que Ell els acompanya. Recorden el que ha predit Simeó: **Lc,2,30** Els meus ulls han vist el Salvador, **31** que preparaves per presentar-lo a tots els pobles, i també com han anomenat el seu infant: rei dels jueus.*

Josep s'ha intranquil·litzat en sentir dels savis les inquisicions d'Herodes, però no li'n fa cap comentari a Maria per mor de no torbar-la. Maria, a l'anar a descansar, ho grava tot al cor i medita l'esdeveniment.

Quan els savis estan de tornada a casa seva, escampen per les seves contrades les meravelles del viatge. Déu va ampliant encara més l'expectació creada pel naixement del Messies.

Fugida a Egipte (Mt 2)

13 Quan els savis se n'han anat, un àngel del Senyor s'apareix en somnis a Josep i li diu:

- Lleva't, pren el nen i la seva mare, fuig cap a Egipte i queda-t'hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes buscarà l'infant per matar-lo.

14 Josep es lleva a l'instant, es posa en alerta màxima, i passa l'alerta a Maria, que està dormint:

- Corre, Maria, de pressa, hem de sortit ara mateix, Herodes vol matar el nen, l'àngel del Senyor m'acaba de manar que agafem el nen i fugim cap a Egipte, quan puguem tornar ja ens ho dirà.

Maria, que finalment s'ha adormit en pau, tot i que tard, també es lleva sobresaltada. Com a mare, de primeres ha tingut una esgarripança, però tot seguit s'asserena perquè no dubta de la protecció del Senyor.

Si pensaven tornar aviat a Natzaret per reprendre la seva vida normal, ara han d'abandonar dràsticament aquesta idea. Josep després de tot el que han passat des que van sortir de Natzaret, ja tenia coll avall el retorn a la normalitat, per això ara li bull el cap, està pensant en les tasques que va haver de suspendre a Natzaret per complir amb el cens, i en com s'ho faran els dos fills que l'ajuden al taller. Ell va estimar el temps que probablement seria fora del poble, i en va informar als seus clients. Ara ho haurà d'abandonar tot i quedar malament. Ho ha pensat un instant, però res l'ha de distreure del que cal fer. Es tracta de vida o mort, han d'emprendre ràpidament un viatge de centenars de kilòmetres, que pot durar de deu a catorze dies i cal concentrar-se a preparar-lo ràpidament.

Quin contrast d'esdeveniments en tant poc temps! Comença la primera persecució que ha de sofrir el Fill de Déu a la terra. Coneguda com és la crueltat d'Herodes, que ha fet assassinar a diversos fills i altres persones, no perden ni un instant a recollir les pertinències, i en plena nit surten a fer camí. Josep tria la ruta que passa per Gaza vorejant el Mediterrani, més planera, però sobretot perquè és més allunyada de Jerusalem i de Betlem.

Finalment, Josep pren de nit el nen i la seva mare, se'n va cap a Egipte. Abans de creuar el desert s'aprovisiona, té diners per tirar endavant la seva família, però per a emprendre un viatge d'aquesta envergadura li vindrà molt bé l'or que Déu ha previst amb la visita dels savis. Exquisida combinació d'incertesa i de divina providència. S'uneixen a una caravana, cosa que els facilitarà suportar les inclemències del temps, la disposició d'aigua i la protecció contra els bandits. Maria, segons la tradició, cavalca un ase portant el nen als braços, i Josep mena l'animal agafant el ronsal. Tots dos donen gràcies a Déu per la seva protecció, i ella agraeix la responsabilitat, el bon fer, i la companyia de Josep.

Al delta del Nil hi han establert moltes comunitats jueves, la Sagrada Família s'ha instal·lat en una d'elles; això els proporcionarà informació i mitjans per adaptar-se a l'exili. Josep malda per trobar un lloc per exercir el seu ofici, a fi de sostenir la seva família. Gent de fe com son, confien en la divina providència.

Aquest Josep, fill de Jacob (Mt,1,16), en el viatge d'anada a Egipte, rememora el que havia fet el Josep fill del patriarca Jacob (Gn,37,28), quan va ser venut pels seus germans.

15 *I s'hi queda fins a la mort d'Herodes. Així es complirà allò que el Senyor havia anunciat pel profeta: D'Egipte he cridat el meu fill.*

Matança dels infants de Betlem (Mt 2)

16 Quan Herodes s'ha vist burlat pels savis, s'ha indignat molt, i ha ordenat que a Betlem i a la seva rodalia *matin* tots els nens de dos anys en avall, l'edat que *ha calculat* pel que li havien dit els savis. **17** Així es complirà allò que havia anunciat el profeta Jeremies: **18** *A Ramà se sent un crit, plors i grans planys: és Raquel que plora els seus fills, i no vol que la consolín, perquè ja no hi són.*

Els savis, en ser interrogats per Herodes del moment exacte en què se'ls havia aparegut l'estrella, li han dit la veritat perquè per desconeixement no tenien cap motiu per dubtar de la bona fe del rei, però aquest tirà, per assegurar el tret, determina la mort de tots els nens de dos anys en avall, quan Jesús només fa quaranta dies i escaig que ha nascut, (multiplica el temps per més de divuit!!!). I no limita la matança a Betlem, l'estén a la seva rodalia. Ha pensat que amb aquesta sanguinària mesura s'assegura la mort d'un competidor, la vida d'aquestes innocents criatures no li mereix cap valor. No sap que al nadó que ell vol matar, ningú no li pot prendre la vida si ell no la dona: Jn,10,17 El Pare m'estima, perquè dono la vida i després la recobro. 18 Ningú no me la pren, sóc jo qui la dono lliurement. Tinc poder de donar-la i tinc poder de recobrar-la; aquest és el manament que he rebut del meu Pare.

Segons el Protoevangeli de Jaume, l'ordre d'Herodes també va afectar al precursor Joan. Quan Elisabet s'assabenta que volen llevar la vida del seu fill, fuig amb ell a la muntanya. Herodes no para de buscar-lo, mana als seus servents que preguntin a Zacaries on és, ell diu que no ho sap. Ho fa preguntar per segon cop, i al no obtenir resposta l'assassinen dins el Temple a trenc d'alba.

Potser algú es pot escandalitzar d'un Déu que permet una matança de criatures com aquesta, però aquest fet no és diferent de tants i tants d'altres com s'han esdevingut durant tota la història humana, degut a la maldat dels homes. Potser no s'accepta Déu, i potser no s'accepta la seva intervenció en les nostres vides, però se li exigeix que no permeti coses així. Hom s'oblida que per sobre de tot Déu respecta escrupolosament la llibertat dels homes, també quan s'entesten a fer el mal: Mt,5,45 fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos. Tanmateix això no treu que a la fi del temps Jesús judicarà tota la Humanitat: Lc,21,27 Llavors veuran el Fill de l'home venint en un núvol amb gran poder i majestat. Jn,5,22 El Pare no s'ha reservat de judicar ningú, sinó que ha

confiat al Fill tot el judici. **Jn,5,27** Li ha donat poder de judicar, ja que és el Fill de l'home.

Bé sabem que Jesús en la seva vida entre nosaltres, no es va posar a dirigir el món política, econòmica o judicialment, al contrari, es va sotmetre als qui aleshores governaven, sense intervenir per evitar la passió i la mort, sinó a donar a conèixer la seva obra salvadora i plantar la llavor de la fe, per mor d'instaurar el regne de Déu als cors de les persones de bona voluntat. És la manera de fer que té Déu en tota la història de la Humanitat, respectar la llibertat de tothom, però donant fortalesa, gràcia i pau als qui creuen en Ell i segueixen els seus ensenyaments. D'aquesta manera, els nostres cors estan preparats per afrontar amb joia les penalitats de la vida, fins i tot la mort. La fe fa desaparèixer la por.

*Potser no hi ha o no hi haurà pau al cor de tothom, però sí que hi ha i hi haurà pau als cors on habita el Senyor: **Mi,5,2** Així, doncs, el Senyor els tindrà abandonats fins al temps que infanti la qui ha d'infantar. **3** Ell vindrà a pasturar amb el poder del Senyor, amb la glòria del nom del Senyor, el seu Déu. **4** Ell serà la pau. Si Ell és amb nosaltres, tenim la seva pau, i els nostres cors no han de témer res, restaran serens: **Jn,14,27** Us deixo la pau, us dono la meua pau. Jo us dono la pau que el món no dóna. Que els vostres cors s'asserenin i no temin.*

Déu és totpoderós, i això inclou el poder de retornar la vida als morts, ho demostra la formidable resurrecció del seu Fill, i per això pot prometre vida eterna després de la mort als qui creuen en Ell.

Si creiem en la vida eterna, i en la seva misericòrdia i tendresa, tampoc no es pot afirmar que morir jove sigui una desgràcia. Hem d'estar segurs que la vida a la casa del Pare és infinitament millor que la que tenim en aquest món. Una vida molt curta o molt llarga aquí, no són res comparades amb l'eternitat. Això no vol dir que per als familiars, primordialment els pares dels qui moren joves, la seva pèrdua no sigui un dels dolors més grans que es poden suportar, però si la fe és ferma, sempre ens hauria d'alegrar que un familiar passi a la casa del Pare.

*Déu ens coneix i ens estima des d'abans de formar-nos en les entranyes de la mare: **Jr,1,5** Abans de formar-te en les entranyes de la mare, jo et coneixia. A una vida curta tampoc li ha mancat l'amor de Déu, i no per ser curta serà privada de la vida eterna: **Mt,20,12** Aquests darrers han treballat només una hora i els pagues igual que a nosaltres, que hem hagut de suportar el pes de la jornada i la calor. Déu no necessita temps, el transcendeix, en un instant en té prou per*

abocar el seu amor fins a vessar. Recordem també la petició del bon lladre i la resposta que va rebre: Lc,23,42 Jesús, recorda't de mi quan arribis al teu Regne. *43* Jesús li digué: - T'ho asseguro: avui seràs amb mi al paradís. *A més l'amor de Déu no és com el dels homes: sl,103,11* El seu amor als fidels és tan immens com la distància del cel a la terra. *I també: Mt,20,15* Que no puc fer el que vull amb el que és meu? O és que tens enveja perquè jo sóc generós?

Retorn d'Egipte (Mt 2)

A la Història de Josep el fuster, es diu que la Sagrada Família va romandre a Egipte durant un any, un temps suficient perquè ningú pugui identificar fàcilment Jesús amb el Messies i així protegir-li la vida.

La tradició copta afirma que la Sagrada Família va fer el viatge de retorn per mar perquè era més econòmic i més còmode. En aquella època hi havia moltes embarcacions que navegaven el Nil des de Memfis fins a Alexandria.

19 Un cop mort Herodes, un àngel del Senyor s'apareix en somnis a Josep, a Egipte, *20* i li diu:

- Lleva't, pren el nen i la seva mare i vés-te'n al país d'Israel, que ja són morts els qui volien matar l'infant.

21 Josep es lleva, pren el nen i la seva mare i enfilen el camí cap al país d'Israel.

L'àngel no els ha indicat el lloc concret on han d'anar. Déu es fia de la prudència i bon criteri dels pares de Jesús. A mida que es van apropant a Israel, Josep i Maria sospesen a quin lloc els convé instal·lar-se. Josep fa aquest comentari:

- Jo crec Maria, que tal com estem, el millor que podem fer és tornar a Natzaret. Primer de tot, perquè a Judea és on Herodes va fer matar tants infants, i potser encara hi podríem trobar algú que volgués fer mal al nen, en canvi a Natzaret no se li acudirà a ningú buscar-hi el Messies. I després perquè allà hi tenim la casa i el taller, la meua família, sabem que de feina no me'n faltarà, i ara convé que treballi per tirar la família endavant.

Maria li diu:

- Molt bons arguments, Josep, però penso que a Natzaret, com a tot poble petit, la gent acostuma a ser xafardera, i ens poden fer moltes preguntes, haurem d'estar sempre molt atents a no dir res que ens pugui comprometre.

Josep li replica:

- No hi havia pensat en això, Maria, però què hem de fer? Encara tenim uns dies per decidir-ho, pensem-ho una mica més.

- D'acord, Josep, li diu Maria.

Mentre ho estan madurant, **22** senten a dir que Arquelau regna a Judea en lloc del seu pare Herodes, llavors Josep agafa por d'anar-hi però vol rumiar-ho encara una mica més abans de tornar-ho a comentar a Maria. La veritat és que no dorm tranquil, però avui aquesta nit ha sigut advertit en somnis que millor no es quedin a Judea. Quan s'ha aixecat li ho ha comentat a Maria i tots dos han decidit retornar a la regió de Galilea **23** i llavors se'n van a viure a un poble anomenat Natzaret. Així es complirà allò que havien anunciat els profetes: «Li diran Natzarè.»

Ja de camí a la seva vila, parlen de com podran respondre millor a les previsibles preguntes que els faran. Josep li diu a Maria:

- Pel que fa a la gent del poble, jo crec que el millor és dir-los la veritat, però no amb tot detall. Els nostres convilatans estaven al cas del teu embaràs, per tant no s'estranyaran de veure Jesús. I si ens pregunten com és que hem estat tant de temps fora vila, els direm que la matança decretada per Herodes ens va fer molta por i que per tornar vam preferir que el nen fos més gran. Demanem a Déu que a ningú se li acudeixi pensar que el perseguit podria ser el nostre fill.

- Em sembla bé, Josep, li diu Maria. Que Déu ens ajudi i faci que els nostres convilatans s'ho creguin i no ens facin gaires preguntes impertinents.

- Que així sigui Maria, afegeix Josep. Ell sempre ens ajuda en els moments de perill.

A Maria encara li queda una pregunta:

- I a la teva família què els diem, Josep?

Ell li respon:

- Jo els diria el mateix que acabem d'acordar, i és clar que no els parlarem de l'anunci dels àngels als pastors de Betlem, ni de la visita dels savis. Ja veus com han volgut matar el nen, no es cosa que convingui propagar. Confiem-ho tot al Senyor, en cas que faci falta, Ell ja ens posarà als llavis les respostes més prudents i convincents.

- Crec que tens raó, Josep, fem-ho així.

A l'arribar a Natzaret, Maria i Josep saluden els veïns que es van trobant, però procuren no allargar la conversa. Primer passen per les cases on viuen els fills de Josep, que porten molt de temps patint per la seva llarga absència. S'alegren de

veure'ls bé i els feliciten pel seu nou germà Jesús que se'ls mostra somrient i curiós. Quan el Jaume el veu, demana per agafar-lo i li fa una abraçada. Jesús ho accepta satisfet. Jaume retorna amb ells cap a casa. Un cop allí, Josep i Maria donen gràcies a Déu perquè no els ha costat excessivament saciar la curiositat del veïnat ni la de la seva família.

Un detall: abans de marxar cap a Betlem, Josep havia fet un llit per Jesús, però no l'havia fet de la mida d'un nadó, sinó més gran, i ja des de la primera nit, Jesús ha pogut dormir confortablement.

Jaume es mostra molt content de tornar a ser a casa del seu pare amb Maria, i encara més amb el petit Jesús. Fins que no marxarà de casa, exercirà de germà gran, i tots dos compartiran tota mena de vivències. A l'evangeli de Tomàs s'explica que una vegada un escorpí va picar el Jaume quan el seu pare li havia manat anar a fer llenya. Jesús, que l'havia seguit, el va curar. A l'Evangelí del Pseudo-Mateu s'afirma que els fills de Josep professaven veneració i respecte a Jesús.

Un cop superats els primers moments de retorn a Natzaret, s'han anat saludant i tractant amb tota la gent del poble, i com que tothom no és igual, Josep i Maria han pogut sentir com algú ha criticat Josep:

- No tenia prou fills de la seva primera dona, el fuster, que a la seva edat s'ha buscat una noia tan jove?, i a més tenir-hi un fill... que no en tenia prou? Qui s'ho hauria pogut imaginar?

A ells això no els afecta massa, estan contents perquè els va bé per guardar el secret de l'encarnació de Jesús, i Josep ho encaixa amb alegria, s'ho pren com la conseqüència d'acceptar la voluntat de Déu per ser el pare del seu Fill. Maria li agraeix la seva bona disposició.

El Déu fet home ha refet el camí que guiats per Moisès feren els israelites durant quaranta anys fins arribar a la terra promesa. El nou Moisès, per la filiació divina que ens regala amb la seva redempció, ens porta a tots els qui creiem en ell, a la nova terra promesa: el regne de Déu en aquest món, i la vida eterna a la casa del Pare. Maria i Josep l'acompanyen en el seu camí; també en la nostra vida de pelegrinatge, som acompanyats per Maria exercint tothora com a mare nostra, i per Josep com a pare i Patró de l'Església.

Creixença de Joan Baptista (Lc 1)

Un dia, essent Joan un adolescent, la seva mare Elisabet li explica com va ser el seu naixement:

El teu pare i jo érem d'edat avançada i no podíem tenir fills. Un dia al teu pare li va tocar entrar al Santuari del Senyor a oferir encens. Mentre l'oferia se li va aparèixer un àngel a la dreta de l'altar. Ell es va torbar, però l'àngel li va dir:

-No tinguís por, Zacaries. la teva súplica ha estat escoltada. Elisabet, la teva muller, et donarà un fill, i li posaràs el nom de Joan. 14 En tindràs una gran joia, i molts s'alegraran del seu naixement. 15 Serà gran als ulls del Senyor; no beurà vi ni altres begudes alcohòliques i quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare. 16 Conduirà molts israelites cap al Senyor, el seu Déu. 17 Anirà al davant del Senyor amb l'esperit i el poder d'Elies: farà que els pares es reconciliïn de cor amb els fills i portarà els rebels pels camins dels justos. Així prepararà per al Senyor un poble ben disposat.

Joan queda estupefacte al sentir-se al·ludit per les paraules de l'àngel, i li diu:

- Fins ara, mare, no me n'havies dit res de tot això.

- Ara, Joan, li fa Elisabet, és el moment que ho sàpigues, ja no ets un nen.

Elisabet nota que els ulls, les orelles i fins i tot l'ànima de Joan estan oberts de bat a bat.

- Deixa'm que segueixi: El teu pare no s'ho va creure, i l'àngel li va dir que es quedaria mut fins al dia del teu naixement, i així va ser.

- Caram mare, això li va passar al pare?

Ella prossegueix:

- Al sisè mes del meu embaràs, 40 va venir a casa la nostra parenta Maria, i em saludà. 41 Tan bon punt vaig sentir la salutació de Maria, tu vas saltar dins les meves entranyes, i jo vaig quedar plena de l'Esperit Sant. 42 Llavors vaig cridar amb totes les forces: Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes! 43 Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar? 44 Tan bon punt he sentit la teva salutació, l'infant ha saltat de joia dins les meves entranyes. 45 Feliç tu que has cregut: allò que el Senyor t'ha anunciat es complirà! Jo no tenia la més mínima idea de la maternitat de Maria, i molt menys que el fruit del seu ventre era el Senyor, l'Esperit Sant m'ho va revelar en aquell moment.

Llavors a Maria li sortí de l'ànima un himne de lloança a Déu, reconeixent les meravelles que Déu havia obrat en ella. 56 Maria es va quedar uns tres mesos amb mi, i després se'n tornà a casa seva. Durant aquest temps em va ajudar i m'explicà com el mateix àngel Gabriel que va anunciar al teu pare, entrà un dia a casa seva i li va dir que tindria un fill per obra de l'Esperit Sant: 32 Serà gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare. 33 Regnarà per sempre sobre el poble de Jacob, i el seu regnat no tindrà fi.

- Quines coses més admirables m'expliques, mare. El fill de Maria és el Messies...

- Així és fill meu, has vist? El Fill de Déu ens va visitar a casa nostra i per la seva presència, l'Esperit Sant va venir als nostres cors. No ho veus, Joan? Tal com a Maria, Déu va mirar també la nostra petitesa.

- Mare, diu Joan, jo sempre he sentit en el meu cor l'amor de Déu, tu i el pare m'heu ensenyat a estimar-lo; ara veig que ell m'ha estimat abans jo no naixés, que el meu nom em ve per ell, i que m'ha donat l'Esperit Sant. I després d'això què més va passar? Com va recuperar la parla, el pare?

Elisabet li ho explica:

- El dia que et vam circumcidar, els presents no volien que et diguessis Joan, sinó Zacaries com el teu pare. Com que ell no podia parlar, vaig ser jo qui vaig dir que de cap manera. Ells, tossuts, van insistir a preguntar-ho al pare. 63 Ell va demanar unes tauletes i va escriure: «El seu nom és Joan.» Tots van quedar meravellats. 64 A l'instant el teu pare va recobrar la paraula i començà a beneir Déu. 65 Un gran respecte s'apoderà de tots els veïns. La gent parlava d'aquestes coses per tota la muntanya de Judea, 66 i tothom qui ho sentia ho guardava en el seu cor i es preguntava: «Què serà aquest infant?»

Llavors el teu pare 67 quedà ple de l'Esperit Sant i va recitar un himne ple de referències a tu i al fill de Maria.

Joan li demana a la seva mare que li detalli el que va dir el seu pare, i Elisabet li satisfà. El cor de Joan s'estremeix al sentir com ella repeteix que Déu vol que ell ha d'anar al davant del Messies a preparar-li els camins, i li diu a la seva mare: Que es compleixin en mi les paraules de l'Altíssim i que ell mateix m'hi ajudi. Elisabet l'abraça fortament, i dona gràcies a Déu.

80 L'infant creixia i s'enfortia en l'Esperit, i va viure al desert fins al dia que es manifestà a Israel.

Lluc ens acaba de dir que Joan va viure al desert fins al dia que es manifestà a Israel. Al parlar de la matança dels Innocents, he citat que el Protoevangeli de Jaume explica que a ran d'aquell fet Elisabet pren Joan i fuig amb ell cap a la muntanya. Déu protegeix la vida de Joan, igual com protegeix la de Jesús, i més endavant, abans de començar la seva missió, també el crida al desert, a fi que l'Esperit el prepari per a la seva missió.

Creixença de Jesús (Lc 2)

40 L'infant creixia i s'enfortia, ple d'enteniment; i Déu li havia donat el seu favor.

Cap comentari extraordinari. Josep i Maria, pel comportament plenament ordinari de Jesús, han après com Déu vol que es comportin amb el Verb encarnat, amb tota naturalitat.

Els anys que van des de l'anunciació de Gabriel fins a la tornada d'Egipte, han sigut per a Josep i Maria una barreja sublim d'esdeveniments moltes vegades farcits d'esforç i patiment, i també de moments entranyables: imaginem el primer somriure que els ha fet Jesús, i la primera vegada que ell, la Paraula de Déu, se'ls ha adreçat amb un "mare" o "pare" als llavis.

La família es comporta com qualsevol altra de Natzaret. Maria fa de mestressa de casa, pasta la farina, es cuida de fer el menjar i la neteja, quan convé fila la llana i el lli per vestir la família. Josep té molta feina al taller.

Jesús s'ho passa molt bé amb el seu germà Jaume, que l'estima molt, li ensenya moltes coses i es diverteix amb ell. També des de menut li agrada acompanyar i ajudar la mare quan va a la font a omplir la gerra de l'aigua, i passa hores al taller del pare junt amb el Jaume, els primers anys jugant i observant el que fa, i més endavant aprenent l'ofici a poc a poc. Com tots els nens del poble, a partir dels cinc anys va a l'escola per aprendre a llegir, escriure, i també a memoritzar i estudiar la Llei. Aquesta és la forma de fer-ho: Al principi, el mestre escriu les lletres amb un estil damunt una tauleta de cera i els infants les reciten, a fi de conèixer l'alfabet. Més endavant l'infant passa a llegir fragments de la Llei o Pentateuc en un petit rotlle, començant per fragments presos dels onze capítols primers del llibre del Levític, després continua amb els primers capítols del llibre del Gènesi fins al diluvi, i finalment els culmina el seu aprenentatge llegint directament el llibre de la Llei i els Profetes. L'aprenentatge es basa sobretot en la repetició en veu alta dels fragments que el mestre llegeix. Jesús és un alumne excel·lent, els mestres

n'estan molt contents, i ho fan saber als pares, que es mostren orgullosos. Té molts amics, passa moltes estones amb ells participant en els seus jocs.

Com a bons israelites, la família va cada dissabte a la sinagoga, i Jesús sempre mostra molta atenció. Quan les lectures són les de Miquees o les de Isaïes, Josep i Maria estan amb atenció màxima. Recorden el que els pastors van sentir dir a l'àngel quan els va anunciar el naixement de Jesús: Us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. I després, ja a casa, comparteixen els seus sentiments i aprofundeixen en el sentit dels textos.

La vida de Josep i Maria és un exemple perfecte per a les famílies de tots els temps. Tenen Jesús a casa, però ni Jesús els soluciona els problemes, ni a ells se'ls acut recórrer a ell perquè ho faci, han de treballar per portar endavant la seva llar, les comoditats no abunden, però tenen el tresor més preuat: Déu habita no sols a casa seva sinó també al seu cor, coneixen la seva voluntat i volen complir-la, senten que els estima, i per això la seva joia és plena.

Igualment nosaltres, no hem d'esperar que vingui Jesús una altra vegada al nostre món per solucionar tots els problemes, hem de creure que el tenim a casa nostra, al nostre cor, per la presència de l'Esperit Sant. Coneixem l'amor que Jesús ens va mostrar per la seva passió i mort, cosa que Josep i Maria no sabien, no podem obviar viure la nostra vida enmig de les circumstàncies del món actual, però hem de viure amb els mateixos sentiments que ells. Així la nostra joia també serà plena i ningú no ens la prendrà.

Essent Jesús ben jovenet

Essent Jesús ben jovenet, li agrada que els seus pares li expliquin els fets de la seva primera infància, i als vespres, un cop Josep ha tancat el taller, a la vora del foc si és l'hivern, o al pati que hi ha al centre de la casa quan fa bon temps, Josep asseu el petit Jesús a la seva falda i el Jaume al seu costat. Jesús sempre s'afanya a portar un tamboret per a que Jaume hi sigui. A Jesús li encanten aquestes històries, i no li importa tornar-les a sentir. Al Jaume li han agradat molt la primera vegada, perquè no les coneixia, ara ja no s'hi posa tan bé. A Maria li encanta veure com s'estimen els dos germans, està molt contenta de que Jesús gaudeixi la seva companyia.

L'explicació del naixement

Un dia Jesús li demana al seu pare que li expliqui com va ser el seu naixement.

Josep comença narrant-li l'edicta del César ordenant el cens de la població, cadascú al seu lloc d'origen. Jesús li pregunta què és un cens, i Josep li ho explica com pot. Maria somriu.

Tot seguit li diu:

- La teva mare i jo teníem tot preparat perquè el naixement fos a Natzaret, però amb motiu de l'ordre de l'emperador ens vàrem haver de preparar de pressa i corrents per viatjar fins a Betlem, la ciutat de David, ja que jo en sóc descendent. La mare no es trobava gaire bé, el viatge era costa amunt i va durar alguns dies. Finalment vàrem arribar a Betlem sospirant alleujats, però aleshores no trobàvem cap lloc adequat per al teu naixement, perquè el poble estava ple a vessar, així és que ens vàrem haver de conformar a instal·lar-nos en un estable dels afores.

En aquest punt, Maria interromp el relat, per explicar a Jesús que el seu pare es va esforçar molt per a trobar un lloc millor, però no hi va haver manera:

- Jo li estic molt agraïda, perquè va suplir amb molt d'amor i delicadesa les mancances d'aquella situació inesperada. Va ser ell, qui en no disposar de lloc adequat on estirar-nos, es va apanyar per a fer uns jaços de palla, i per a tu va endreçar tant com va poder una menjadora que hi havia al fons de l'estable per proporcionar-te un jaç.

Josep continua, i li explica a Jesús que mentre ell dormia plàcidament i ells descansaven tranquil·lament, de sobte es va sentir una remor que els va posar en alerta. Se sentien moltes veus i cada vegada més a prop, finalment van irrompre a la cova una colla de pastors, exultant d'allò més, que sense demanar permís es van atansar fins a la menjadora. Jo els ho volia impedir, però anaven tan decidits, que no hi vaig ser a temps.

- Què feu nois, on aneu?, els vaig dir.

El més decidit va replicar:

*- Perdoneu, us ho expliquem. Fa una estona estàvem guardant el ramat, i de sobte se'ns ha aparegut un àngel que ens ha envoltat de llum. Ens hem espantat molt, però ell ens ha dit que no tinguéssim por, perquè venia anunciar-nos una bona nova que portaria a tot el poble una gran alegria: **Lc,2,11** A la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. **12** Això us servirà de senyal: trobareu un infant faixat amb bolquers i posat en una menjadora. **13** Llavors un estol dels exèrcits celestials, s'ha unit a l'àngel i s'han*

posat tots a cantar: 14 --Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima. Perdoneu la nostra irrupció, però hem sentit als nostres cors una força irresistible que ens hi ha empès. En desaparèixer els àngels, tot seguit ens hem posat en marxa cap a Betlem, i no hem parat fins arribar aquí, teníem moltes ganes de conèixer l'infant, i per això ens hem acostat d'aquesta forma a la menjadora. Els companys del qui parlava s'afegiren a les disculpes i tots plegats manifestaren l'alegria immensa que sentien a l'haver-te trobat tal com l'àngel els havia dit.

Jesús està embadalit mentre el seu pare es recrea en l'explicació.

- La teva mare i jo estàvem contents d'haver pogut trobar un lloc reservat i discret, no esperàvem cap visita, ens varen sorprendre i meravellar. Vàrem passar moltes dificultats, però estem molt contents de ser els teus pares, i t'estimem molt.

Llavors Jesús s'abraça al seu pare i li replica:

- T'estimo molt, pare, i saltant de la seva falda, se'n va corrents a llançar-se al coll de la mare, i exclama: T'estimo molt, mare.

Jesús guarda en el seu cor tot el que li explica el seu pare.

L'explicació de la visita d'uns savis

Més endavant Jesús li va demanar a Josep que li expliqués una altra història.

Jesús se li asseu a la falda, i Josep li diu que un altre dia van ser uns savis qui els van fer una visita. Saps què, nen?, que t'ho expliqui la mare.

- Sí, mare, explica-m'ho, exclama Jesús.

Maria diu que com la història és una mica llarga, li explicarà després de sopar. Jesús es dóna molta a sopar i apressa també els pares, ajuda a desparar la taula, els fa seure i s'enfila a la falda de la mare.

Maria comença:

- Doncs mira, fill meu, estàvem tu i jo a casa, el pare una mica més enllà fent llenya, i vaja quina sorpresa, sense que ningú ens hagués avisat de res, se'ns presenta un grup de personatges molt ben vestits, acompanyats del seu seguici, que parlaven llengües desconegudes. Encara bé que un d'ells mig parlava la nostra llengua, i amb molta insistència em va donar a entendre que et volien conèixer. Vaig tenir la mateixa sensació de quan ens varen venir a visitar els pastors, perquè igual com ells, anaven molt decidits, tot i que es varen mostrar més cerimoniosos. Llavors els vaig preguntar qui eren, i d'on venien. Ells em varen contestar que venien d'Orient, on es dedicaven a observar la natura i els astres, i que una nit que

estaven observant el cel, van veure sortir una estrella que varen entendre que era la del rei dels jueus, i això els va fer sorgir al cor un impuls irresistible a emprendre un llarg viatge per adorar-lo, ja que havien pogut esbrinar que es tractava d'un rei extraordinari. Aviat varen organitzar un caravana amb tot el que es podia necessitar per dur a terme un llarg viatge, i es varen posar en marxa cap a Jerusalem. Jo anava de sorpresa en sorpresa. A l'arribar a la ciutat, preguntaren a tort i a dret on era el rei dels jueus que havia acabat de néixer, perquè havien vist la seva estrella i volien adorar-lo. Tot plegat era tan espectacular, que el fet es va propagar ràpidament fins arribar a oïdes del rei Herodes. El rei es va inquietar molt i també tot Jerusalem, tant que va convocar els grans sacerdots i els mestres de la Llei que hi havia entre el poble, per preguntar-los on havia de néixer el Messies.

- I què li varen respondre, mare, pregunta Jesús?

- Doncs que a Betlem de Judea, perquè així ho deia el profeta.

Jesús hi afegeix:

- Potser per això vaig néixer a Betlem.

Maria hi assenteix, i Josep tot i que Jesús no ho ha vist, també.

Maria continua:

- Herodes era un rei molt dolent, que no volia que ningú li prengués el tron, i va decidir que calia fer desaparèixer aquell nou rei dels jueus per qui preguntaven els savis, i els va demanar que quan el trobessin, passessin a informar-lo ja que també el volia adorar.

Jesús en tota l'estona no ha apartat els ulls de la vista de la mare, els desvia un moment i li pregunta:

- I qui és el rei dels jueus?

- Ets tu, fill meu, li respon.

Jesús intervé de nou:

- I què va passar més?

- Després d'això els savis es posaren en camí cap a Betlem, i varen tenir una alegria immensa perquè de seguida se'ls va aparèixer l'estrella, que en lloc de guiar-los a Betlem, els va conduir fins a casa nostra. Un cop donades totes les explicacions, els savis varen obrir les seves arquetes, i postrant-se a terra en actitud d'adoració, et van oferir or, encens i mirra.

Jesús li pregunta:

- Que vol dir, mare, en actitud d'adoració?

Ella li explica que això vol dir que aquells personatges volien reconèixer i mostrar que ell es mereixia aquella actitud i aquells presents. Després ells se'n varen tornar al seu país. I això és tot.

Jesús abraça tendrament la seva mare, i després corre a abraçar-se amb el seu pare. Jesús guarda en el seu cor tot el que li explica la seva mare.

L'explicació de la fugida a Egipte

En una altra ocasió, Jesús, essent més grandet, tria el moment que els seus pares l'acompanyen a dormir, per demanar-los que li expliquin més coses de la seva infància.

Els el volen complaure, i li pregunten:

- Et recordes que vàrem viure una llarga temporada a Egipte?

- Sí, una mica sí, els va respondre, tinc com una lleugera idea del viatge. Per què hi vàrem anar?

Aquest cop, tant Josep com Maria s'asseuen al peu del llit de Jesús per explicar-li el que varen viure tan intensament.

Pren la paraula Josep:

- Era just la nit després que els savis havien marxat, estàvem tots tres dormint, i de sobte un àngel se'm va aparèixer i em trasbalsà, perquè em va dir:

- Lleva't, pren el nen i la seva mare, fuig cap a Egipte i queda-t'hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes vol matar l'infant. Jo me n'havia anat a dormir molt preocupat, perquè les preguntes d'Herodes als savis no em varen agradar gens, tot i que no li vaig comentar a la mare per no fer-la sofrir, però segur que ella també ho estava i tampoc no em va comentar res pel mateix motiu, oi Maria?

- Tens raó, Josep.

Josep reprèn el fil:

- A l'instant em vaig llevar i llavors sí, vaig passar l'alerta a la mare, que estava dormint: Corre, Maria, de pressa, hem de sortir ara mateix cap a Egipte, Herodes vol matar el nen, un àngel m'acaba d'avisar, diu que ja ens ho dirà quan puguem tornar.

Jesús l'interromp:

- Per què em volia matar Herodes?

És Maria qui li contesta:

- Perquè Herodes no volia cap competidor, però Déu no permeté que a tu et fes cap mal. Continuem amb la història: Estàvem explicant que el pare em va

despertar. Doncs jo, sobresaltada, em vaig llevar com un llampec. El perill era greu. Havíem d'emprendre ràpidament un viatge de centenars de kilòmetres, que podia durar de deu a catorze dies. Es tractava de no perdre ni un instant a recollir les poques pertinències i els diners. Vàrem posar tota la confiança en Déu, Ell que ens havia avisat, també ens ajudaria en el viatge. Gràcies a Déu teníem un ase, era una hora molt intempestiva, el pare li va lligar les sàrries i les va carregar de pressa. Llavors em va ajudar a pujar dalt d'aquell bon animal.

Josep somriu recordant el moment, i mirant Jesús, diu:

- Un cop assegurada la mare, et vaig alçar per entregar-te a ella, que et va acollir als braços després de fer-te un petó. Vaig agafar l'ase pel ronsal i en plena nit vàrem sortir a fer camí.

- Us estimo molt, pares, diu Jesús mentre els abraça.

I afegeix:

- I després què?

Llavors Josep continua:

- Abans de creuar el desert ens vàrem aprovisionar; l'or que t'havien regalat els savis va ser ben bé una providència de Déu. Quan va passar una caravana ens hi vàrem afegir per no fer el viatge sols, així aprofitàvem la seva experiència, i augmentàvem la protecció per evitar possibles perills.

Maria li explica uns quants detalls del viatge:

- Jo a dalt d'aquell bon ase em balancejava una mica, i fins que no m'hi vaig acostumar, anava una mica marejada, però anava tan pendent de tu, fill meu, que aviat ho vaig superar. Primer t'agafava tan fort que els braços se'm cansaven; després ja et sabia agafar de forma més relaxada, però no et creguis que no m'hi havia d'esforçar. Em començava a fer molt de mal l'esquena i sobretot els ronyons, sort que el pare va rumiar la manera d'instal·lar-te de forma segura sobre el llom d'aquell animal i llavors vaig anar més còmoda. Què faria jo sense el teu pare!

- Caram, mare, quines peripècies! fa Jesús.

Tot seguit Jesús adreça la mirada a Josep amb admiració i orgull de fill.

Josep hi afegeix:

- El viatge va anar prou bé tot i les incomoditats, era tan llarg... es va fer pesat. Tot ho fèiem de gust per salvar la teva vida, fill meu.

- I com va ser l'arribada a Egipte, pregunta Jesús?

Josep li respon:

- Jo sabia que allà hi havia moltes comunitats jueves i la teva mare i jo no vàrem parar fins a trobar-ne una. Pensa que nosaltres no sabíem ni un mot de la llengua

dels egipcis, perquè no havíem estat mai en aquell país, i per això vàrem pensar que era la millor opció. Bones persones que hi havia, ens varen ajudar a trobar casa i feina. Ens va costar una mica adaptar-nos, però no paràvem de confiar en Déu, ell que ens havia ajudat a instal·lar-nos, segur que ens ajudaria a que la família tirés endavant. I així varen anar passant els dies, tu fent-te gran, fins que l'àngel ens va avisar que ja podíem tornar a Israel.

- I ara, Jesús, a dormir, li diuen tots dos alhora.

Jesús els fa un petó i els diu la bona nit. Els pares també es retiren a descansar, tot comentant les reaccions del fill durant el relat.

Jesús guarda en el seu cor tot el que li expliquen els seus pares.

A l'edat de dotze anys, Jesús va al temple (Lc 2)

Els pares

⁴¹ Els pares de Jesús van cada any a Jerusalem amb motiu de la festa de Pasqua. ⁴² Quan ell té dotze anys, hi pugen a celebrar la festa, tal com és costum. ⁴³ Acabats els dies de la celebració, quan se'n tornen, el noi es queda a Jerusalem sense que els seus pares se n'adonin.

*Els camins de Déu s'imposen un altre cop. Fins ara el naixement del Messies ningú l'ha anunciat als Grans Sacerdots ni als Mestres de la Llei. Sabem la reacció que va tenir Herodes al sentir parlar del naixement del Messies-Rei dels Jueus, però no la dels Grans Sacerdots i els Mestres de la Llei. Quan Herodes els va convocar per preguntar-los: **Mt.2,2** On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo, s'ho devien prendre com una bufetada al rostre. Es tractava de l'afirmació rotunda del naixement del Messies, la raó i el centre de la seva religió, de la religió que ells consideren que en tenen l'exclusiva d'interpretar, manegar, imposar i manar, la que presideixen i dirigeixen, la que els permet entrar al lloc sagrat del Temple i parlar amb Déu. Bé, ningú d'ells va ser capaç de preguntar-se com podia ser que el seu Déu no els hagués informat? Ningú d'ells no es va preguntar per la veritat que hi podia haver en tot plegat? Ningú no va fer cap comprovació? Segur que hi va haver molta polèmica i divisió quan es va tractar el tema al Sanedrí, i des d'aleshores la inquietud devia niar al cor d'alguns o potser de molts d'ells.*

Ara ha arribat el moment en què Déu no vol que vagin a adorar el Messies, però vol que el Messies, al cap de 12 anys, els vagi a visitar al Temple.

La Llei de Moisès obligava els homes d'Israel a anar tres vegades l'any a visitar el Senyor al Temple de Jerusalem: per Pasqua, per Pentecosta i en la festa dels Tabernacles. Les dones no hi estaven obligades, i els nens només a partir dels 12 anys. De tota manera els israelites pietosos hi anaven amb les dones i sovint acompanyats dels fills.

A l'època de Jesús, el precepte ha canviat, només l'han de complir els qui estan a una distància de menys d'un dia, i no per tres cops, sinó tan sols per Pasqua. La Sagrada Família queda eximida del precepte, perquè la distància de Natzaret a Jerusalem implica diversos dies de camí. Tanmateix Lluç afirma que els pares de Jesús tenien el costum de pujar cada any a Jerusalem per la festa de Pasqua, sense especificar si Jesús també hi anava, sols explica que ho va fer quan tenia 12 anys, i podem suposar que després va seguir fidelment el costum. Jo crec que Josep era dels qui pujaven cada any a Jerusalem per Pasqua, i així ho he posat quan he escrit l'elecció de Josep.

A la seva edat, Jesús ja te autonomia per relacionar-se amb els amics, parents i coneguts. Els seus pares es fien d'ell, perquè sempre els és i ha sigut obedient.

Ara és de bon matí, la família es troba al Temple, i avui és el dia de retorn a Natzaret. Jesús li demana a Josep:

- Pare, em deixes fer una vol?

- No sé si és bona idea, nen, li fa Josep; ja saps que hem de marxar d'aquí a una hora. No tardis.

- Només serà una estona, de seguida torno, pare, li replica Jesús.

*Josep el deixa marxar, i li ho comenta a Maria que es troba una mica enllà. Ni l'un ni l'altre queden preocupats, perquè Jesús no és el primer cop que els ha demanat als pares de fer quelcom semblant i sempre ha tornat puntualment. La formació ja està molt avançada, les dones i els homes van per separat, els nens poden anar indistintament a un o altre grup. **44** Pensant que és a la caravana, fan una jornada de camí.*

Som al vespre, i es fa una acampada per passar la nit. Josep i Maria es retroben. Josep durant el camí s'ha estranyat una mica que Jesús no hagi anat amb ell, perquè gairebé sempre va al grup dels homes, però no s'ha alarmat ja que alguna vegada també ha anat amb Maria.

- Maria, on és Jesús?

- No has quedat tu amb ell?, li respon preguntant, Maria.

- Sí, és estrany que no sigui amb mi, però estava segur que al no ser amb mi, seria amb tu. Deu ser amb algun parent o conegut, no ens alarmem, Maria.

Tot seguit es posen a cercar-lo. A mida que van descartant les possibilitats de trobar-lo, comença l'alarma i creix l'angoixa. Finalment ho veuen clar, Jesús no és a la caravana; les seves cares delaten patiment. ⁴⁴ Comencen a buscar-lo entre els parents i coneguts. ⁴⁵ No el troben, tampoc és entre ells, els parentes malden per consolar-los:

- Assereneu-vos, que Jesús és molt assenyat.

Els ho agraeixen, però ells ho tenen decidit, ara mateix tornen a Jerusalem a buscar-lo. La seva intenció és arribar-hi de matinada, per començar la recerca a primera hora.

Mentre van avançant, Josep li diu a Maria:

- No puc entendre el que ha passat, mai hauria pensat que Jesús pogués desaparèixer d'aquesta manera.

- És veritat, Josep, però no sabem què li ha passat, esperem arribar a Jerusalem. Intento asserenar-me, però estic patint.

La major part del trajecte el fan en silenci, tots dos estan aclaparats, però cap dels dos no vol augmentar l'angoixa de l'altre amb vanes especulacions.

A l'arribar a Jerusalem troben un lloc on poder descansar la resta de la nit. Intenten aclucar els ulls, però el patiment els ho impedeix. Les poques hores que queden fins a l'eixida del sol se'ls fan inacabables. Maria pregunta:

- Josep, on deu ser Jesús? Amb qui esta? Què deu fer?

Josep li contesta:

- Hem de confiar en Déu, tant tu com jo hem vist com Ell ens va portant pels seus camins, tant tu com jo sabem molt bé que moltes vegades són sorprenents.

- Sí, ben cert, Josep, i en els moments decisius, no ens ha mancat mai el seu ajut. Ell sempre és al nostre costat. Ara hem de creure que també serà així, però estic patint. Li dono gràcies per tenir-te al meu costat.

- Jo, Maria, li estic intentant trobar el sentit a tot plegat, però no ho entenc de cap manera.

- Estic com tu, Josep.

Al despuntar el dia, s'aixequen de pressa, i inicien la recerca. Ressegueixen tots els llocs on pensen que pugui ser, i res. Quins tres dies, quines nits; com s'ha recolzat Maria en Josep i Josep en Maria! Mantenien la confiança en Déu, però el seu dolor va creixent sense mesura.

⁴⁶ *Al cap de tres dies el troben al temple, assegut entre els mestres de la Llei, escoltant-los i fent-los preguntes. ⁴⁷ Tots els qui el senten es meravellen*

de la seva intel·ligència i de les seves respostes. ⁴⁸ En veure'l allà, els seus pares *queden sorpresos i tenen una d'alegria immensa, però el patiment acumulat durant aquests tres llarguíssims dies, fa que la seva mare li digui:*

- Fill meu, per què t'has portat així amb nosaltres? El teu pare i jo et buscàvem amb ànsia.

⁴⁹ Ell els respon:

- Per què em buscàveu? No sabíeu que jo havia d'estar a casa del meu Pare? *Jesús no renya Josep i Maria, sap el dolor que han suportat, però els recorda que ell és el Fill del Pare, i ara el Pare ha volgut que es trobés amb els mestres de la Llei.* ⁵⁰ Però ells no comprenen aquesta resposta.

Llavors Jesús presenta els seus pares als mestres de la Llei. Aquests, imaginant que el pare d'aquest noi havia de ser per força un personatge imposat en el coneixement de la Llei, encuriósits li pregunten a què es dedica. Josep els respon:

- Jo sóc el fuster de Natzaret.

Ells queden perplexes, però els feliciten a tots dos per tenir un fill tan intel·ligent i tan bon coneixedor de l'Escriptura. Després la família s'acomia, i reprenen el camí cap a Natzaret.

Jesús es comporta amb els seus pares com si res no hagués passat. Josep i Maria han recuperat l'alegria, però van reflexionant el que Jesús els ha dit. Quan es troben al final de la jornada, troben un moment per comentar-ho entre ells.

- Josep, estàs pensant el que jo? Potser perquè ell no ens ha desobeït mai, ni ens hem plantejat que poguéssim ser d'una altra manera, però sabent com sabem que ell és el Fill de Déu, hauríem d'haver tingut més confiança i haver portat millor el patiment.

- Sí, Maria; potser ens hi ha ajudat el fet que ell sempre s'ha comportat com qualsevol dels seus companys. Ara ja no és un infant. Haurem d'estar més atents als camins del Senyor.

- Crec que tens raó, Josep, ens ho ha deixat molt clar. De totes maneres, m'han quedat molt gravades les seves paraules, i no he parat de meditar-les. Jo crec que Jesús és sempre conscient que és en aquest món per complir la voluntat del Pare, i ara ha sentit que el cridava al temple. És la primera vegada que ens ho mostra, i no sabem quan, però estic segura que no serà la darrera vegada. Ara entenc la seva resposta.

Els mestres de la Llei

Tornem una mica enrere. Quan Jesús ha deixat Josep, mogut per l'Esperit, s'ha dirigit directament al Temple, concretament a una de les sales on els mestres de la Llei donen les seves lliçons sobre l'Escriptura, acompanyant-les amb preguntes per als qui escolten, a fi de comprovar si les han entès bé.

Jesús entra, s'asseu a terra entre els oients, i participa activament no sols a respondre les preguntes dels mestres, sinó que també en fa. De quines preguntes i respostes parlem? Jesús condueix la dialèctica a les profecies referides al Messies, i els desmunta molts dels arguments. De seguida destaca tant, que tots el qui el senten queden meravellats. Sorgeix com una contesa, i es fa tan viva i interessant, que a tots els passa el temps volant. A l'acabar, els mestres venen cap a Jesús.

- Qui ets tu?

- Jo em dic Jesús.

- D'on ets?

- Sóc de Natzaret, i he vingut amb els meus pares a celebrar la Pasqua. Mentre ens preparàvem per tornar al nostre poble, li he demanat permís al meu pare per fer un vol, he vingut aquí, i ara estic pensant que els meus pares ja deuen haver marxat, perquè jo havia de ser amb ells al cap d'una hora.

Llavors, els mestres li diuen que si no els troba, torni, perquè el conviden a quedar-se al Temple. Jove com és, li diuen que ha d'evitar anar sol per Jerusalem, segur que els pares, quan s'adonin del que ha passat, tornaran a buscar-lo. Jesús ho troba raonable, i es queda al Temple.

*Jesús davant els Mestres de la Llei, ha mostrat el seu coneixement avantatjat de l'Escriptura, provocant admiració. No s'ha presentat com el Messies, ni com el rei dels jueus, ara no és l'hora, però el fet ha provocat un seguit de comentaris que han arribat a les màximes autoritats religioses. Més d'un s'ha preguntat: Qui deu ser aquest noi? Als Mestres de la Llei, al ser Jesús preguntat d'on era, els ha respost que de Natzaret, i ells ho han cregut. A Jesús no li convé exposar-se, no hauria sigut prudent dir-los que havia nascut a Betlem de Judà. Ells que haurien d'estar preparats per reconèixer qui era, no l'han pogut reconèixer. Ja ho va predir Isaïes: **Is,6,9** Ell digué: Vés a dir a aquest poble: "Escoltareu, però no entendreu; mirareu, però no comprendreu." **10** Fes insensible el cor d'aquest poble, fes sordes les seves orelles i cecs els seus ulls. Que els seus ulls no hi vegin, que les seves orelles no hi sentin, que el seu cor no compregui. Que no es converteixin ni siguin guarits.*

La vida de Jesús a Natzaret, amb Maria i Josep (Lc 2)

51 Després *baixa* amb ells a Natzaret i els és obedient. La seva mare *conserva* tot això en el seu cor. **52** Jesús es *fa* gran, *avança* en enteniment i té el favor de Déu i dels homes.

Amb aquestes paraules, es cobreixen els propers anys de la vida de Jesús a Natzaret. Jesús des d'adolescent s'incorpora al taller de la família, aprèn l'ofici al costat del seu pare i dels seus germans. Una vida gents rellevant, com si no tinguessin importància per a la tasca que ha de dur a terme el Messies.

Per veure l'actitud de cor de Jesús, tinguem en compte aquestes paraules de l'evangelista Lluc: Els és obedient. I per veure l'actitud de Maria, aquestes altres: La seva mare conserva tot això en el seu cor. Lluc ens ho diu dos cops, als versets 19 i 51 del capítol 2 del seu evangeli, i això ens indica que és constant en fer-ho. Ella guarda al cor tot el que des de petita ha après dels pares i al Temple, i també tot el que ha esdevingut des de l'Anunciació fins el moment present.

Josep coneix molt bé, des del principi de la convivència amb ella, el seu capteniment. Moltíssimes vegades ha presenciat com en els seus moments lliures es retira discretament per posar-se en pregària i meditació, i també ha vist com ella en els moments de dificultat eleva la seva ànima a Déu, ho sap pels comentaris que ella li fa en aquestes ocasions. Un dia, quan el Jaume i Jesús ja són a dormir, Josep li diu:

- T'admiro Maria, perquè des que et conec, i tan jove com ets, he vist la teva capacitat de combinar el treball i el recolliment.

- Ho vaig aprendre al Temple, Josep, necessito elevar la meva ànima a Déu, li confio tot el que em passa. Ara que dic això em ve al cap el salm 25, que m'agrada molt i me l'he après de memòria.

- Per què no me'l dius, Maria, potser jo també el sé.

- Diu així:

A tu, Senyor, elevo la meva ànima.

2 En tu confio, Déu meu: que no en tingui un desengany, que no se n'alegrin els meus enemics.

3 No s'enduran un desengany els qui esperen en tu, sinó els qui t'abandonen per no res.

- Aquestes paraules em donen molta confiança.

4 Fes que conegui, Senyor, les teves rutes, ensenya'm els teus camins.

5 Encamina'm amb la teva veritat, instrueix-me,
perquè tu ets el Déu que em salves.

A cada moment espero en tu.

6 Recorda't, Senyor, de la teva tendresa
i de l'amor que has guardat des de sempre.

7 No et recordis dels pecats i de les faltes
que he comès de jove;
recorda't de mi, tu que estimes tant,
tu que ets bo, Senyor.

8 El Senyor, bondadós i recte,
ensenya el bon camí als pecadors.

9 Encamina els humils amb la seva justícia,
els ensenya el seu camí.

10 L'obrar del Senyor és tot ell amor fidel
per als qui guarden la seva aliança.

11 Senyor, per amor del teu nom,
perdona la meva culpa, que és molt gran.

12 Qui és l'home que venera el Senyor?
Ell li ensenyarà el camí que ha de seguir.

- Para Maria, deixa que t'ho digui, les paraules que acabes de citar em van venir a la ment quan al veure el teu embaràs em vaig atabalar tant. No sabia com sortir-me'n, i elles em van asserenar. Continua si et plau Maria, fins al final.

13 Cada nit reposarà feliç,
els seus fills posseiran la terra.

14 El Senyor es revela als seus fidels,
els fa conèixer la seva aliança.

15 Sempre tinc els ulls posats en el Senyor,
que allibera els meus peus del parany.

16 Gira't i compadeix-te de mi,
que em trobo sol i desvalgut.

17 L'opressió del meu cor és gran:
treu-me de la meva aflicció!

18 Mira que en sóc, d'infeliç i dissortat;
lleva'm tots els meus pecats.

19 Mira si en tinc, d'enemics,

i com en són, de violents, els seus odis!

20 Guarda la meva vida i allibera'm;
en tu m'emparo, que no en tingui un desengany!

21 La rectitud i l'honradesa em salvaguarden,
perquè en tu tinc posada l'esperança.

22 Déu meu, redimeix Israel
de tots els mals que l'afligeixen!

Maria dona la seva intervenció per acabada.

Josep ha vist com ella s'animava cada vegada més, es notava que l'havia recitat moltes vegades.

- Ho has fet molt bé, Maria, jo no sabia que és el salm 25, però a mi també m'agrada molt, no me'l sé de memòria però en sé el contingut.

- Tu saps, Josep, que m'agrada guardar-ho tot al cor i meditar-ho, quan puc m'apar-to a fer-ho al meu raconet, però si no puc també he après a elevar-li la meva ànima al Senyor entre les feines.

- Jo, Maria, també ho faig a la meua manera, parlo amb Déu amb petites invocacions durant la feina.

- El que més m'agrada, Josep, és meditar tots els esdeveniments que hem viscut i sobretot les paraules que hi han sigut pronunciades.

- Ara que Jesús descansa i estem sols, Maria, m'agradaria que recordéssim totes les paraules que coneixem i que descriuen qui és Jesús.

*- Les tinc molt gravades, Josep. Per començar, l'àngel va dir: **Lc,1,32** Serà gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare.**33** Regnarà per sempre sobre el poble de Jacob, i el seu regnat no tindrà fi. **35** El fruit que naixerà serà sant i l'anomenaran Fill de Déu.*

*També tinc ben apreses les que va pronunciar Zacaries quan va recuperar la parla: **Lc,1,68** El Senyor, Déu d'Israel: ha visitat el seu poble i l'ha redimit; **69** fa que s'aixequi un salvador poderós a la casa de David. **78** Un sol que ve del cel, **79** per il·luminar els qui viuen a la fosca, a les ombres de la mort, i guiar els nostres passos per camins de pau.*

*- També m'agradaria, Maria, que em recordessis les que Gabriel et va adreçar a tu. Bé, ja te les diré jo perquè em van quedar molt gravades quan m'ho vas explicar i sí, les recordo molt bé: **Lc,1,28** Alegra't, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu. I també recordo molt bé les que et va dirigir Elisabet quan la vas saludar: **Lc,1,41** Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves*

entranyes! ⁴³ Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar?
⁴⁵ Feliç tu que has cregut: allò que el Senyor t'ha anunciat es complirà!

Calla, Josep, no em mereixo el que el Senyor ha fet en mi. Jo també recordo les paraules que et va dir l'àngel en el somni: Mt,1,21 Ell salvarà dels pecats el seu poble. I posats a recordar, diguem-ho tot, primer les dels pastors de Betlem: Lc, 2,11 És el Messies, el Senyor, i després les dels savis d'Orient: Mt, 2,2 On és el rei dels jueus que acaba de néixer?

- A veure si jo recordo les de Simeó, Maria: Lc,2,30 Els meus ulls han vist el Salvador, ³¹ que preparaves per presentar-lo a tots els pobles: ³² llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el teu poble. ³⁴ Aquest infant serà motiu que a Israel molts caiguin i molts d'altres s'aixequin; serà una senyera combatuda, ³⁵ Així es revelaran els sentiments amagats al cor de molts.

*- Molt bé, Josep, crec que no t'has deixat res. Jo, de tot el que es refereix a Jesús, me n'he fet un resum. A veure què te'n sembla?: **Jesús, és el Fill de l'Altíssim, el Messies, el Senyor, la glòria d'Israel, és gran, és sant i beneït, salvador poderós que s'aixeca a la casa de David per salvar dels pecats el seu poble. En Ell, el Senyor Déu d'Israel, ha visitat el seu poble i l'ha redimit. Ell és el sol poderós que ve del cel i que es presenta a tots els pobles, llum que es reveli a les nacions, per il·luminar els qui viuen a la fosca, a les ombres de la mort, i guiar els nostres passos per camins de pau. Serà motiu que a Israel molts caiguin i molt altres s'aixequin; serà una senyera combatuda. Així es revelaran els sentiments amagats al cor de molts. Ell és el Rei dels jueus, perquè el Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare, per regnar sobre el poble de Jacob amb un regnat que no tindrà fi.***

- Em sembla molt bé, Maria, crec que són paraules que no acabarem d'entendre mai prou. M'entra un calfred quan penso que el Senyor m'ha escollit per ser l'espòs de la mare del seu Fill i també el pare del seu Fill.

- Tens molta raó, Josep, Ell ens ha escollit a tots dos. Jo sempre li agraeixo el teu amor, la teva companyia i el teu treball. Ets el puntal de la nostra família.

Una darrera cosa voldria recordar, Josep, les paraules que va dirigir Zacaries al seu fill Joan, que revelen que anirà al davant de Jesús per preparar-li els camins: Lc,1,76 I a tu, infant, et diran profeta de l'Altíssim, perquè aniràs al davant del Senyor a preparar els seus camins; ⁷⁷ faràs saber al poble que li ve la salvació, el perdó dels seus pecats.

- Maria, no podem oblidar cap d'aquestes paraules. Tot i que Jesús es comporta com un infant qualsevol, arribarà el dia que tot això es complirà. Nosaltres hem de creure en Ell passi el que passi, i limitar-nos a seguir fidelment el camí que ha previst el Senyor.

- És ben veritat el que dius, Josep, ens hem d'ajudar mútuament a assolir-ho.

Jesús pot perllongar la seva vida a Natzaret els anys que calguin, Maria i Josep no saben quants, però la fe en ell, continuarà fidelment encara que ell continuï sense fer res d'especial. Ells romandran al seu costat no passant mai al seu davant, sempre atents a respectar els temps i els camins del Senyor.

Josep i Maria són tot un exemple per a nosaltres: Ells saben veure el Fill de Déu en el seu fill que es manifesta en tot com un home qualsevol; igualment nosaltres hem d'estar atents als camins del Senyor, i a saber veure el Fill de Déu en tots els homes del món, tal com Jesús proclamarà quan propagui la Bona Nova: **Mt,25,40** Us ho asseguro: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu. **45** Us ho asseguro: tot allò que deixàveu de fer a un d'aquests més petits, m'ho negàveu a mi.

Jesús ja és adult

Vegeu al final del llibre, a l'apartat DOCUMENTACIÓ, perquè podria ser possible l'actuació de Jesús en aquest paràgraf.

Jesús ja és adult, i estant més a prop l'hora marcada pel Pare, pensa que després de tants anys de fidelitat dels seus pares, i essent Josep al final de la seva vida, és el moment adequat per mostrar-se'ls com a fill del Pare, fent-los veure el coneixement que té de les coses.

Un dia al vespre, un cop tancat el taller i havent sopat, els pregunta:

- Us recordeu de quan jo era més jovenet, com m'agradava que m'expliquéssiu el que recordàveu del meu naixement i dels fets posteriors?

- Sí, li responen tots dos a cor.

- Doncs m'agradaria que m'expliquéssiu també les vostres vides abans jo no vingués a aquest món, perquè no me les heu explicat mai. Maria i Josep queden sobtats, intercanvien una mirada com preguntant-se: Qui comença tu o jo?

En adonar-se'n Jesús, reaccionà ràpid:

- Bé, potser us les explico jo mateix.

Josep i Maria se sorprenden. Fins ara eren ells els qui explicaven les coses a Jesús, però ara no són els pares els qui parlen, ara escolten, i ho fan amb tota l'atenció.

Llavors Jesús els relata l'Anunciació de Gabriel a Maria. En sentir el relat fil per randa en boca del seu fill, a qui no li ho havia explicat, a Maria li vibren les fibres més fines del cor. Reviu l'escena com si s'estigués produint llavors mateix, també ara sent escalfor a les galtes, però sobretot queda molt sorpresa del canvi que fa Jesús en el seu capteniment, no tant pel canvi en si, sinó perquè en aquest moment no l'espera. Ella sap qui és Jesús, fins ara excepte en l'episodi de quan el varen perdre al Temple, no ha mostrat res d'especial, i ara sí que ho fa. Igualment li passa a Josep, que per boca de Maria també coneix l'Anunciació de Gabriel.

Tot seguit Jesús els narra la visita de la seva mare a Elisabet. Tu, mare, i Elisabet, durant els tres mesos que vàreu passar juntes, vàreu compartir tots els fets meravellosos que Déu havia planificat en les vostres vides, juntes el lloàreu de tot cor, i tu vas exercir de serventa d'Elisabet, fins que no vas tornar a casa a preparar-te pel meu naixement.

Finalment, Jesús els comenta la reacció del seu pare quan va veure embarassada la seva mare, i com després la va acceptar a casa seva.

Josep i Maria han quedat corpresos al sentir les explicacions de Jesús. Ells dos sempre s'han comportat amb Jesús de la manera més natural, mai li han fet una pregunta que pogués incomodar-lo, sempre s'han quedat un pas enrere, atents al més petit signe que els volgués revelar, però sabent que la iniciativa estava reservada a ell. Ara Jesús la pren, els mostra un canvi d'actitud.

- Vosaltres no heu parat mai de meditar els fets i sobretot les paraules que us acabo de fer reviure: les dels pastors de Betlem, les de Zacaries referides a Joan i a mi, les de Simeó i Anna, les dels savis de l'orient. Des de la meva encarnació sabeu que jo sóc el Messies que ha vingut a aquest món per a salvar-lo dels pecats, i que per aquest motiu se us va manar que em poséssiu el nom de Jesús. Vosaltres, heu mantingut sempre encesa la flama de la fe en mi, el Fill del Pare, en silenci, amagant discretament la meva procedència, any rere any, sense preguntar fins quan, sense defallir mai, quan jo sempre he aparegut als vostres ulls primer com un infant al qui havíeu d'assistir en tot, i després un nen, un jove i finalment un home en tot semblant als homes (Fl,2,7). Quan em manifesti amb obres poderoses, molts creuran en mi pel que veuran, però feliços vosaltres que heu cregut fidelment sense haver-les vist.

Vosaltres heu estat triats pel Pare, tu mare per a encarnar-me, i tu pare per a ser l'espòs de la mare i el meu pare. Vosaltres heu cregut, heu sigut fidels complint

exquisidament la seva voluntat, i no heu estalviat sofriments per guardar la meua vida. També jo he vingut a fer la seva voluntat. El Pare ha marcat l'hora, i aquest moment arribarà. Ja sabeu per Zacaries que primer apareixerà Joan a preparar els meus camins, i després jo em manifestaré al món. Ara encara no és l'hora, i fins que no arribi continuaré amb vosaltres fruint de la vostra companyia i del vostre amor.

Llavors Jesús s'acosta als seus pares, i els abraça els dos alhora estrenyent-los fort, mentre els diu: Us estimo amb tot el cor.

Josep i Maria tampoc no li fan preguntes, però li manifesten la decisió ferma de seguir fent la voluntat de Déu. Ells continuaran tractant Jesús com sempre, i Jesús captenint-se com ha vingut fent, fins que no arribi la seva Hora.

La mort de Josep

Josep ha sigut l'home que Déu ha triat per ser el cap de família. D'aquesta manera s'ha evitat que Maria sigui acusada d'adulteri, i amb el seu esforç i treball a casa seva no hi ha mancat mai res. Això ha fet que als ulls de tota la gent que s'hi ha relacionat, ha passat per una família de les tantes que hi ha a Israel, sense que ningú hagi pogut sospitar l'encarnació del Verb de Déu. Jn,6,42 Es preguntaven: Aquest, no és Jesús, el fill de Josep? Nosaltres coneixem el seu pare i la seva mare, i ara diu que ha baixat del cel?

Mt,1,19 Josep és un home just, i ple de fe en Déu, que ha seguit fidelment la Llei de Moisès. Ha sigut admirable la seva capacitat de percebre, entendre, i acceptar la voluntat de Déu en qualsevol circumstància, tan en els moments complicats, com en els anys de treball al davant de la Sagrada Família. Per ell, han tingut el mateix valor els esdeveniments importants de la primera infància de Jesús, com l'esdevenir del dia a dia durant la vida familiar a Natzaret; tot ha sigut complir la voluntat de Déu, el com, l'on i el quan han sigut secundaris.

Josep, com Maria, ha cregut que Jesús és el Fill de Déu, i aquest fet l'ha compartit amb ella, amb goig i agraïment a Déu, sense perdre mai la capacitat de meravellar-se de la seva presència, sabent simultaniejar amb naturalitat l'adoració que en el seu cor li ret, i la relació de paternitat.

Ara li arriba l'hora de passar d'aquest món al Pare. Té plena lucidesa, està estirat al llit, acompanyat de Jesús i Maria, cada u agafant-li una ma, i amb una llàgrima als ulls.

Jesús, emocionat, li diu:

- Pare, t'estimo. M'he sentit molt estimat i acompanyat per tu. Recordo perfectament tot el que vas fer per mi quan jo era un infant, les dificultats que vas haver de passar juntament amb la mare. Has acceptat sempre sense queixar-te la voluntat del Pare del cel, no has parat mai d'esforçar-te en el teu treball, perquè no ens faltés res a la família. Estic molt orgullós de tu. Ara que les forces et flauegen, no tinguïs por, ha arribat l'hora de que gaudeixis a la casa del meu Pare del cel. Jesús li fa una llarga abraçada plena de tendresa. A Josep li rellisquen les llàgrimes galtes avall. Amb dificultat de paraula i poc a poc es posa a parlar:

- Gràcies fill meu, per les teves paraules. Jo no m'he considerat mai digne de ser el teu pare, tu que ets el Fill de Déu, ni el teu espòs, Maria, tu que has sigut triada per ser la seva mare, la Mare del Fill de Déu fet home. Dono gràcies al Pare del cel, que des de sempre m'hi havia destinat; des de jovenet ha posat al meu cor la confiança en Ell i el desig de fer sempre la seva voluntat. Ha sigut molt complaent ser família amb vosaltres, les dificultats que hem passat no són res comparades amb ja joia que he sentit i sento al cor.

Llavors Maria que sent a l'ànima l'agonia de Josep, el seu company fidel, també li mostra el seu amor:

- Jo també t'estimo, Josep. Sempre m'he sentit estimada i respectada per tu. Amb tu m'he trobat sempre segura. Estic molt contenta d'haver sigut la teva esposa i en dono moltes gràcies a Déu Pare. Què hauria fet jo, tan joveneta quan vaig marxar del Temple, sense la teva protecció i el teu recolzament? Junts hem viscut els dubtes, els esforços, però també les alegries. Tots dos hem compartit l'amor que Deu Pare ens ha tingut de compartir amb nosaltres durant tants anys el seu Fill. T'estimo, Josep.

Sabent que Jesús no va poder evitar les llàgrimes en la mort de Llätzer, i que estant a la creu li dirà al bon lladre: **Lc,23,43** T'ho asseguro: avui seràs amb mi al paradís?, a mi no m'estranyaria gens que ara Jesús, entre llàgrimes, li hagi demanat al Pare que l'aculli amb cos i ànima a casa seva.

Segons la Història de Josep el Fuster, Jesús s'aixeca i fa una pregària al Pare:

- Pare meu, escolta'm. Sóc el teu Fill que estimes tant i et prego pel meu pare Josep. Envia un gran cor d'àngels comandat per Miquel, i acompanyat per Gabriel, el missatger de la llum, perquè acompanyin la seva ànima.

Després Jesús crida els fills i les filles de Josep i els diu:

- Parleu amb el vostre pare perquè la seva boca és a prop de deixar de parlar.

Quan arriben, ells li parlen i l'abracen per acomiadar-se. La seva filla Maria comenta que la seva mort és semblant a la de la seva mare, i llavors tots els germans esclaten en plors.

Quan Josep expira, Jesús s'inclina sobre el seu cos, clou els seus ulls i li tanca la boca, mentre encomana la seva ànima. Els seus germans s'esquincen les vestidures i ploren llargament. Jesús ungeix amb bàlsam el seu pare, després posa les mans damunt del seu pit i fa aquesta súplica:

- Pare, no permeteu que la mort l'afecti, que el seu cos no es corrompi.

La fe de Josep ha sigut admirable. Per fe va acceptar ser l'espòs de Maria, sense entendre-ho. Es va responsabilitzar d'ella duent-la a Natzaret. Després dels dubtes sobre l'embaràs de Maria, aclarits en somnis per l'àngel, ha cregut sempre que l'encarnació de Jesús va ser per obra de l'Esperit Sant, i d'ençà de l'explicació dels pastors de Betlem també ha cregut que ell és el Salvador, el Messies, el Senyor. Això ho ha compartit amb Maria de forma senzilla i perseverant, tanmateix Jesús no fes cap signe extraordinari. Amb Maria ha sabut llegir la voluntat de Déu en totes les peripècies de la infància de Jesús, i després durant els llargs anys de treball en el taller de Natzaret, acceptant sempre amb humilitat la seva responsabilitat de cap de la Sagrada Família. Realment és un extraordinari exemple de vida per la gran majoria de persones de vida diguem "normal", que a la llum de la fe, saben acceptar tots els esdeveniments, i viure'ls amb joia i acció de gràcies a Déu.

L'Església té en ell un poderós patró i intercessor, a qui nosaltres ens podem encomanar amb tota confiança.

Des d'aquest moment, Maria queda viuda. És un aspecte que no es comenta gaire. Ella és un exemple molt reeixit per a totes les dones viudes. Des d'aquest moment, dedica la seva vida exclusivament a Jesús, també moltes viudes en aquestes circumstàncies són un exemple de dedicació a Jesús a través de les persones que estimen, i de les tasques a que es dediquen: activitats socials, Càritas, dedicació a la vida parroquial, etc. D'aquesta manera contribueixen eficaçment a l'expansió del Regne de Déu en aquest món.

La vida de Jesús i Maria un cop mort Josep

Vegeu al final del llibre, a l'apartat DOCUMENTACIÓ, per què podria ser possible l'actuació de Jesús en aquest paràgraf.

Un cop mort Josep, Jesús continua treballant al taller del seu pare, col·laborant amb els seus germans. Maria s'ocupa, com sempre, de les feines de la casa, i als vespres, un cop tancat el taller, mare i fill tenen converses inefables.

Jo crec que Jesús, abans de la vida pública, li va voler explicar a la seva mare el paper d'ella en la Redempció, i fer-li unes pinzellades de com la portaria a terme. Em costa molt pensar que ja no com a mare seva, sinó com a excelsa complidora de la voluntat divina, i també per la seva fe admirable, Jesús no li tingués aquesta deferència.

*Maria ha acompanyat fidelíssimament Jesús en la seva vida oculta durant trenta anys, escoltant, guardant al cor, meditant i pregant. Jesús ho sap perfectament, i per altra banda, ell que coneix aquest passatge de l'Escriptura: **Sl,25,14** El Senyor es revela als seus fidels, els fa conèixer la seva aliança, com no li hauria de revelar la Nova Aliança a la qui és la Nova Eva? Com podria ser que ella, la col·laboradora principal en l'obra magna de Déu envers la Humanitat, no sàpiga res del paper que hi ha de desenvolupar?*

L'amor que Déu té als homes, és molt gran

*Un dia Maria, que en el Magníficat havia al·ludit dues vegades a l'amor de Déu (**Lc,1,50** L'amor que té als qui creuen en ell, s'estén de generació en generació. **Lc,1,55** S'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre), li comenta a Jesús com deu ser de de gran aquest amor, en voler salvar la Humanitat enviant el seu Fill, el Messies promès.*

Llavors Jesús pren la paraula:

*- És veritat, mare. Tal com es pot llegir al llibre del Gènesi, **Gn,1,1** Al principi, Déu va crear el cel i la terra. **Gn,1,26** Déu digué: Fem l'home a imatge nostra, semblant a nosaltres, i que sotmeti els peixos del mar, els ocells del cel, el bestiar, i tota la terra amb les bestioles que s'hi arrossegueu. **Gn,1,27** Déu va crear l'home a imatge seva, el va crear a imatge de Déu, creà l'home i la dona. **Gn,1,28** Déu els beneí dient-los: Sigueu fecunds i multipliqueu-vos, ompliu la terra i domineu-la; sotmeteu els peixos del mar, els ocells del cel i totes les bestioles que s'arrossegueu per terra. **Gn,2,15** El Senyor-Déu va*

prendre l'home i el va posar al jardí de l'Edèn perquè el conreés i el guardés. **Gn,2,16** I li va donar aquest manament: Pots menjar dels fruits de tots els arbres del jardí. **Gn,2,17** Però no mengis del fruit de l'arbre del coneixement del bé i del mal, perquè el dia que en mengis, tingues per cert que moriràs.

Maria l'interromp un moment:

- És admirable com Déu va crear aquest món i el va donar per habitacle a nosaltres els homes.

- Dius molt bé, mare.

Jesús continua:

*-Adam i Eva, per instigació del dimoni, es van revoltar contra el pla diví, se'l varen creure quan els va dir que serien com Déu, coneixedors del bé i del mal. Desobeint, es van posar d'esquena al seu amor, i van confiar només en les seves forces. Tanmateix, Déu que estima tot el que ha creat, no va retirar el seu amor a l'home, i va decidir salvar-lo. Dirigint-se a Satanàs, que sota figura de serp havia temptat Eva, i aquesta a Adam, el va comminar: **Gn,3,15** Posaré enemistat entre tu i la dona, entre el teu llinatge i el seu. Ell t'atacarà al cap i tu l'atacaràs al taló. Així s'anunciava la Redempció amb un paper d'enemistat destacat entre la serp i una dona del llinatge d'Eva, entre el llinatge de la serp i el d'aquesta nova Eva, és a dir el seu fill, que serà el Redemptor que derrotarà Satanàs.*

*Jo sóc el Messies, el Redemptor anunciat, l'enviat pel Pare. **Jn,3,16** Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna. Arribarà el dia que em manifestaré al món i anunciaré el que **Jn,12,49** el Pare mateix que m'ha enviat, m'ha manat què hauré de dir i de predicar. Els qui escoltaran la meva paraula i creuran en el qui m'ha enviat, tindran vida eterna (**Jn,5,24**).*

I tu, mare, ets la Nova Eva anunciada al Gènesi. Quan el Pare va planificar la redempció dels homes, va preveure que la Nova Eva, la que seria la mare del Redemptor, tu, mare, en previsió i anticipació dels mèrits de la Redempció, fossis concebuda sense pecat. Nosaltres, des d'aquell moment, hem habitat en el teu cor per l'Esperit Sant, per això Gabriel et va nomenar plena de gràcia. Tu no havies imaginat mai que series la meva mare, ningú te n'havia dit res, però el Pare t'hi ha destinat des del principi. Sempre t'has fiat de Déu, això és el que t'ha fet acceptar ràpida i fidelment tot el que Nosaltres t'hem proposat, sense dubtes, sense preguntes, sense sospesar els inconvenients ni els sofriments que això et pogués comportar. Estic pensant en els problemes que la meva encarnació us va provocar

a tu i a el meu pare Josep. També els del meu naixement, els del teu viatge a casa d'Elisabet, els de la fugida a Egipte, afegits als de l'estada i del retorn, i els de la vida que hem compartit a Natzaret.

Jn,4,23 Els autèntics adoradors adoraran el Pare en Esperit i en veritat. Aquests són els adoradors que vol el Pare. Jn,4,24 Déu és esperit. Per això els qui l'adoren han de fer-ho en Esperit i en veritat. Això és el que has fet tu, mare.

Nosaltres hem estimat tant la Humanitat, que ens hi hem apropat fins a tal punt que jo, el Fill de Déu, sense deixar de ser-ne, he esdevingut un home a tots els efectes a fi de ser el Cap de la Nova Humanitat i poder-los parlar el seu llenguatge per explicar-los clarament el camí de la salvació. Vosaltres heu sigut la meua família, on he pogut créixer fins esdevenir un home madur, heu cregut sempre en mi. Tanmateix el meu comportament totalment humà, m'heu vist sempre amb els ulls de la fe.

*Tal com et va dir Elisabet, Lc,1,45 feliç tu que has cregut. L'Esperit Sant et va fer sortir del cor, després que ella et va saludar, l'himne on reconeixes que Déu havia fet en tu meravelles i és cert, però la meravella major és que el teu cor és totalment nostre, creient i obedient a la crida de l'Esperit Sant. Sempre t'has considerat la nostra serventa, una petitesa de serventa, que no mereix l'atenció de la nostra mirada, i tanmateix reconeixent que sí, que l'hi hem posat, i sense exultar en cap mèrit teu, sinó en Déu. **Tu has sigut fidelíssima a portar, escoltar, guardar al cor, meditar i complir la nostra paraula;** portar-la, perquè oferint a Déu totalment el cor, sense saber-ho has preparat el teu ventre per rebre-hi el seu Fill quan ha vingut al món, per acollir-m'hi mi que sóc la Paraula del Pare que s'ha fet home; escoltar-la amb atenció i delit quan de petita vas viure al Temple, i cada dissabte a la sinagoga; reconèixer-la en l'anunci de Gabriel, en els somnis del meu pare Josep, en el decret de l'emperador August quan va ordenar el cens, en el que van explicar els pastors, en les paraules de Simeó, i en la visita dels savis d'orient, guardar-la diligentment al cor, meditar-la amb perseverança i complir-la amb exquisida fidelitat. Per això et dic, a tu que sempre has estat fidelment al nostre costat, que m'acompanyaràs fins a dur a terme l'obra que m'ha encomanat el Pare.*

Llavors Maria, després de la manifestació que li ha fet el seu fill, fa el gest d'agenollar-se, però Jesús li ho impedeix.

- Mare, t'agraeixo el gest, però sóc també el teu fill, no cal que ho facis. Anem a descansar.

Llavors es retiren els dos després de fer-se un petó i desitjar-se bona nit. Maria comença a meditar el que li ha dit Jesús: Ella ha sigut concebuda sense pecat

perquè és la nova Eva que ha infantat el Fill de Déu encarnat, el Redemptor del món. Això a ella li és totalment nou, amplia extraordinàriament la seva maternitat; per Jesús, ella és la mare de la Nova Humanitat fruit de la Redempció. Ara entén que Déu li ha reservat un paper que ella no hauria pogut mai imaginar, i això la motiva si és possible encara més a estar atenta a saber la voluntat del Pare i a seguir-la. Quan a primera hora del matí Jesús li dona el bon dia, ella encara no ha aclocat l'ull. S'ha passat tota la nit donant-li gràcies a Déu tot repassant la seva vida a la manera del salm 136, que ella coneix molt bé:

Enaltiu el Senyor: que n'és, de bo!

Perdura eternament el seu amor.

Enaltiu el Déu dels déus.

Perdura eternament el seu amor.

Enaltiu el Senyor dels senyors.

Perdura eternament el seu amor.

L'únic que fa grans meravelles.

Perdura eternament el seu amor.

Em va donar els meus pares, Joaquim i Anna

Perdura eternament el seu amor.

Per mi els va beneir a les seves velleses.

Perdura eternament el seu amor.

Ells em van ensenyar a conèixer i estimar Déu.

Perdura eternament el seu amor.

Ells em van dedicar al Senyor per servir-lo al Temple

Perdura eternament el seu amor.

Allà em van ensenyar l'Escriptura i a pregar.

Perdura eternament el seu amor.

Més tard vaig ser promesa amb Josep.

Perdura eternament el seu amor.

El Senyor em va enviar l'àngel Gabriel.

Perdura eternament el seu amor.

Em va saludar plena de gràcia.

Perdura eternament el seu amor.

Em va dir que el Senyor era amb mi.

Perdura eternament el seu amor.

L'esperit Sant em va cobrir amb la seva ombra.

Perdura eternament el seu amor.

El Verb es va encarnar a les meves entranyes.

Perdura eternament el seu amor.

El Senyor Déu Pare va mirar la petitesa de la seva serventa.

Perdura eternament el seu amor.

El seu amor s'estén de generació en generació.

Perdura eternament el seu amor.

S'ha recordat del seu amor Israel.

Perdura eternament el seu amor.

L'Esperit em va guiar a visitar Elisabet.

Perdura eternament el seu amor.

Elisabet em va anomenar Mare del seu Senyor.

Perdura eternament el seu amor.

Joan va quedar ple de l'Esperit Sant.

Perdura eternament el seu amor.

Elisabet em va dir "feliç tu que has cregut".

Perdura eternament el seu amor.

El Fill unigènit del Pare va néixer de mi a Betlem.

Perdura eternament el seu amor.

El Senyor Déu es manifestà als pastors i als savis d'orient.

Perdura eternament el seu amor.

Els meus ulls han vist el Salvador.

Perdura eternament el seu amor.

Ell és la llum que es revela a les nacions.

Perdura eternament el seu amor.

Ell és la glòria d'Israel, el seu poble.

Perdura eternament el seu amor.

El Senyor Déu Pare ens ha protegit d'Herodes.

Perdura eternament el seu amor.

El Senyor Déu Pare ens ha acompanyat a Egipte.

Perdura eternament el seu amor.

El Senyor Déu Pare ens ha fet trobar Jesús quan s'havia perdut.

Perdura eternament el seu amor.

Josep m'ha acompanyat fidelment tota la vida.

Perdura eternament el seu amor.

El Fill unigènit del Pare ha viscut molt anys a Natzaret amb nosaltres.

Perdura eternament el seu amor.

Enaltiu el Déu del cel.

Perdura eternament el seu amor.

El Messies ha de sofrir

Un altre dia, Maria, que recorda al peu de la lletra les paraules que li adreçà Simeó quan la beneí junt amb Josep: Lc,2,34 Aquest infant serà motiu que a Israel molts caiguin i molts d'altres s'aixequin; serà una senyera combatuda, 35 i a tu mateixa una espasa et traspasarà l'ànima, que pels textos d'Isaïes i pels salms sap que el Messies ha de patir, li diu a Jesús:

- Fill meu, jo sé que el Messies haurà de patir, i que a mi, una espasa em traspasarà l'ànima. No et demano que m'expliquis com serà això, sinó que em donis fortalesa per acompanyar-te quan sigui el moment!

- Gràcies, mare, t'estimo, li diu Jesús. És hora que sàpigues més coses del pla de redempció establert pel Pare:

Rm,5,12 Per obra d'un sol home va entrar el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort; i així la mort s'ha estès a tots els homes, ja que tots han pecat. **Rm,5,18** Així com per la falta d'un sol home la condemna s'ha estès a tots els homes, també, perquè serà just un de sol, jo, mare, tots els homes seran fets justos i obtindran la vida. **19** Així com per la desobediència d'un de sol tots han esdevingut pecadors, també per l'obediència d'un de sol tots seran fets justos. **He,9,11** Jo he vingut com a gran sacerdot del món futur que ara comença i entraré al santuari a través del tabernacle més gran i més perfecte, no fet per mans d'home, ja que no pertany al món creat. **He,9,12** Hi entraré una vegada per sempre, sense servir-me de la sang de bocs i de vedells, sinó valent-me de la meva pròpia sang; així redimiré la Humanitat per sempre més. **He,10,5** Quan vaig entrar al món, jo vaig dir al Pare: No has volgut sacrificis ni oblacions, però m'has format un cos; **He,10,6** no t'has complagut en holocaustos ni en sacrificis pel pecat. **He,10,7** Per això t'he dit: A tu em presento. En el llibre hi ha escrit de mi que vull fer, oh Déu, la teva voluntat.

Per voluntat del Pare, jo, mare, carregaré sobre meu tots els pecats de la Humanitat. Ja que els homes són pecadors, jo he de ser l'Anyell de Déu que els expiarà. Sóc l'únic que pot redimir els homes, perquè sóc un veritable home, el nou Adam, i perquè també sóc veritable Déu; per tant, sóc la víctima més valuosa possible, la que més pot agradar al Pare. Sofriré molt i m'humiliaré al màxim per expiar els pecats amb esforç i dolor, a fi que els homes entenguin bé l'Amor de Déu.

Jn,15,13 Ningú no té un amor més gran que el qui dóna la vida pels seus amics.

Jn,12,24 Si el gra de blat, quan cau a la terra, no mor, queda ell tot sol, però si mor, dóna molt de fruit. *El Pare no va acceptar el sacrifici d'Isaac, però sí que acceptarà el meu, el del seu Fill, i això donarà molt de fruit: innumbrables nous fills del Pare. No es tracta de patir per patir, és per demostrar l'amor immens, fidel i entranyable que Déu té a la Humanitat. Així els homes Ef,3,18 seran capaços de comprendre l'amplada i la llargada, l'alçada i la profunditat Ef,3,19 de l'amor de Déu; arribaran a conèixer aquest amor que sobrepassa tot coneixement i, així, entraran del tot a la plenitud de Déu.*

Lc,24,27 Llavors, començant pels llibres de Moisès i continuant pels de tots els profetes, *Jesús li explica a Maria* tots els passatges de les Escripures que es refereixen a ell.

- Ja veus, mare, que el Messies ha de patir, i tu, la nova Eva de la nova Humanitat tal com ja et vaig explicar, amb el teu dolor participaràs en l'obra de la redempció. Així esdevindràs la mare de tots els creients, que et reconeixeran no sols com Mare meva, sinó també com mare seva.

Maria l'escolta amb concentració total.

Jesús prossegueix:

- Això, mare, no és tot. El salm diu: Sl,16,9 El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, fins el meu cos reposa confiat: Sl,16,10 no abandonaràs la meua vida enmig dels morts ni deixaràs caure a la fossa el qui t'estima. Sl,16,11 M'ensenyaràs el camí que duu a la vida: joia i festa a desdir al teu davant; al teu costat, delícies per sempre. Aquest salm fa referència a que jo ressuscitaré d'entre els morts al tercer dia, i també a que un temps després retornaré a la casa del Pare. Tu patiràs molt, però finalment, en veure'm ressuscitat, la teua joia continuarà essent completa.

Després de les explicacions de Jesús, Maria li diu:

- Fill meu i Déu meu, cada vegada més sento en el meu cor com és d'admirable l'amor que tu i el Pare em teniu, perquè em sorpreneu amb noves meravelles que

realitzeu en la meua petitesa. El meu cor exulta i es rendeix davant de tant d'amor. Me'n sento indigna, i sols puc dir que sigui la que sigui, es compleixi en mi la vostra paraula.

Jesús l'abraça llargament mentre li diu:

- Mare, no temis, el Pare ha modelat el teu cor, i l'ha fet digne d'ell i de mi.

Aquesta nit Maria té molta feina a gravar al cor i a meditar pausadament tot el que Jesús li ha explicat.

El Messies recorrerà Galilea, Judea i Samaria

Un altre dia, és Jesús qui li diu a Maria:

- Mare, un dia vàrem comentar que el Messies havia de patir, però has de saber que abans d'això haurà de recórrer Israel per anunciar el regne de Déu a tot el poble.

*Maria li diu que coneix el passatge de les Sagrades Escripures on Isaïes profetitza quins seran alguns dels fets del Messies: **Is,35,4** Aquí teniu el vostre Déu, que ve per fer justícia. Ell mateix us ve a salvar. **5** Llavors es desclouran els ulls dels cecs, i les orelles dels sords s'obriran. **6** Llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig.*

- És cert, mare, li replica Jesús, l'anunci de la Bona Nova anirà acompanyada de grans senyals en favor dels qui creuran en mi, senyals que donaran testimoni del poder amb que m'ha investit el Pare.

*Tu també saps, mare, el que l'àngel va anunciar a Zacaries, referent a Joan: **Lc,1,15** Serà gran als ulls del Senyor; no beurrà vi ni altres begudes alcohòliques i quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare. **16** Conduirà molts israelites cap al Senyor, el seu Déu. **17** Anirà al davant del Senyor amb l'esperit i el poder d'Elies: farà que els pares es reconciliïn de cor amb els fills i portarà els rebels pels camins dels justos. Així prepararà per al Senyor un poble ben disposat. Quan estant jo al teu ventre, vas anar a visitar Elisabet, tu mateixa vas ser testimoni de com Joan va quedar ple de l'Esperit Sant, i veuràs com Joan aviat apareixerà, em precedirà i prepararà el poble perquè estigui ben disposat a rebre les meves ensenyances.*

Jo, mare, d'aquí a poc temps et deixaré per començar l'obra que m'ha manat el Pare. Em presentaré a Joan, i ell donarà testimoni de mi.

Llavors començaré a recórrer la Galilea, la Judea i Samaria per a ensenyar la Bona Nova a tot el poble, acompanyant-la de senyals poderosos. El Pare em

donarà homes i dones de cor net. Seran els meus deixebles que m'acompanyaran pertot arreu i viuran formant família amb mi. Quan jo retorni a la casa del Pare, els enviaré a tot el món perquè propaguin el regne de Déu donant testimoni de mi i proclamïn les meves ensenyances.

A l'anar a descansar, Maria medita molt les paraules de Jesús. Els dies posteriors, mentre Jesús continua amb les seves feines al taller, ella incrementa la meditació sobre les seves explicacions compartint-les amb les tasques de la llar, sabent que l'estada d'ell amb ella ja no durarà gaire, i ho accepta amb serenor. Ella viu del treball de Jesús i els seus germans, si Jesús se'n va no els voldrà ser un destorb, esta pensant a replantejar-se la vida. Li han fet forat al cor les paraules referides als deixebles que seguiran Jesús.

S'acosta l'inici de la vida pública del Messies

Un altre dia, i per tercera vegada, torna a ser Jesús qui li diu a Maria:

- Mare, Joan ja ha iniciat a Judea la seva missió. La notícia s'està escampant pertot arreu. És a prop el moment que marxaré de casa i me li presentaré perquè em bategi. Després aniré al desert a preparar-me per complir la missió que m'ha encarregat el Pare. Allà m'hi estaré quaranta dies parlant amb ell, i tot seguit em donaré a conèixer al poble.

Maria diu:

*- Fill meu, ves a fer el que el Pare t'ha encomanat. No et preocupis gens per mi, jo crec en el Pare i en tu, no m'espanten les dificultats que hagi de passar, sento que **Sl,23,1** no em manca res, **3** que soc guiada per camins segurs, **4** no tinc por de cap mal. **6** Tota la vida m'acompanyen la vostra bondat i el vostre amor.*

Una cosa et vull dir, fill meu:

*- Per quan hagi de marxar, convé que et faci una túnica nova, perquè la que duus ara, està molt gastada. Demà sens falta et prendré les mides i te la faré **Jn,19,23** sense costura, teixida d'una sola peça de dalt a baix.*

Maria medita seguir Jesús

Alguns pensen que Maria no va seguir Jesús, i que si va estar al peu de la creu és perquè durant la passió i mort de Jesús es trobava a Jerusalem amb motiu de la Pasqua. Jo crec que no té cap sentit pensar que la mare del qui és la Paraula del Pare que ve a salvar el món, quan aquest proclami als homes amb gran poder el

missatge de Bona Nova, resti a casa seva com si no hi tingués res a veure. La seva presència al peu de la creu, ha de ser la culminació de la seva presència permanent entre els deixebles.

Aquests dies Maria medita molt intensament què ha de fer a partir d'ara amb la seva vida. Jesús li ha dit que la seva marxa de casa és imminent i vol tenir aclarit el pensament abans no arribi el dia. Finalment, Maria ho té clar: No tindrà res que la retengui a casa, què hi ha de fer mentre el seu fill va a complir la seva missió? Ja trobarà la manera d'ajudar-lo sense destorbar-lo, confia que el mateix Jesús l'ajudarà a fer-ho així. Per altra banda, ella que estima la paraula de Déu, de cap manera no es pot perdre sentir com parla la Paraula que el Pare ha enviat al món.

Comença la vida pública del Messies

Finalment, arriba el dia en que Jesús anuncia als seus germans que deixa el negoci i se'n va a complir la seva missió. Els ho ha dit al taller, l'han intentat entendre, però no els ha convençut. Li han dit que s'ho pensi bé, que toqui de peus a terra i que es deixi de fantasies.

És que notaran molt la seva absència, perquè Jesús ha après amb nota el seu ofici, s'ha implicat sempre en les feines,... segur que el negoci se'n ressentirà. Jaume tampoc ho ha entès, però no li ha fet cap retret.

El mateix dia, després de sopar, li diu a la seva mare:

- Mare, ha arribat l'hora d'iniciar la meua missió. Tal com et vaig avançar, he de presentar-me a Joan. Quan haguem acabat la feina que estem acabant, me m'aniré. Ja ho he informat als meus germans.

- Com s'ho han agafat, li pregunta Maria?

- No ho han entès, mare. Veuràs com et vindran a trobar perquè me'n facis desdir.

És l'ocasió perquè Maria li expliqui al seu fill la seva decisió:

-Fill meu, estic preparada, tu ets el meu fill, però jo sé que no has vingut al món per dedicar-me tota la teua vida. Jo sé que tu has de complir la voluntat del Pare. No tinguis cap recança per mi, jo també la vull complir. He comprès que la meua raó de ser, decidida pel Pare, és portar-te al món. Ara que tu parlaràs al món, quina altra cosa que no fos acompanyar-te podria fer jo d'ara en endavant? Ara que tu marxaràs, res no em lliga, si puc col·laborar en la teua missió, estic disposada a tot.

- És cert, mare, tu has seguit fidelment i amb molt de coratge la voluntat del Pare, ara quedaràs alliberada d'exercir de mare. Si vols col·laborar en la meua tasca de proclamar la Bona Nova i expandir el Regne de Déu, deixa la casa i el taller dels meus germans, i segueix-me. Tu que has enfortit la teva fe en tots els esdeveniments de la meua infantesa i durant la llarga vida de família a Natzaret, seràs exemple i testimoni per a tots els qui se m'aproparan, i la teva actitud incentivarà la seva fe.

- Faré el que em proposes, fill meu. Tu ets el meu fill, però també el meu Senyor, ensenya'm com he de fer-ho sense interferir-te ni destorbar-te. No diré que m'oblidaré que sóc la teva mare, però no n'exerciré per a aprofitar-me'n, m'aplicaré a aprendre i a ajudar-te en tot el que es pugui.

- D'acord mare, ja trobarem el dia oportú.

- Gràcies fill meu. Per cert, ja tinc acabada la túnica, necessites que et prepari alguna altra cosa?

Jesús li ho agraeix, però ho refusa amablement:

- Gràcies Mare, no pots deixar mai de fer de mare, ho confio tot a la providència del Pare.

A Maria encara li queda una cosa per comentar-li:

- Jesús, una cosa et vull dir, recordes que ens vàrem comprometre a assistir a les noces que s'han de celebrar a Canà? M'hi podràs acompanyar, o hi vaig sola?

Jesús, que amb el Pare ha establert que la seva mare hi sigui en els moments importants de la seva obra, li diu:

- És veritat, mare, ens hi vàrem comprometre, tu no te'n desdiguís, jo miraré de ser-hi.

Enllestida la darrera feina, ha arribat el dia que Jesús marxa de casa. Aquest mati s'ha llevat molt d'hora, porta posada la túnica nova i abans de marxar li demana a la seva mare:

- Mare, si hi hagués el pare Josep li ho demanaria a ell, però ara l'autoritat de casa ets tu, i és a tu a qui demano la benedicció.

Maria reacciona:

- Fill meu, ets tu qui m'hauries de beneir a mi, però faré el que em demanes.

Jesús s'inclina davant d'ella, i Maria el beneeix amb aquesta benedicció:

- Que el Pare del cel beneeixi el seu Fill amb tot l'Amor i la força del seu Esperit, Ell que li ha encomanat la missió de salvar tots els homes, i que a aquests els mogui el cor per escoltar-lo i seguir els seus ensenyaments.

Llavors Jesús es posa dret, l'abraça llargament mentre li diu:

*- T'estimo, mare, i tot seguit se'n va.
Maria queda sola.*

DOCUMENTACIÓ

Els anomenats “Germans de Jesús”

Conec la dificultat d'interpretació d'aquestes paraules, i la falta de certesa que hi ha en aquest tema, tanmateix la multitud d'estudis que se n'ha fet. Reconec la manca de pes obvia de la meua interpretació, i no tinc la més mínima intenció de polemitzar, simplement he fet una tria per a construir el meu relat.

Les cites que trobem als evangelis sobre dels germans de Jesús, les podem desglossar en diferents grups.

Els anomenats germans, que són citats junt amb Maria, la mare de Jesús

Les noces de Canà: Jn,2,1 El tercer dia es van celebrar unes noces a Canà de Galilea. Hi havia la mare de Jesús. *2* També hi fou convidat Jesús, juntament amb els seus deixebles. *Jn,2,12* Després d'això va baixar a Cafarnaüm amb la seva mare, els seus germans i els seus deixebles, però tan sols s'hi quedaren uns quants dies.

La mare i els germans de Jesús el volen veure (Mt,12-Mc,3-Lc,8): Mc,3,31 Llavors arriben la mare i els germans de Jesús i, de fora estant, envien a buscar-lo. *32* Hi havia molta gent asseguda al voltant d'ell. *33* Ell els respon: Qui són la meua mare i els meus germans? *34* Llavors, mirant els qui seien al seu voltant, diu: Aquests són la meua mare i els meus germans. *35* El qui fa la voluntat de Déu, aquest és el meu germà, la meua germana, la meua mare.

La sinagoga de Natzalet, on s'expliquen els seus noms (Mt,13-Mc,6-Lc,4): Mc,6,3 No és el fuster, el fill de Maria, el germà de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves germanes, no viuen aquí entre nosaltres?

La Pentecosta: Ac,1,14 Tots ells eren constants i unànimes en la pregària, juntament amb algunes dones, amb Maria, la mare de Jesús, i amb els germans d'ell.

Si acompanyen Maria, és natural pensar que aquests germans siguin els fills d'un matrimoni previ de Josep; si en lloc de germans es tractés de cosins, per què haurien d'acompanyar la tia Maria tantes vegades? És més raonable pensar que són fills de Josep, i per tant germanastres de Jesús, “els germans”. Tot i que només en la cita de la sinagoga de Natzalet se'ns diuen els noms, jo crec que en les altres tres es tracta o bé del mateix grup o d'una part.

El Jaume citat aquí, seria el primer dirigent de l'Església de Jerusalem.

A la història de Josep el Fuster s'afirma que el Jaume encara era infant quan va morir la seva primera esposa, i que Maria, al veure'l orfe tan jovenet, li va prodigar afecte i en va tenir cura. Basant-me en aquest fet, jo crec, per allò de que el fill primogènit acostuma a portar el nom del pare, que el seu fill més gran és el Josep.

Els anomenats germans, que són relacionats amb Maria muller de Cleofàs

L'evangelista Joan ens parla de la germana de Maria mare de Jesús, muller de Cleofàs.: Jn,19,25 Vora la creu de Jesús hi havia la seva mare i la germana de la seva mare, Maria, muller de Cleofàs, i Maria Magdalena.

Segons la tradició més antiga (textos d'Hegesip, que ens ha conservat Eusebi de Cesarea en la seva Història Eclesiàstica), Cleofàs era germà de Josep, (el pare legal de Jesús), i per tant la seva muller, Maria de Cleofàs, realment seria la cunyada de Josep, que com a dona del germà de Josep ben bé podria ser qualificada de "germana" de Josep i per extensió "germana" de Maria.

En el mateix episodi, Mateu i Marc també ens parlen d'una Maria la mare de Jaume (el Menor) i de Josep: Mt,27, 56 Entre elles hi havia Maria Magdalena, Maria, mare de Jaume i de Josep, i la mare dels fills de Zebedeu. *Mc,15,40* Entre elles, Maria Magdalena, Maria, mare de Jaume el Menor i de Josep, i Salomé.

En general es creu que la Maria muller de Cleofàs és la mateixa persona que la Maria mare de Jaume i de Josep (el Menor) citada per Mateu i Marc.

Per altra banda, alguns afirmen que el Jaume fill de Maria = Maria de Cleofàs, anomenat per Marc "Jaume el Menor", és l'apòstol Jaume fill d'Alfeu: Lc,6,13 (Mt,10,3 i Mc,3,18) Quan va ser de dia, va cridar els seus deixebles, n'escollí dotze i els donà el nom d'apòstols: *14* Simó, que anomenà també Pere, Andreu —el seu germà—, Jaume, Joan, Felip, Bartomeu, *15* Mateu, Tomàs, Jaume, fill d'Alfeu, Simó, anomenat Zelós, *16* Judes, fill de Jaume, i Judes Iscariot, que va ser el traïdor.

Segons alguns, l'Alfeu pare de Jaume i el Cleofàs espòs de Maria, tanmateix la diferència de nom, no serien dues persones, sinó una sola. Això es basaria en els escrits del Venerable Beda, i s'explicaria perquè en aquells temps, entre els jueus i en altres pobles semítics, s'acostumava a tenir un segon nom grec que fonèticament s'assemblés al nom hebreu o arameu. D'altres afirmen que Maria de

Cleofàs va estar casada primer amb Alfeu i després d'haver nascut Jaume, amb Cleofàs.

En tot cas, els fills de Cleofàs i/o d'Alfeu, no serien germans de Jesús, sinó cosins per part de Josep. Jo crec que quan els evangelis parlen dels germans de Jesús no es refereixen a aquestes persones.

Els anomenats germans que són citats sense relacionar-los amb una altra persona

Jn,7,1 Després d'això, Jesús continuava recorrent Galilea. No volia anar a Judea, perquè els jueus buscaven de matar-lo. **2** Però era a prop la festa jueva dels Tabernacles, **3** i els seus germans li digueren:

- No et quedis aquí. Vés a Judea, perquè també els teus deixebles vegin les obres que fas. **4** Ningú no actua d'amagat, si vol ser conegut. Si fas aquestes coses, dóna't a conèixer al món.

5 De fet, ni els seus germans no creien en ell. **6** Jesús els respongué:

- El meu temps encara no ha arribat; el vostre, sempre és a punt. **7** A vosaltres, el món no us pot odiar, però a mi sí que m'odia, perquè testifico que les seves obres són dolentes. **8** Pugeu-hi vosaltres, a la festa. Jo no hi vull anar, perquè el meu temps encara no s'ha complert.

9 - Després de dir això es va quedar a Galilea. **10** Però, quan els germans de Jesús hagueren anat a la festa, ell també hi va pujar, no públicament, sinó d'amagat.

Jo crec que aquests germans són els fills de Josep.

Els anomenats familiars, que són citats sense relacionar-los amb una altra persona

Mc,3,20 Després Jesús va entrar a casa amb els deixebles, i tornà a reunir-s'hi tanta gent, que no els quedava temps ni de menjar. **21** Quan els seus familiars sentiren dir el que passava, hi anaren per endur-se'l, perquè deien: Ha perdut el seny! *Els familiars "sentiren dir el que passava", a la versió anglesa ho tradueixen com "sentiren dir el que ell feia" i van decidir anar-lo a veure per endur-se'l. Què els deu passar pel cap? A aquests familiars els costa entendre la vida que porta Jesús.*

Aquesta cita és més genèrica, ens parla de familiars. Podria tractar-se també, dels fills de Josep.

Justificació de la possibilitat de l'actitud de Jesús en els paràgrafs “Jesús ja és adult” i “La vida de Jesús i Maria abans de la vida pública, un cop mort Josep”

Tal com s'afirma en el Compendi del Catecisme de l'Església Catòlica:

Jesús és inseparablement veritable Déu, engendrat, no pas creat, de la mateixa naturalesa del Pare: naturalesa divina, i veritable home, nascut de Maria Verge, va assumir un cos humà animat per una ànima racional humana: naturalesa humana. (CC-87, CC-90)

Aquestes naturaleses no són confoses, sinó unides en la Persona divina del Verb. En la humanitat de Jesús, tot -miracles, sofriment, mort- ha de ser atribuït a la seva Persona divina que actua a través de la naturalesa humana que ha assumit. (CC-89).

Jesús té una voluntat divina i una voluntat humana. En la seva vida terrena, el Fill de Déu va voler humanament el que divinament havia decidit amb el Pare i l'Esperit Sant per a la nostra salvació. La voluntat humana de Crist segueix, sense oposició o resistència, la voluntat divina, o, més ben dit, li és sotmesa. (CC-91).

Mt,26,39 S'avança un tros enllà, es prosternà amb el front a terra i pregava dient: - Pare meu, si és possible, que aquesta copa s'allunyi de mi. Però que no es faci com jo vull, sinó com tu vols.

Des de l'encarnació Jesús és sempre la Persona divina del Verb que ha assumit la naturalesa humana en el si de Maria, per complir el que el Pare, el Fill i l'Esperit Sant han decidit per la nostra salvació:

- *Encarnació en el si de Maria*
- *Naixement a Betlem com havia predit el profeta*
- *Persecució per matar-lo i fugida a Egipte*
- *Fer vida a Natzaret en l'anonimat fins als 12 anys*
- *Quan te 12 anys, quedar-se a Jerusalem sense que Josep i Maria se n'adonin, a fi d'obeir la crida d'estar-se a la casa del Pare*
- *Fer vida a Natzaret en l'anonimat fins al voltant dels 30 anys*
- *Proclamació de la Bona Nova durant tres anys*
- *Passió, mort i resurrecció*
- *Retorn al Pare, havent fundat l'Església a fi que proclamés les seves ensenyances, testifiqui la seva mort, la seva resurrecció i ascensió al cel,*

i administri els sagraments de la divina gràcia, fins a la seva segona i definitiva vinguda.

Als ulls dels seus coetanis Jesús és un home talment com qualsevol altre, però ell Jn,1,14 és la Paraula del Pare que s'ha fet home i ha habitat entre nosaltres, i hem contemplat la seva glòria, glòria que ha rebut com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat. Des de la seva encarnació: Lc,1,32 és gran i l'anomenaran Fill de l'Altíssim, Lc,1,35 és sant i l'anomenaran Fill de Déu. En cap moment deixarà de ser el Fill del Pare que ha assumit la naturalesa humana, és el Fill-de-Déu-Encarnat.

La Persona Divina del Verb actua sempre a través de la naturalesa humana que ha assumit. Durant els primers 12 anys, comportant-se com un infant qualsevol; en aquest període, són Zacaries, Elisabet, els àngels de Betlem, Simeó i els Savis d'Orient els qui donen testimoni de qui és Ell realment:

Elisabet: Lc,1,43 Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar?

Zacaries: Lc,1,68 Beneït sigui el Senyor, Déu d'Israel: ha visitat el seu poble i l'ha redimit; Lc,1,69 fa que s'aixequi un salvador poderós a la casa de David, el seu servent, Lc,1,70 com havia anunciat de temps antic per boca dels seus sants profetes.

Els àngels de Betlem: Lc,2,11 Avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor.

Simeó: Lc,2,30 Els meus ulls han vist el Salvador, Lc,2,31 que preparaves per presentar-lo a tots els pobles: Lc,2,32 llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el teu poble.

Els Savis d'Orient l'adoren perquè el reconeixen com a Déu: Mt,2,11 Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, es prostraren a terra i el van adorar. Després van obrir les seves arquetes i li oferiren presents: or, encens i mirra.

Quan Jesús te 12 anys, diu per primer cop i clarament que tot el que fa és complir la voluntat del Pare, per tant esta manifestant implícitament, que ell és el "Fill-del-Pare": Lc,2,49 Ell els respongué:

- Per què em buscàveu? No sabíeu que jo havia d'estar a casa del meu Pare?

Des de la tornada a Natzaret fins que Joan el bateja, la Persona Divina del Verb es comporta com un jove qualsevol, guanyant-se la vida amb la suor del seu front.

El fet que fins als dotze anys i durant el llarg període que va des de després d'haver-se quedat al temple sense que els seus pares se n'adonessin fins a iniciar la predicació de la Bona Nova, no mostrés cap senyal del seu diví poder, no vol dir que la Persona Divina del Verb deixés d'actuar a través de la naturalesa humana assumida en el moment de la seva encarnació.

*En els solemnes moments del Baptisme i la Transfiguració, el Pare no l'anomena com fa Gabriel, Fill de l'Altíssim, ni Fill de Déu, sinó que dona testimoni de que el veritable home que estan veient els qui són allà, és també el seu Fill, per tant parla de la Persona Divina del Verb que ha assumit la naturalesa humana = Fill-de-Déu-Encarnat: **Lc,3,22** L'Esperit Sant baixà cap a ell en forma visible, com un colom, i una veu digué des del cel: --Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut. **Lc,9,35** Llavors va sortir del núvol una veu que deia: --Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo. El Pare parla, i els qui l'escolten reben el testimoni que l'home que estan veient és el seu Fill, és el Fill-de-Déu-Encarnat. Tots aquells a qui Déu Pare concedirà de reconèixer en Jesús el seu Fill (**Mt,17,17** Llavors Jesús li va dir: --Feliç de tu, Simó, fill de Jonàs: això no t'ho han revelat els homes, sinó el meu Pare del cel!), seran els qui l'anomenaran Fill-De-l'Altíssim i Fill-de-Déu tal com va profetitzar Gabriel.*

*Jesús quan parla als evangelis, si parla de la seva relació amb el Pare, s'autoanomena "el Fill" = "Fill-del-Pare": **Lc,10,22** »El Pare ho ha posat tot a les meves mans. Ningú no coneix qui és el Fill, fora del Pare, i ningú no coneix qui és el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar, i quan només parla d'ell, s'autoanomena sempre "El-Fill-de-l'Home" = "El-Fill-de-Déu-Encarnat": **Mt,16,13** Després Jesús va arribar a la regió de Cesarea de Filip, i preguntava als seus deixebles: - Qui diu la gent que és el Fill de l'home? Veiem doncs, com durant la vida pública manifesta ser alhora el "Déu-Fill-del-Pare" i "El-Déu-fill-de-l'Home".*

*No és contradictori que Jesús afirmi: **30** Jo i el Pare som u, i també: **12** Jo me'n vaig al Pare. Com a Fill del Pare, és u amb Ell i està en Ell, i com a Fill de l'Home, després de complir la seva missió, va al Pare. És un misteri inabastable per nosaltres. No cal intentar esbrinar **com** la Persona divina de Jesús actua a través de la seva naturalesa plenament humana, i menys encara intentar explicar com durant la major part de la seva vida s'ha captintut com un home qualsevol, i en canvi durant la seva vida pública ha mostrat la seva divinitat amb gran poder; simplement hem d'acceptar que des de l'encarnació, la Persona divina no deixa*

mai d'actuar a través de la seva naturalesa humana, i limitar-nos a contemplar tot el que ha fet. No podem mai fer abstracció de la seva naturalesa humana separant-la de la divina. Com podríem abastar aquest misteri amb les nostres limitacions de creatures? Potser per això els següents textos amb humilitat i respecte es conformen a aplicar la paraula “semblant”, sense que això vulgui dir de cap manera que la seva naturalesa humana no ho sigui plenament: Hb,2,17 Per això calia que es fes en tot **semblant** als germans i així fos davant de Déu un gran sacerdot compassiu i digne de confiança que expiés els pecats del poble. *Hb,4,15* No tenim pas un gran sacerdot incapaç de compadir-se de les nostres febleses: ell, de manera **semblant** a nosaltres, ha estat provat en tot, encara que sense pecar. *Fl,2,7* Prengué la condició d'esclau i es féu **semblant** als homes. *Com a veritable home: Lc,2,52* Jesús es feia gran, avançava en enteniment i tenia el favor de Déu i dels homes.

Conformem-nos a contemplar el que va fer i el que va dir, i en tot cas a considerar el que diu el Catecisme de l'Església en els textos que he posat al començament d'aquest títol, als que hi podríem afegir: Però també com a home el Fill de Déu tenia un coneixement íntim i immediat de Déu, el seu Pare. Penetrava igualment els pensaments secrets dels homes i coneixia plenament els designis eterns que havia vingut a revelar. (CC-90). *I també: Amb la seva intel·ligència humana Jesús va aprendre moltes coses a través de l'experiència. (CC-90).*

Recordem el que Jesús li diu a Felip durant el Darrer Sopar:

Jn,14,8 Li diu Felip:

--Senyor, mostra'ns el Pare, i no ens cal res més.

Jn,14,9 Jesús li respon:

--Felip, fa tant de temps que estic amb vosaltres, i encara no em coneixes? Qui m'ha vist a mi ha vist el Pare. Com pots dir que us mostri el Pare? *Jn,14,10* No creus que jo estic en el Pare i el Pare està en mi? Les paraules que jo us dic, no les dic pel meu compte. És el Pare qui, estant en mi, fa les seves obres. *Jn,14,11* Creieu-me: jo estic en el Pare i el Pare està en mi; i, si més no, creieu per aquestes obres.

Jesús està en el Pare i el Pare en ell sempre, abans d'encarnar-se i després d'encarnar-se. Ell és la Paraula del Pare, però quan parla no diu paraules pel seu compte, qui veu el fill veu el Pare i és el Pare qui estant en ell fa les seves obres.

Qui pot dir que Jesús com a home no sap des del principi tot el referent al pla De redempció del Pare?

Abans de la Passió sap que ha arribat l'hora de passar al Pare: Jn,13,1 Era abans de la festa de Pasqua. Jesús sabia que havia arribat la seva hora, l'hora de passar d'aquest món al Pare.

Jn,18,4 Jesús, que sabia tot el que li havia de passar, surt fora i els pregunta: Qui busqueu?

Coneix els deixebles que el Pare li ha donat, abans d'escollir-los: Jn,17,6 »He fet conèixer el teu nom als qui tu has pres del món i m'has donat; eren teus i tu me'ls has donat, i ells han guardat la teva paraula. *Per això els tria sense haver-los vist abans:* Jn,1,42 Jesús, fixant en ell la mirada, li digué: --Tu ets Simó, fill de Joan. Tu et diràs Cefes —que vol dir «pedra». 43 L'endemà, Jesús resolgué de sortir cap a Galilea. Troba Felip i li diu: --Segueix-me. 47 Quan Jesús veié Natanael que venia cap a ell, digué: --Mireu un autèntic israelita, un home que no enganya. 48 Li diu Natanael: --D'on em coneixes? Jesús li respon: --Abans que Felip et cridés, t'he vist sota la figuera. Mt,9,9 Mentre se n'anava, Jesús veié tot passant un home que es deia Mateu, assegut al lloc de recaptació d'impostos, i li digué: --Segueix-me. Lc,5,27 Després d'això, Jesús va sortir i veié un publicà que es deia Leví, assegut al lloc de recaptació d'impostos, i li digué: --Segueix-me.

Jesús ho sap tot:

Jn,2,24 Però Jesús no es fiava d'ells, perquè els coneixia tots 25 i no necessitava que ningú li digués què són els homes: ell sabia prou què hi ha en el cor de cadascú.

Jn,6,64 Des del principi, Jesús sabia qui eren els qui no creien i qui l'havia de traïr.

Jn,21,17 Li pregunta Jesús per tercera vegada: --Simó, fill de Joan, m'estimes? Pere es va entristir que Jesús li preguntés per tercera vegada si l'estimava, i li respongué: --Senyor, **tu ho saps tot**; ja ho saps, que t'estimo.

Jn,16,30 Ara veiem que ho saps tot i que no necessites que ningú et faci preguntes.

Jn,4,17 La dona li contesta: --No en tinc, de marit. Li diu Jesús: --Fas bé de dir que no en tens. **18** N'has tingut cinc, i l'home que ara tens no és el teu marit. En això has dit la veritat.

Mt,24,1 Jesús va sortir del temple. Quan se n'anava, els deixebles se li acostaren i li van fer notar les seves construccions. **2** Ell els digué: --Veieu tot això? Us asseguro que no en quedarà pedra sobre pedra: tot serà enderrocat.

Mt,26,20 Arribat el capvespre, Jesús es posà a taula amb els Dotze. **21** Mentre sopaven, digué: --Us ho asseguro: un de vosaltres em trairà.

Mt,26,34 Jesús li digué: --T'ho asseguro: aquesta mateixa nit, abans no canti el gall, m'hauràs negat tres vegades.

Lc,19,29 Quan es va acostar a Betfagé i Betània, prop de la muntanya anomenada de les Oliveres, Jesús va enviar dos dels deixebles **30** amb aquest encàrrec: --Aneu al poble d'aquí al davant. Quan hi entrareu, trobareu un pollí fermat, que ningú no ha muntat mai. Deslligueu-lo i porteu-lo. **31** Si algú us preguntava per què el deslligueu, responeu: "El Senyor l'ha de menester." **32** Els enviats se n'hi anaren i ho trobaren tot tal com Jesús els ho havia dit.

Lc,22,10 Els digué: --Entrant a la ciutat, vindrà a trobar-vos un home que duu una gerra d'aigua. Seguiu-lo fins a la casa on entri **11** i digueu al cap de casa: "El Mestre et diu: On tens la sala on haig de menjar el sopar pasqual amb els meus deixebles?" **12** Ell us ensenyarà dalt la casa una sala gran parada amb estores i coixins. Prepareu allí el sopar. **13** Ells se'n van anar, ho trobaren tot tal com Jesús els havia dit i prepararen el sopar pasqual.

Jn,16,32 Ve l'hora, més ben dit, ja ha arribat, que us dispersareu cadascú pel seu costat, i em deixareu sol.

Sap el que hi ha inscrit en el cel: **Lc,10,20** Però no us alegreu perquè els esperits se us sotmeten; alegreu-vos més aviat perquè els vostres noms estan inscrits en el cel.

Aquestes cites no són exhaustives, en podríem trobar mes.

Per tant, si Jesús és veritable Déu i veritable home, dues naturaleses unides en la única Persona divina del Verb-Encarnat, Col,2,9 perquè en ell resideix corporalment tota la plenitud de la divinitat, tot i que abans de la seva vida pública, (excepte en la seva trobada amb els mestres de la Llei als dotze anys), es comporta en tot com un home qualsevol, ell no deixa mai de ser la Persona divina

del Verb-Encarnat, i això em dona peu a que en el capítol referenciat en el títol d'aquest apartat, sigui possible la conversa de Jesús amb els seus pares mostrant-los que és coneixedor dels esdeveniments de la seva infància, i que tingui la deferència d'avançar-li a la seva mare detalls futurs de la seva missió.

ÍNDEX

Advertiments	3
Pròleg de l'autor	4
 DES DEL PRINCIPI FINS A LA PLENITUD DEL TEMPS	 11
Déu	11
Déu és l'Ésser	11
Déu és el Pare, la seva Paraula i el seu Amor	11
Déu és la Vida	12
Déu és la Veritat	12
El Gènesi i el Nou Testament	14
El Senyor Déu Pare fa la creació per la seva Paraula	14
Déu, per amor, decideix crear l'home	15
El Paradís	15
El pecat i les seves conseqüències	17
Noé	21
El diluvi	21
Fi del diluvi	21
Aliança de Déu amb Noè	22
Déu crida Abram	22
Aliança amb el Senyor i circumcisió d'Abraham	23
Moisès. El Senyor proposa una aliança	24
Els deu Manaments	25
Moisès. Celebració conclusiva de l'aliança	26
El Senyor envia Isaïes	27
El senyal de l'Emmanuel	28
El Messies davídic	28
Anunci de la vinguda del Missatger del Senyor	29

A LA PLENITUD DEL TEMPS	30
<i>Abans de la vida pública de Jesús</i>	30
Déu envia el seu Fill	30
La immaculada concepció de Maria	31
Naixement, infantesa i joventut de Maria	31
La concepció i el naixement	31
La infantesa	32
La joventut	36
Elecció de Josep	38
Josep pren Maria amb ell	40
Anunci del naixement de Joan Baptista	45
Anunci del naixement de Jesús	46
Déu envia l'àngel Gabriel a Natzeret	46
I l'àngel es retira	48
Maria, l'escollida de Déu	50
Déu entra a la Història	50
Maria pensa en Josep	51
Maria visita Elisabet	51
Càntic de Maria	53
A casa d'Elisabet	54
Naixement i circumcisió de Joan Baptista	57
Càntic de Zacaries	58
Maria retorna a Natzeret	59
Genealogia de Jesús	60
Jesús, fill de David, per Josep	61
Dubtes de Josep	61
No hi havia tingut relacions conjugals	66
Naixement de Jesús	67
Circumcisió de Jesús	70
Presentació de l'infant Jesús al temple	71
Se'n tornen a Galilea?	73
Visita d'uns savis	74
Fugida a Egipte	77

Matança dels infants de Betlem	79
Retorn d'Egipte	81
Creixença de Joan Baptista	84
Creixença de Jesús	86
Essent Jesús ben jovenet	87
L'explicació del naixement	88
L'explicació de la visita d'uns savis	89
L'explicació de la fugida a Egipte	91
A l'edat de dotze anys, Jesús va al temple	93
Els pares	93
Els mestres de la Llei	97
La vida de Jesús a Natzaret, amb Maria i Josep	98
Jesús ja és adult	102
La mort de Josep	104
La vida de Jesús i Maria un cop mort Josep	107
L'amor que Déu té als homes, és molt gran	107
El Messies ha de sofrir	112
El Messies recorrerà Galilea, Judea i Samaria	114
S'acosta l'inici de la vida pública del Messies	115
Maria medita seguir Jesús	115
Comença la vida pública del Messies	116
DOCUMENTACIÓ	119
<i>Els anomenats "Germans de Jesús"</i>	120
Els germans que són citats junt amb Maria	120
Els germans que són relacionats amb Maria muller de Cleofàs	121
Els germans que són citats sense relacionar-los amb ningú	122
Els familiars que són citats sense relacionar-los amb ningú	122
<i>Justificació dels paràgrafs "Jesús ja és adult" i "La vida de Jesús i Maria un cop mort Josep"</i>	124
ÍNDIX	131